

Gorenjski Glas

PETEK, 26. OKTOBRA 2012

LETO LXV, št. 86, CENA 1,50 EUR, 13 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Prenovljeni Strmol odprl vrata

Dvoletna prenova gradu je stala več kot 3,6 milijona evrov, večino denarja pa je prispevala Evropska unija. S prostori bo upravljal protokolarni servis Brdo, prvi gostje bodo v gradu prenočili že ta konec tedna.

JASNA PALADIN

Dvorje – Grad Strmol, kulturni spomenik državnega pomena, je s temeljito prenovo, ki se je zaključila konec maja, ohranil podobo, kakršno je objektu v letih od 1936 do 1940 dal njegov zadnji lastnik Rado Hribar z ženo Ksenijo in s pomočjo arhitekta Miha Osolina.

Kot je ob zaključku investicije poudarila vodja projekta prenove Damjana Pečnik, v. d. direktorice Direktorata za kulturno dediščino, je bila prenova gradu in pripadajočih pristav potrebna zaradi

statičnih razlogov, ker se je severni del prizidanega gradu začel posedati, in zaradi nujne posodobitve električnih in vodovodnih instalacij. »Potrebna je bila celovita prenova kuhinje, ki ni dosegala več standardov, potrebnih za hotelsko namembnost. Grad je imel samo dve kopalnici, za doseganje sodobnih standardov je bilo potrebno urediti nove. Obnovljeni sta bili tudi obe gospodarski poslopji, hlev in švicarija, kjer smo uredili večnamenske dvorane, pisarniške prostore in prostor za gostinsko ponudbo z

zunanjo teraso. Obnovljena je bila lovska kočica, zaradi velike poplavne ogroženosti je bil saniran tudi bližnji hudournik.« je povzela Pečnikova in poudarila, da gre za enega od uspešnejših projektov obnove kulturne dediščine pri nas. Prenovljeni prostori zdaj ponujajo enajst stilno opremljenih grajskih sob, več salonov, manjši konferenčni objekt, prostore za izvedbo poslovnih in zasebnih kosil ter druge prostore, potrebne za razvoj kongresnega in kulturnega turizma višjega razreda.

► 2. stran

Prenovljeni Strmol bo služil potrebam kongresnega in kulturnega turizma višjega razreda.

Afričani v prtljagi tihotapili heroin

Na brniškem letališču so v zadnjih dneh pri treh državljanih Tanzanije odkrili skupno enajst kilogramov heroina. Drogo so tihotapili v dvojni steni kovčkov oziroma nahrbtnika.

SIMON ŠUBIC

Zgornji Brnik – Na letališču Jožeta Pučnika Ljubljana so v zadnjih desetih dneh pri treh potnikih odkrili skupno skoraj enajst kilogramov heroina, kar je eno večjih odkritij prepovedane droge na brniškem letališču, so sporočili na včerajšnji skupni novinarski konferenci carinske uprave in policije. Vodja sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Kranj **Boštjan Lindav** je ob tem poudaril, da so s tem prekinili eno od pomembnejših dobavnih poti heroina iz Pakistana in Afganistana na območje Evropske unije, zasežen heroin pa je bil tudi izredno dobre

kakovosti. Vsi trije tihotapci so po zaslišanju pred kranjsko preiskovalno sodnico pristali v priporu.

»Že v preteklosti smo imeli več podobnih zasegov droge državljanom afriških držav, do takega števila zasegov

Zadnja odkritja brniških carinikov in policistov sta predstavila direktorica carinskega urada Ljubljana **Barbara Gregorič** in prvi gorenjski kriminalist **Boštjan Lindav**. / Foto: Tina Dokl

heroina v zgolj nekaj dneh pa še nikdar ni prišlo.« je zadnja odkritja komentirala direktorica Carinskega urada Ljubljana **Barbara Gregorič**. Pojasnila je, da so brniški cariniki pri carinski kontroli prtljage v zadnjih dneh pri treh državljanih Tanzanije posumili, da se v njihovi prtljagi skriva blago. Po dodatnem rentgenskem pregledu in odpiranju njihove prtljage so ta sum potrdili, saj so se za dvojno steno skrivali paketi rjavkaste prašne snovi, za katero se je kasneje izkazalo, da je heroin. V enem primeru je bil heroin zavrt v omet, prepojen s snovjo močnega vonja čilija.

► 8. stran

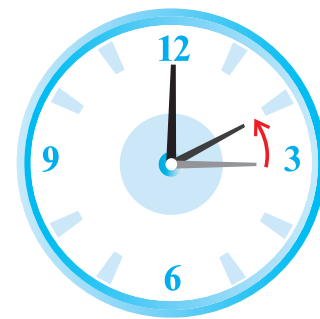
OKULISTIČNI PREGLEDI
Očala 50 € ceneje*

*pogoji na www.optika.si ali tel 04 234 234 2

Optika Aleksandra Qlandia

Urne kazalce za eno uro nazaj

V nedeljo bomo spet prešli s poletnega časa nazaj na srednjeevropski pasovni čas. To bomo storili tako, da bomo ob treh ponoči urne kazalce pomaknili za eno uro nazaj, na drugo uro. Noč bo torej eno uro daljša.

NOČ ČAROVNIC
26. - 29. oktober
V ROVH POD STARIM KRANJEM

AKTUALNO

Ne nameravajo plačati rušenja

V Bohinju so te dni nekateri lastniki nedovoljenih gradenj prejeli sklep, da morajo v osmih dneh plačati stroške za načrtovano prisilno rušenje teh objektov. Med njimi je tudi Janko Rutar iz Stare Fužine.

3

GORENJSKA

Novih šest učilnic in dva kabineta

Na Osnovni šoli Koroška Bela so pripravili tudi uradno odprtje nove mansarde, v kateri so pridobili šest učilnic in dva kabineta. Dotrajano 108 let staro šolsko stavbo so tako lahko izpraznili in zaprli.

4

GG+

Ne nosi mi rož na grob

Številni si za svoje zadnje počivališče izberejo naravo, ne pokopališča. Svojem naročijo, naj njihov pepel namesto pokopa v klasičnem grobu raztresejo na kraju, ki ga imajo radi.

9

ZELENA GORENJSKA

Najprej v sanacijo toplotnega ovoja

»Najprej obnova fasade z dobro izolacijo in menjava oken in vrat, nato menjava ogrevalnega sistema,« pravi Peter Mali, ki kljub znižanju cen zemeljskega plina svetuje naložbo v lesno biomaso ali toplotne črpalke.

17

VREME

Danes popoldne bo začelo rahlo deževati. Jutri bo oblačno in deževno, v noči na nedeljo bo dež prešel v sneg do nižin.

9/12°C

jutri: oblačno in deževno

Prenovljeni Strmol odprl vrata

◀ 1. stran

V prenavo so bili zajeti obsežni restavratorski posegi. Grad Strmol je poleg gradu Snežnik edini slovenski grad, ki mu je kljub vojnim in povojnim vihram uspelo ohraniti izvorno grajsko opremo. Restavrirani so bili kosi pohištva, kovinski in kamnoseški elementi, kiparske umetnine in poslikave, freske na fasadi, okenski okviri, portali in strelne line. V gradu je med drugim kar 180 umetniških slik, 60 dragocenih preprog, zbirka porcelana in številne druge dragocenosti. »Gre za izredno obsežen projekt, ne vem, če

smo takega pri nas sploh že imeli, saj naši gradovi navadno tako obsežne izvirne opreme nimajo. Hvaležni smo, da je bilo naše obsežno delo vključeno v finančno konstrukcijo, saj po navadi za restavratorska dela denarja zmanjka,« je zadovoljna odgovorna konservatorica Nika Leben iz kranjskega zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Investicija je bila vredna 3,6 milijona evrov, 85 odstotkov denarja je prispevala Evropska unija, preostanek pa država. Z gradom bo tudi po prenovi upravljal Javni gospodarski zavod Protokolne storitve Brdo.

Tržič

Mladinski center v novih prostorih

Mladinski center Tržič so ustanovili leta 2005, doslej je deloval v prostorih centra za socialno delo. Zaradi uspešnosti preventivnih programov in vedno večjega zanimanja otrok in mladostnikov se je pojavila potreba po samostojnih in večjih prostorih. Občina se je zato odločila za selitev v prostore nekdanjega mladinskega doma na Ravnah. Odprtje novih prostorov bo danes ob 16. uri, ob 17. uri pa bo sledila zabava za noč čarovnic s poslikavami obraza, izrezovanjem buč ... S. K.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MOJCA BOKAN iz Medvod.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

James Bond 007

Tokrat smo za vas, dragi naročniki, poskrbeli, da si boste lahko ogledali slovensko VIP-premierno novega Bondovega filma Skyfall. Gre za trindvajseto nadaljevanje najdlje trajajoče filmske franšize v zgodovini. Če pokukamo v vsebino, naj vam povemo, da bo tokrat na preizkušnji Bondova zvestoba do M, ki jo preganja preteklost. 007 mora izslediti in uničiti grožnjo, ne glede na to, kakšno osebno ceno bo moral plačati ... Štirje naročniki si bodo v paru premiero lahko ogledali brezplačno in če želite sodelovati v žrebanju za ekskluzivni vstopnici za premierni ogled filma, odgovorite na nagradno vprašanje: Kako je ime glavnemu igralcu, ki igra Jamesa Bonda? VIP-premierra bo v torek, 30. novembra, ob 20.30 v kinodvorani Planeta Tuš v Kranju.

Odgovore s svojimi podatki (tudi telefonsko številko) nam najkasneje do ponedeljka do 10. ure dopoldne pošljite ali prinesite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na: narocnine@g-glas.si.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 81 (9. 10.) z geslom Likovni festival Srečanja 2012 nagraduje Marto Lavtar iz Železnikov, Janka Bajdeta iz Smladnika in Barbaro Jovanovič iz Podnarta. Čestitamo!

Predsednik mora združevati

Predsedniški kandidat Milan Zver se je Kranjčanom predstavil na konvenciji strank SDS in N.Si na Primskovem.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Volilna kampanja za volitve predsednika države je v polnem razmahu. V Kranj se je prišel morebitnim volivkam in volivcem predstaviti Milan Zver, ki ga pri kandidaturi podpira vodilna parlamentarna stranka SDS in njena koalicijska partnerica N.Si.

Obnovljeno dvorano na Primskovem je v sredo napolnilo veliko njunih in kandidatovih privrženec, ki so prepričani, da je prav Milan Zver najprimernejši, da v prihodnjih letih vodi Slovenijo. Uvodoma sta mu svojo podporo izrazila predsednik mestnega odbora SDS iz Kranja in poslanec državnega zbora **Branko Grims** in predsednica kranjskega odbora N.Si **Vlasta Sagedin**, predsednik odbora SDS Kranjska Gora in športnega foruma SDS **Bogdan Janša**, podpredsednik N.Si in vodja poslanske skupine NSi **Matej Tonin**, ekonomist in državni sekretar v kabinetu predsednika vlade **Bernard Brščič**, posebej prisrčne so bile besede podpore kandidatove soproge **Andreje Valič Zver**, ki je o tokratnih predsedniških volitvah govorila kot o plebiscitarni odločitvi za izhod Slovenije iz krize, za demokracijo, človekove pravice, solidarnost in sveti vrednoti, kot sta domovina in družina. Vsa družina

V Kranju so navdušeno podprli Milana Zvera v tekmi za predsedniški položaj. / Foto: Tina Dokl

se je odločila skupaj z Milanom Zverom vstopiti v predsedniško tekmo, je dejala njegova soproga. V finišu tekmovanja pa potrebujejo tudi volivke in volivce, da združeni za spremembe in prihodnost s kandidatom premagajo ciljno ravnino in zmagajo. Zmago mu privoščijo zaradi osebnostnih lastnosti in njegove zavezanosti dediščini in viziji Jožeta Pučnika, čigar ime je bilo ta večer velikokrat omenjeno. Milan Zver se je uvodoma zahvalil številnim podpornikom, od poslancev obeh strank do članov svoje družine, pa »zverinicom«, podmladku SDS in N.Si, ki mu pomagajo v volilni kampanji,

uglednim Slovincem in tudi ljudem, ki jim je v preteklih tednih po slovenskih krajih segal v roke. Predsednik države po njegovih besedah sicer nima izvršnih pristojnosti, zaradi neposredne izvolitve pa veliko verodostojnost, politično moč in moralno avtoriteto. Kot predsednik vseh Slovencev se ne sme nagibati ne levo ne desno, ne sme ločevati, pač pa združevati državljane. Dvigniti se mora nad politično partikularnost. Pri izhodu iz krize se zaveza za enake korake kot sedanja vlada Janeza Janše, predsednik države pa bi moral v takem primeru sklicati politične akterje in jih spodbujati, da družno iščejo izhod

iz krize. Sedanji predsednik ni tak, zato je potrebna sprememba, je dejal Zver in požel gromek aplavz. Zavzel se je tudi za spremembo volilnega sistema v večinskega. Dogodek so s pesmijo in plesom polepšali Kranjski oktet, ansambel Gašper s prijatelji in Akademski folklor na skupina Ozara. Na koncu so se kandidatu na odru pridružili še gorenjski župani, poslanci, predsedniki lokalnih odborov SDS in N.Si in drugi podporniki. Na Gorenjskem bo naslednja volilna konvencija že jutri, in sicer ob 11. uri na dvorišču Območne obrtno podjetniške zbornice Škofja Loka (pri Kašči).

Ženske, ki navdihujejo Evropo

Med Evropejkami, ki prispevajo k enakosti med spoloma, je tudi Faila Pašić Bišić z Jesenic.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Evropski inštitut za enakost med spoloma (EIGE) bo izdal koledar za leto 2013 z naslovom Ženske, ki navdihujejo Evropo. Na njem bodo fotografije dvanajstih Evropejk in predstavljeni njihovi dosežki, s katerimi na najrazličnejše načine prispevajo k promociji enakosti med spoloma. Za koledar so letos izbrali tudi Jeseničanko Failo Pašić Bišić, predsednico Človekoljubnega dobrodelnega društva UP. Faila, na Jesenicah rojena muslimanka, se ukvarja s pomočjo ranljivim skupinam, zlasti priseljencem. Leta 2007 je bila razglašena za najprostovoljko in obraz Evropske unije leta enakih možnosti za vse ter

Failo Pašić Bišić so za koledar Ženske, ki navdihujejo Evropo, pred kratkim fotografirali na Jesenicah. / Foto: Gorazd Kavčič

humanistko leta, leta 2008 je bila nominirana za Slovenko leta, leta 2009 je bila nagajana s priznanjem Andragoškega inštituta za vseživljenjsko učenje, leta 2010 pa je postala ambasadorica

evropskega leta boja proti revščini in socialni izključenosti. Letos je prejela priznanje ženska leta 2012 Bosne in Hercegovine v Sarajevu. EIGE je evropska agencija s sedežem v Vilnius, ki

pomaga vladam in institucijam Evropske unije na področju enakosti med spoloma. S koledarjem Ženske, ki navdihujejo Evropo, želijo opozoriti na dosežke žensk in predstaviti njihove uspešne življenjske zgodbe. Na ta način naj bi bile zgled in inspiracija za vse ženske Evrope. Ekipa fotografov je Failo Pašić Bišić obiskala pred kratkim in fotografije posnela na sedežu društva UP na Jesenicah. V koledarju, ki izide vsako leto, so poleg fotografij predstavljeni tudi dosežki žensk, na spletni strani EIGE pa objavljajo tudi zgodbe »Ženska meseca« oziroma »Ženska tedna«. EIGE je doslej na ta način že predstavila eno Slovenko, to je klimatologinjo Lučko Kajfež Bogataj.

Ne nameravajo plačati rušenja Odpadke le skladiščijo

V Bohinju so te dni nekateri lastniki nedovoljenih gradenj prejeli sklep, da morajo v osmih dneh plačati stroške za načrtovano prisilno rušenje teh objektov.

MATEJA RANT

Stara Fužina – Med njimi je bil tudi **Janko Rutar** iz Stare Fužine, ki pravi, da približno sedem tisoč evrov, ki jih mora v roku osmih dni založiti za pokritje stroškov rušenja kmetije na Vojah, ne namerava plačati. Kot pravi, tega denarja niti nima kje vzeti. »Toliko denarja še nikoli nisem imel v rokah, saj komaj zaslužim za preživetje,« je ogorčen nad njegovem neživljenjsko zahtevno ministrstva za infrastrukturo in prostor. Ob tem je dodal, da so se skupaj s še sedmimi lastniki, ki so prav tako prejeli ta sklep, odločili, da bodo enotni in ne bodo dovolili rušenja svoje lastnine.

Janku Rutarju se zdi sporno predvsem to, da so se inšpektorji ta čas lotili rušenja samo tistih objektov, za katere so lastniki verjeli, da jih bodo po tako imenovanem Jazbinškovem zakonu lahko legalizirali in so za to že plačali tudi depozit, in sicer 1500 takratnih

Kmetija Janka Rutarja, predvidena za rušenje

nemaških mark. Ob tem je spomnil, da so na mestu, na katerem je zgradil kmetijo, stan postavili že leta 1790, nekoliko kasneje pa so ob njem zgradili še hlev. »Nihče nam še ni povedal, zakaj bodo zdaj to podirali, saj so objekti na tem mestu stali že prej, čeprav smo potem zgradili nove,« je dejal

Rutar. Ministra za kmetijstvo in okolje Franca Bogoviča zato pozivajo, naj pride v Bohinjsko dolino in prisluhne njihovim težavam. Pri tem jih podpira tudi župan **Franč Kramar**, ki je razočaran nad tem, da se nadaljujejo postopki za rušenje črnih gradenj, čeprav so že prejšnji mesec vlado pozvali, naj

zadrži izvajanje uredbe o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora na območju Triglavskega narodnega parka, dokler o njej ne razsodi ustavno sodišče. »To je cinizem, da ljudem v krizi, ko se že tako težko preživljajo, rušijo premoženje,« je kritičen Kramar.

Komunala Tržič je do nedavnega odlagala odpadke na deponijo Kovor, zdaj pa jih smejo samo skladiščiti.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Pristojna inšpektorica za okolje in prostor je Komunalni Tržič v začetku julija določila, da smejo odpadke iz občine Tržič na deponijo Kovor odlagati še največ devetdeset dni, v tem času pa morajo za nadaljnje odlaganje pridobiti novo okoljevarstveno dovoljenje, ki ga je pričakoval tudi direktor Komunalne Tržič Sebastijan Zupanc. Rok se je iztekel, na Agenciji RS za okolje pojasnjujejo: »Vloga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja je v intenzivnem reševanju, vendar ni možno napovedati, kdaj bo dovoljenje izdano, saj imamo zahteve za vstop stranskih udeležencev v postopek.«

Zahtevek za vstop stranskih udeležencev v postopek je potrdil predsednik Nove civilne iniciative Kovor Anton Šuštar: »Zahtevek so nam že zavrnilo z

utemeljitvijo, da kot civilna iniciativa nismo dokazali javnega interesa. Zah-tevek je ponovil krajan, ki ima ob deponiji nekaj parcel in mu jih izcedna voda onesnažuje. Tudi njemu so zahtevek zavrnilo, na to se je pritožil in na odgovor še čaka. Doslej je bilo v postopkih veliko nepravilnosti in če bo dovoljenje izdano, nas zelo zanima, kaj bo v njem pisalo.«

Tržiški župan Borut Sajovic je komentiral: »Odločba inšpektorice je korektna in razumna, začasno skladiščenje za občane Tržiča ne spreminja ničesar. Okoljevarstveno dovoljenje bi bilo že izdano, če ne bi bilo pritožb najrazličnejše motiviranih posameznikov. Tehnično je deponija povsem pripravljena, izpolnjuje vse pogoje in ima še odlagalni prostor. Želim si, da se deponija v skladu z obljubami in cilji zapolni in sanira.«

ZVIRČE

Za nižji komunalni prispevek

Prejšnji teden smo poročali o zboru krajanov Zvirče na perečo temo, visokimi računi za odmero komunalnega prispevka. Zbora krajanov se je udeležil tržiški župan Borut Sajovic in zbranim zagotovil sodelovanje občine. Včeraj je župan v zvezi s tem sporočil: »Na naslednji seji občinskega sveta bom predlagal znižanje plačila komunalnega prispevka z olajšavami za Zvirče in za naselja, kjer komunalni prispevek še ni bil odmerjen, na podoben način, kot smo našli kompromisno rešitev s prebivalci zgornjega dela Bistrice.« **S. K.**

Za zemeljski plin plačevali preveč

Po ugotovitvah Računskega sodišča so Kranjčani zaradi neustrezno urejenega koncesijskega odnosa v letih 2008–2010 za zemeljski plin plačevali preveč.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Računsko sodišče je Mestni občini Kranj (MOK) izreklo negativno mnenje za ureditev dejavnosti distribucije zemeljskega plina in toplote v obdobju od 1. januarja 2008 do 30. junija 2010. Več očitkov gre tudi koncesionarju, kranjskemu Domplanu, ki je med drugim odjemalcem zaračunaval previsoko ceno.

Računsko sodišče kranjski občini očita, da do 21. septembra 2009 (in še do danes) ni uredila dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina kot izbirne lokalne gospodarske javne službe, koncesijo pa je Domplanu podelila brez javnega razpisa. Poleg tega je Domplan občini v letih 2008 in 2009 plačal 312.986 evrov nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč, čeprav za to ni bilo podlage v koncesijski pogodbi. Dodatno so odjemalcem zemeljskega plina za obdobje od 21. septembra 2009 do 30. junija 2010 neupravičeno zaračunali še za 76.491

evrov komunalnega prispevka za gradnjo plinovodnega omrežja. Če bi MOK pravočasno uveljavil koncesijsko dajatev, bi z njo v revidiranem obdobju lahko zaslužil največ 85.884 evrov, kar je 73 odstotkov manj od prejete nadomestila. Neupravičeno visoki stroški so se na koncu poznali v denarnicah porabnikov zemeljskega pli-

Odjemalcem zemeljskega plina v Kranju so za obdobje od 21. septembra 2009 do 30. junija 2010 neupravičeno zaračunali za 76.491 evrov komunalnega prispevka za plinovodno omrežje.

na. Ob letni porabi dva tisoč standardnih kubičnih metrov plina so tako porabniki v letu 2008 preveč plačali 16,14 evra, v letu 2009 pa 12,77 evra preveč.

MOK je prvo pogodbo (za nedoločen čas) z Domplanom sklenil že leta 2003, ko je v Kranju županov sedanj župan Mohor Bogataj. Leta 2009, v času župana Damijana Perneta, so koncesijsko pogodbo omejili na dobo 35 let. V njej pa po ugotovitvah Računskega

sodišča niso jasno opredelili, ali gre ob prenehanju koncesijskega obdobja za odplačen ali brezplačen prenos distribucijskega omrežja zemeljskega plina na občino.

Računsko sodišče je več očitkov naslovilo tudi na Domplan, ki je med drugimi v letih od 2008 do sredine 2010 zaračunaval odjemalcem za 5,2 odstotka pre-

visoko omrežnino. To ceno je sicer potrdila Javna agencija RS za energijo, ki pa ji je Domplan posredoval napačne podatke. Kranjska družba je zato v revidiranem obdobju neupravičeno ustvarila za 69.697 evrov preveč prihodka iz osnovne cene za distribucijo, poleg tega pa je oblikovala tudi za 6,9 odstotka previsoko osnovno ceno za distribucijo za leto 2010. Cena omrežnine na območju MOK je bila tako kar za 30 odstotkov višja

od povprečne cene pri drugih primerljivih operaterjih. Računsko sodišče Domplanu tudi očita, da so za dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina v letu 2009 predstavili napačne rezultate – namesto 179.176 evrov dobička so prikazali za 383.988 evrov izgube.

V MOK na očitke skopo odgovarjajo, da morajo obširno revizijsko poročilo še proučiti, in poudarjajo, da se revizijsko poročilo nanaša na obdobje 2008–2010. V Domplanu pa ugotavljajo, da Računsko sodišče kljub očitkom priznava koncesijsko razmerje in koncesijsko pogodbo za veljavno. »Višina cene za distribucijo izvira iz obveznosti, sprejetih po koncesijski pogodbi, in iz drugih upravičenih stroškov distributerja. Omrežnina je regulirana in potrjena s strani neodvisne državne institucije Agencije Republike Slovenije za energijo. Njena višina je primerljiva z omrežnino pri distributerjih plina s podobnimi karakteristikami plinovodnega omrežja,« zagotavljajo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubič, Simon Šubič, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Matjaž Gregorič, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 150 EUR, letna naročnina 2012: 15750 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Ivan Virnik

časnikar in publicist
(1941–2012)

V petek so na kranjskem pokopališču pokopali časnikarja, publicista in knjižničarja Ivana Virnika. Odšel je človek, ki je živel tiho in preprosto, brez samohvale, čeprav je imel v življenju marsikaj pokazati. Kot član Štularjeve rodbine z Zgornjega Jezerskega in daljni sorodnik prve slovenske doktorice znanosti Angele Piskernik ni mogel biti drugačen kot njegovi predniki: ustvarjal, raziskovalen, odgovoren in spoštljiv do svojega naroda, njegove preteklosti in kulture. Bil je časnikar in publicist, čeprav je bil po poklicu gozdarski tehnik. Sledil je očetu Franju, rojenemu leta 1900, ki je bil eden prvih gozdarskih inženirjev pri nas in je bil tudi direktor Gozdnega gospodarstva Kranj. Pisal in poročal je za Radio Ljubljana, za mariborski Večer in kar deset let za Delavsko enotnost. Njegov velik izziv in ljubezen so bili Slovenci v zamejstvu. Že sredi šestdesetih let preteklega stoletja je za celovski radio predstavljal znane in prezrete slovenske kulturnike. Skupaj blizu tristo. Pisal je za celovski Naš tednik, za koledarje celovške Mohorjeve, za goriški Katoliški glas in za Družino, za Primorski dnevnik. Potem pa je poklicno ustvarjanje pisane besede zamenjal za knjižničarsko delo na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Njegovo delo ni ostalo neopaženo. Prejel je nagrado za popularizacijo tehniške kulture v Sloveniji. Zaradi pisanja o cistercijskem samostanu v Stični je ob 900-letnici tega reda kot prvi slovenski časnikar leta 1990 prejel odličje sv. Bernarda, leto kasneje pa zaradi pisanja o škofu Slomšku odlikovanje mariborske škofije. Isto leto mu je bila za delo na kulturnem področju podeljena Gallusova listina, leta 1992 pa Janežičeva nagrada Krščanske kulturne zveze iz Celovca. Kranjska občina mu je leta 2001 podelila veliko Prešernovo plaketo za tridesetletno delo v kulturi, leta 2004 pa ga je predsednik Republike Slovenije za zasluge za slovensko kulturo in ohranjanje narodne zavesti med koroškimi Slovenci odlikoval z redom za zasluge.

Pokojnega Ivana sem kot mladi novinar spoznal konec šestdesetih let. Kar pogosto smo se srečevali, posedali v prijetnih družbah, se pogovarjali. V spominu sta mi ostala njegova pokončna drža, njegov hiter, skorajda tekaški korak. Potem so bila srečanja redkejša. Zgolj pozdrav in morda nekaj besed. Zadnje čase sem bil večkrat na tem, da ga obiščem kot nekdanjega prijatelja in odličnega poznavalca slovenskega zamejstva, pri čemer imava v najinem poklicu največ skupnega. Smrt je bila hitrejša. Nam, ki smo ga poznali in smo bili tudi poklicno blizu, ostane samo to, da se mu zahvalimo za vsa dobra dela v življenju in ga ohranimo v spoštljivem spominu.

Jože Košnjek

RUDNO POLJE NA POKLJUKI

Vojaški objekt poimenovali po Rudolfu Badjuri

Na Pokljuki so v sredo pripravili slovesnost ob poimenovanju Vojaškega objekta Rudolfa Badjura. Odredbo o imenovanju je minister za obrambo Aleš Hojs sicer podpisal že 14. septembra. Zbrane je nagovoril načelnik generalštaba Slovenske vojske brigadir Dobran Božič, Rudolfa Badjuro, po katerem so poimenovali vojaški objekt, pa je podrobneje predstavil brigadir v pokoju Peter Zupan. Pojasnil je, da je bil Rudolf Badjura prvi pisec slovenskih turističnih in planinskih vodnikov. »Poleg izletniških vodnikov je napisal tudi priročnik za učenje smučanja in več znanstvenih knjig. Bil je začetnik organiziranega smučanja v Sloveniji in naš prvi učitelj smučanja,« je spomnil Peter Zupan in dodal, da je bil že leta 1910 zaposlen kot uradnik na Deželni zvezi za pospeševanje tujkega prometa na Kranjskem. Med prvo svetovno vojno, je nadaljeval Zupan, je Rudolf Badjura poveljeval prvi slovenski alpski četi in tesno sodeloval z generalom Maistrom. »Na to opozarja malo znana spominska plošča na Linhartovem trgu v Radovljici,« je dejal Zupan. Takoj po vojni se je Badjura zaposlil na upravi Dravske banovine kot prvi turistični delavec in začetnik organiziranega turizma v Sloveniji. Med njegovimi najpomembnejšimi deli je naštel Na Triglav (1913), Vodnik po jugoslovanskih Alpah (1922), Pohorje (1924), Zasavje (1928), Sto izletov po Dolenjskem, Gorenjskem in Notranjskem (1930) ter Zimski vodnik po Sloveniji (1934). M. R.

Novih šest učilnic in dva kabineta

Na Osnovni šoli Koroška Bela so pripravili tudi uradno odprtje nove mansarde, v kateri so pridobili šest učilnic in dva kabineta. Dotrajano 108 let staro šolsko stavbo so tako lahko izpraznili in zaprli.

URŠA PETERNEL

Koroška Bela – Osnovna šola Koroška Bela je do letošnjega šolskega leta delovala v kar treh stavbah, od katerih je bila najstarejša, zgrajena leta 1904, že močno dotrajana in neprimerna za pouk. Vrsto let si je vodstvo šole prizadevalo, da bi tako imenovano stoletno šolo lahko zaprli, učence pa preselili v novejši stavbi. Z letošnjim septembrom se jim je želja uresničila, saj so v novejši stavbi šole uredili mansardo in v njej pridobili šest novih učilnic, dva kabineta in sanitarije, skupaj kar 630 kvadratnih metrov novih šolskih površin. Tako so lahko vse učence preselili v učilnice v novejših dveh stavbah, stoletno šolo pa vendarle zaprli. Uradno odprtje novih prostorov v mansardi, ki jih sicer uporabljajo že od septembra, so pripravili v sredo. Kot je povedala

Novo učilnice (opremljene so tudi z interaktivnimi tablam) sta si ogledala tudi oba jeseniška podžupana Vera Pintar in Miha Rebolj, na sliki ob ravnateljici Sandi Zupan.

ravnateljica šole Sanda Zupan, so se novih prostorov razveselili tako učenci kot učitelji, saj so se izboljšali pogoji za šolsko delo. Obnovo je financirala Občina

Jesenice, ki je iz proračuna namenila 711 tisoč evrov. Z odprtjem mansarde pa celovita prenova šole na Koroški Beli še ni zaključena, v prihodnjih letih naj bi obnovili

še streho nad jedilnico, nato sanirali tla, uničena zaradi žlindre, v zadnji fazi pa naj bi staro stoletno šolo porušili in na njenem mestu uredili prepotrebna parkirišča.

Deset odstotkov manj nočitev

V Kranjski Gori so poleti naštel manj nočitev kot lani. Po zaključku sezone rezultati vseeno boljši, kot je kazal začetek poletja.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – »Letošnja poletna turistična sezona je bila boljša, kot je kazalo na začetku poletja,« je po prvih podatkih, zbranih ob koncu turistične sezone, kljub na splošno slabšim rezultatom kot v preteklih dveh letih zadovoljna direktorica LTO Kranjska Gora Mirjam Žerjav. Junija je bilo namreč v destinaciji 9 odstotkov manj nočitev kot lani, julijski in avgustovski rezultati pa so boljši in na nivoju lanskim. »Podatki kažejo, da beležimo tudi v obdobju od januarja do junija skupaj nekaj manj kot 10 odstotkov, to je okoli 30 tisoč, manj nočitev kot lani. A upoštevati je treba, da sta bili sezoni

Junija je bilo v Kranjski Gori 9 odstotkov manj nočitev kot lani, julijski in avgustovski rezultati pa so boljši in na nivoju lanskim. Največji upad nočitev so letos v Kranjski Gori beležili februarja in aprila.

2010 in 2011 rekordni, ter da imamo doslej zbrane le podatke velikih hotelov, manjši zasebniki, ki oddajajo do deset sob, bodo podatke oddali do konca leta. Tako pričakujemo, da se bomo do konca leta z rezultati približali nivoju leta 2009,« pojasnjuje Žerjavova.

Nekaj manj kot tretjina je bila domačih gostov, tujci tako kot že nekaj let poleti tradicionalno največ prihajajo iz Velike Britanije in Italije. »Sledijo Nemci, v poletnih mesecih je tudi

precej hrvaških gostov, katerih obisk narašča. Vedno več je Srbov, zelo pomembni za nas pa so tudi gosti iz Belgije in Nizozemske ter Čehi, Poljaki in Madžari. Gre za turiste iz držav, iz katerih iz leta v leto beležimo konstantno rast gostov.«

Kot je še povedala Žerjavova, je krizo v turizmu najbolj čutiti na manj fleksibilnem britanskem pa tudi nemškem trgu. »Precejšen upad gostov pa smo opazili na trgu, ki je sicer fleksibilen in od koder prihaja največ italijanskih gostov: to

so območja okoli Bolonje, Modene in Milana, ki jih je spomladi prizadel potres in od koder je predvsem v prvih poletnih mesecih prišlo bistveno manj turistov kot prejšnja leta.«

Žerjavova poudarja, da v Kranjsko Goro prihaja vedno več dnevnik obiskovalcev. »Ti so zelo pomembni predvsem za gostince, čeprav trošijo manj kot pred nekaj leti. Narašča tudi zanimanje za večje prireditve. Pred kratkim smo tako pripravili narodnozabavno prireditev Veselo v Kranjsko Goro, s katero smo k nam privabili predvsem precej nemških gostov, prva zimska prireditev pa bo že 30. novembra, ko bo v Podkorenju tradicionalno srečanje parkeljnov treh dežel.«

CERKLJE

Zlate niti vtakane v glino

V Petrovčevi hiši v Cerkljah je na ogled razstava uporabnikov Varstveno delovnega centra Kranj z naslovom Zlate niti vtakane v glino. »Z razstavo smo želeli dokazati, da naši uporabniki v prilagojenem okolju lahko aktivno sodelujejo na vseh ravneh družbene skupnosti, najbolj pa so veseli promocije in prepoznavnosti njihovih izdelkov na trgu. To jim daje samozavest in potrditev enakopravnosti,« je zbrane na odprtju razstave nagovorila Mirjana Česen, direktorica VDC Kranj. Izdelke iz gline in tkanin so že drugo leto zapored izdelovali na lončarski delavnici v okviru Tabora Goričko 2012. Razstava bo v Petrovčevi hiši na ogled do 9. novembra, nato pa jo bodo za nekaj časa postavili tudi v prostorih OŠ Davorina Jenka Cerklje. J. P.

Obnovili cesto v Crngrobu

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Crngrob – V minulih treh mesecih so obnovili 420 metrov dolg cestni odsek v Crngrobu, ta tork pa so župan občine Škofja Loka **Miha Ješe**, predsednik krajevne skupnosti Stara Loka – Podlubnik **Franci Pirc** in domačinka **Silva Gantar** slovesno prerezali trak in cesto predali namenu.

Ker gre za znani romarski kraj s cerkvijo Marijinega oznanjenja, ki jo na leto obišče vsaj za sto avtobusov romarjev, je pridobitev blagoslovil tudi staroletni župnik **Alojz Snoj**. Skupna vrednost gradbenih del in opravljenega strokovnega nadzora ter super nadzora je znašala nekaj manj kot 180 tisoč evrov, od tega je Občina Škofja Loka za

izvedbo celotne investicije iz kvote dodatnih sredstev za razvoj občin po zakonu o financiranju občin pridobila domala 150 tisoč evrov nepovratnega razvojnega denarja. Cesta skozi Crngrob pa še ni končana, do leta 2014 naj bi obnovili še del od strelišča do parkirišča pod kmečkim turizmom, zatem pa še proti vasi Dorfarje.

Ta teden so v Crngrobu odprli del obnovljenega cestnega odseka skozi vas. /Foto: Tina Dokl

KAMNIK

Zabojniki za rabljena oblačila in obutev

Rabljena oblačila in obutev bodo v dobrodelne namene v posebne zabojnike odslej lahko oddajali tudi Kamničani. Podjetje Humana je v dogovoru z Občino Kamnik v začetku tedna postavilo pet zabojnikov, v katera se lahko odlaga uporabna rabljena oblačila, uporabno rabljeno obutev, ves hišni tekstil, modne dodatke, knjige in igrače. Zabojniki se nahajajo na zelenici pri zdravstvenem domu, pri trgovini Tuš ob Kranjski cesti, na zelenici ob križišču Klavčičeve in Bakovniške ulice, na zelenici pri OŠ Marije Vere in ob športnem igrišču na Jakopičevi. Humana bo zabojnike, ki so njena last, praznila vsaj enkrat na teden, z dobičkom od prodaje oddanih izdelkov pa bodo financirali humanitarne in socialne projekte v Afriki in Aziji. **J. P.**

NAKLO

Kandidat za državnega svetnika Miro Kozelj

Na nedavni izredni seji sveta občine Naklo so svetniki za kandidata državnega sveta izvolili Mira Kozelja, za elektorja pa Ivana Megliča in Marka Mravljo. **S. K.**

Topel obrok naj ne bi bil več zastoj

Na občini predlagajo, da bi uporabniki plačevali po devet evrov na mesec.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Kranjska občina trenutno dnevno v razdelilnici hrane zagotavlja brezplačen topel obrok za šestdeset upravičencev, ki napotnice zanj dobijo na Centru za socialno delo, ki je tudi izvajalec projekta. Na občini so v delu odloka o zagotavljanju socialno varstvenih dejavnosti na zadnji seji svetnikom predlagali, da naj bi po novem hrana ne bila več povsem brezplačna, temveč naj bi uporabniki mesečno prispevali po devet evrov. Svetniki so v prvi obravnavi sicer odlok sprejeli, kot pravijo na kranjski občini, pa še čakajo na pripombe izvajalcev na odlok, zaradi katerih se zadeva lahko tudi spremeni. »V osnutku odloka smo predlagali ceno devet evrov, ker so uporabniki prejemniki denarne socialne pomoči, ki se je v letu 2012 povečala z 220 evrov na 260 evrov, ta

denarna pomoč pa je namenjena tudi prehrani. Menimo, da bo z minimalnim prispevkom prišlo še do večjega spoštovanja in odgovornejšega odnosa do obrokov hrane (ne pravimo, da ga ni, vendar bo še večji). Če bo odlok v taki obliki sprejet, bomo nato zadevo spremljali v praksi in če bomo videli, da se v praksi ne obnese, bomo proučili možnost ponovno brezplačnega obroka,« pojasnjujejo na Uradu za družbene dejavnosti pri kranjski občini in dodajajo, da občani drugih občin plačajo obrok hrane v celoti, trenutno pa je to 1,92 evra. Sicer pa bo nov Odlok o zagotavljanju socialno varstvenih dejavnosti kranjski mestni svet obravnaval na eni izmed prihodnjih sej. Če bo odlok v tem delu sprejet v sedanji obliki že v letošnjem letu, potem bo začela cena devet evrov veljati z novim letom.

Ponudba velja od 25.10. - 31.10.2012

Velja do razprodaje akcijskih zalog v tem terminu. 3702/12.

OBI
www.obi.si

Ekzkluzivna ponudba za imetnike Bober Bonus Card in vse, ki bodo to postali!

Bober Bonus cena
namesto **8,99**
Prihranite **33%**
5,99

6-cvetna krizantema v posodi
obilno cveti čez celo jesen, v različnih barvah, idealna kot nagrobni okras, cveti od X-XI meseca, št.art.: 931248 9

1,49
kos

Nagrobna sveča „Eco Lux“
sveča s sporočilom, doba gorenja 3 dni, št.art.: 959020 9

7,99
6,99
set

Nagrobne sveče 2. Komplet 6 + 3,
št.art.: 735456 6

2,59
1,99

Krizantema „Mountain“
lonček 14 cm, veliko poganjkov, rastišče: sončno do polsenčno, čas cvetenja: VII-X, št.art.: 543246 3

12,99
8,99
kos

Nagrobni aranžma

1 npr. visok,
višina cca. 45 cm,
št.art.: 125190 9

2 npr. nizek,
dolžina cca. 40 cm,
št.art.: 125191 7

Priglasitev do konca oktobra

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Predlani sprejete spremembe zakona o dohodni ni določajo, da morajo kmečka gospodinjstva, ki so lani presegla 7.500 evrov dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, s 1. januarjem 2013 preiti na ugotavljanje davčne osnove na podlagi računovodskih podatkov, vlada pa zdaj z novo spremembo zakona predlaga obvezen prehod na vodnje računovodstva s 1. januarjem 2014. Ker državni zbor predlaganih sprememb še ni obravnaval in torej še ne velja, to povzroča nekaj nejasnosti. Nekaj več kot tisoč kmečkih gospodinjstev v Sloveniji je namreč konec maja prejelo obvestilo, da morajo do 31. oktobra davčnemu organu priglasiti ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih dohodkov ali dejanskih

prihodkov in normiranih odhodkov. Gorenjska kmetijska svetovalna služba ob tem opozarja kmete, da to do roka tudi storijo, saj je za tiste, ki ne bi priglasili vodenja računovodstva, zagrožena kazen od 800 do 10.000 evrov. »Natančnih pojasnil, kako bo ravnal davčni organ po sprejetju predlaganih zakonskih sprememb, še ni,« pravi Ana Demšar – Benedičič, specialistka za ekonomiko kmetijstva v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, in dodaja, da je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije prejela s finančnega ministrstva ustno zagotovilo, da naj bi davčni organ po sprejetju predlaganih sprememb odpravil kmetom odločbe po uradni dolžnosti; tisti, ki naj bi kljub temu želeli ugotavljati davčno osnovo na podlagi računovodskih izkazov, pa naj bi o tem obvestili »davkarijo« do 15. januarja prihodnje leto.

ŽIRI, ŠKOFJA LOKA

Gnojenje in omejitve na območju vodnih virov

Kmetijska svetovalna služba vabi na predavanji o gnojenju in omejitvah na območju vodnih virov ter ob vodotokih prvega in drugega reda. Prvo predavanje bo v ponedeljek, 29. oktobra, ob 15. uri v sejni sobi M-Sora v Žireh, drugo pa v torek, 30. oktobra, ob 9. uri v gasilskem domu na Trati pri Škofji Loki. Predavala bo Majda Luznar iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj. **C. Z.**

Popravek

V Gorenjskem glasu smo 19. oktobra objavili novico Vrtec cenejši za dobrih 7 evrov. Pravilna pa je informacija, da je vrtec Palček na Jezerskem cenejši za 7,73 odstotka, oziroma za dobrih 31 evrov. Za napako se opravičujemo. **Uredništvo**

Hotel zaprt, iščejo najemnika

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezerško - Hotel Planinka na Jezerskem so zaprli. »Nič dramatičnega ni, saj lastniki že iščejo novega najemnika,« je povedal **Rok Teul**, ki je bil skupaj z Mihom Kokaljem najemnik hotela zadnja štiri leta. Najemu hotela, ki je bil v preteklosti last družbe Mercator, sedaj pa je lastnik Hotel Bio iz Kopra, se po Teulovih besedah odpoveduje iz dveh razlogov, plačilne nediscipline in dveh katastrofalnih zim, zaradi katerih hotel ni bil zadostno zaseden. Kljubčasnemu

zaprtju hotela pa je Rok Teul v zvezi s turizmom na Jezerskem optimističen: »Turistično društvo Jezerško in lokalna skupnost se v tem pogledu trudita naprej, glede hotela Planinka pa verjamem, da bodo lastniki, koprski hotelirji, hitro našli novega najemnika,« je povedal Teul. Na zadnji seji občinskega sveta pa so svetniki v zvezi s turističnimi in gostinskimi objekti izrazili zaskrbljenost: nekdanji hotel Kazina je predviden za rušenje, bojijo se tudi, da je propadu zapisana tudi gostilna na Jezerskem vrhu.

Hotel Planinka na Jezerskem je zaprt, lastniki iščejo novega najemnika.

Gasilci posredovali v požaru šole

JASNA PALADIN

Zalog - K sreči so gasilske sirene v soboto popoldne v Zalogu in okolici klicale zgolj h gasilski vaji. »Dobili smo poziv, da je v šolski objekt udarila strela in zaneli dva požara. Najprej smo bili aktivirani gasilci iz PGD Cerklje, Zg. Brnik in Zalog, nato pa smo poklicali še druge. Rešiti smo morali devet učencev, med katerimi je bil eden hujše opečen,« je potek vaje, v kateri je sodelovalo osemdeset

gasilcev iz osmih občinskih prostovoljnih gasilskih društev, opisal vodja vaje in poveljnik PGD Zalog Gregor Čuturič. Namen vaje, da se gasilci spoznajo z objektom in razmerami, je uspel, zato so tudi v šoli v Zalogu lahko zadovoljni z njihovim znanjem. Sektorsko vajo vseh gasilskih društev GZ Cerklje vsako leto, odkar je pri reševanju imetja tragično preminil njihov predsednik Tomaž Plevel, organizirajo člani PGD Zalog.

Čipkarsko popoldne v Budnarjevi domačiji

Budnarjeva muzejska hiša, za katero skrbijo člani Turističnega društva Kamn k, je te dni oz. konec oktobra, kot je zadnja leta postalo že tradicionalno, gostila ljubitelje ročnih del, predvsem klekljanja. Svoje delo in končne izdelke so razstavile članice Klekljarskega društva Veronike iz Nevelj. »Ljubiteljice ročnih del smo se prvič zbrale pred šestimi leti in se povezale v sekcijo Klekljarskega društva Čebelice iz Komende. Lani pa smo ustanovile svoje društvo in ga imenovali Veronike. Klekljarska srečanja, ki jih imamo v učilnici neveljskega župnišča, so obiskana glede na časovne možnosti posameznice, vse klekljarice pa povezuje pripadnost društvu, ljubezen do lepih izdelkov, prijateljstvo in pripravljenost sprejemati nove izzive in bogatiti svoje znanje,« je na odprtju razstave povedala članica društva Tina Romšak. Razstava čipk bo v Budnarjevi domačiji na ogled do konca novembra. **J. P.**

Sončno vreme in lepi izdelki so v Budnarjevo domačijo privabili številne obiskovalce.

RADOVLJICA

Nova smer Marčiča v nepalski Himalaji

Nejc Marčič iz AO PD Radovljica in Luka Stražar iz Akademskoga alpinističnega odseka, ki sta letos že prejela prestižno nagrado zlati cepin za lani preplezano prvenstveno smer na K7 West, te dni znova razveseljujeta alpinistično javnost. Fanta, ki sta že od 20. septembra v Nepal, sta v torek v težkih razmerah preplezala prvenstveno smer v še nedotaknjeni zahodni steni 7090 metrov visokega Janaka in dosegla enega izmed glavnih ciljev odprave. Alpinistična odprava Janak 2012, ki jo vodi Miha Habjan (Akademski alpinistični odsek), se bo domov vrnila 11. novembra. **J. P.**

PODBREZJE

Dan odprtih vrat podbreških gasilcev

Gasilke in gasilci iz Prostovoljnega gasilskega društva Podbrezje bodo imeli v nedeljo dan odprtih vrat v tamkajšnjem gasilskem domu. Uradno odprtje bo ob deseti uri, na dnevu odprtih vrat bo na ogled tudi razstava literarno – likovnih izdelkov učencev Podružnične šole Podbrezje. **S. K.**

ŠKOFJA LOKA

Dovolili postavitev ograj

V novozgrajenem stanovanjskem naselju za Kamnitnikom bodo lastnikom parcel ob lokalni cesti omogočili postavitev ograj. Obstoječa cesta Groharjevo naselje – Sv. Duh namreč predstavlja bližnjico iz smeri Selške doline oz. severnega dela mesta v smeri proti Kranju, zato je prometno zelo obremenjena. Stanovalci so zato izpostavljeni hrupu, ki ga povzroča promet, novozgrajeni objekti pa zaradi bližine ceste poškodbam. Odlok, ki ureja to območje, postavitev protihrupnih zaščitnih ograj doslej ni dopuščal, saj naj bi to uredili s posebnim odlokom za severno obvoznico, v okviru katerega naj bi predvideli tudi odmik in oblikovanje teh ograj glede na preglednost. A ker se je gradnja severne obvoznice zamaknila, so postavitev ograj zdaj dovolili s popravkom odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Za Kamnitnikom, ki so ga občinski svetniki sprejeli na zadnji seji. Ograje, določa popravek odloka, morajo biti enotno oblikovane na vseh parcelah vzdolž lokalne ceste, lesene in najmanj pol metra od roba hodnika za pešce. Visoke so lahko največ 1,80 metra, kjer ovirajo preglednost ob priključevanju na lokalno cesto, pa največ 0,75 metra. **M. R.**

PETKOVA PRIREDITEV
Gostuje: Lutkovno gledališče Tri
BOANA
Petek, 26. oktober 2012, ob 17.30 uri
Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Gostuje: Lutkovno gledališče Tri
MALI IN VELIKI
Sobota, 27. oktober 2012 ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

Gorenjski Glas GTV

KMETIJSKO GOZDARSKA ZADRUGA z.o.o. ŠKOFJA LOKA
Kidričeva cesta 63A
4220 Škofja Loka

razpisuje prosto delovno mesto

POSLOVODJA REPRODUKCIJSKE TRGOVINE (m/ž)

Pogoji:

- V. ali VI. stopnja izobrazbe ustrezne smeri
- poznavanje nabavno prodajnih tokov v kmetijstvu
- poznavanje gradbenega materiala in črne metalurgije
- dobro poznavanje maloprodajnega in veleprodajnega poslovanja
- samoiniciativnost, razvojna naravnost in odgovornost
- vsaj 5 let delovnih izkušenj

Zaposlitev je za določen čas 6 mesecev z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v osmih dneh od objave na naslov: Kmetijsko gozdarska zadruga z. o. o. Škofja Loka, Kidričeva cesta 63 a, 4220 Škofja Loka ali na elektronski naslov (mitja@kgz-skloka.si).

Gorenje pretrd nasprotnik

V osmini finala rokometnega Pokala Slovenije je ekipa Loke 2012 gostila Gorenje in pred polnimi tribunami navijačev pričakovano izpadla.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Nabito polne tribune škofjeloške dvorane Poden so bile minulo sredo zvečer dokaz, da je v Škofji Loki rokomet doma. Ni pa bilo povsem jasno, za koga so navjajali gledalci, razen seveda tistih, ki so bili oblečeni v drese Velenja, in nekaj mladih, ki je na drugi strani vztrajno vzklikalo Loka. Večina drugih je prišla zato, da si ogleda, kako igrajo Ločani v dresu prvakov in kako se jim lahko zoperstavijo domači mladci, ki po lanskem odstopu iz prve lige letos igrajo med drugoligaši.

Čeprav gotovo nihče ni dvomil o končnem uspehu evropskega Gorenja, pa so gledalci lahko uživali tudi v atraktivnih potezah domačih upov, na koncu pa je bil rezultat tekme 24:34 (13:17). »Igrati doma v Škofji Loki je bilo res fenomenalno, nekaj posebnega. Zlasti sem bil vesel, ko sem videl polne tribune. Pozitivno me je presenetila tudi domača ekipa, ki igra res dobro in smo se za zmago morali kar potruditi. Seveda večino fantov poznam, saj smo še lani igrali skupaj,« je bil

Kljub borbeni igri so domači rokometiši Loke 2012 le težko ustavljali prvake z Velenja. Na sliki v akciji Ločana Žiga Bradeško (v dresu Loke 2012) in Matej Gaber (v dresu Gorenja). / Foto: Gorazd Kavčič

nad vzdušjem in tekmo navdušen eden od treh Škofjeločanov v dresu Gorenja, **Matej Gaber**, sicer tudi reprezentant Slovenije.

»Seveda zmage na tej tekmi nismo mogli pričakovati, pričakovali pa smo polno dvorano in ta želja se nam je uresničila. Ekipa Gorenja je pač

boljša ekipa, na koncu nam je zmanjkalo moči, vendar pa smo zadovoljni s tem, kar smo prikazali,« je povedal mladi škofjeloški reprezentant **Žiga Bradeško**.

Na drugih tekmah je Cimos Koper premagal Krško, Celje Pivovarna Laško so bili boljši od Črnomlja, Maribor

Branik je premagal Moškanjce Gorišnico, Pekarna Grosuplje je bila boljša od Radeč MİK Celja, Istrabenz plini Izola od Slovenj Gradca 2011, Trimo Trebnje od Krke, Drava Ptuj pa od Rudarja. Zmagovalnih osem ekip se bo pomerilo v četrtfinalu.

KRANJ

Nesrečen poraz Triglava v pokalu

Prvo tekmo četrtfinala pokala Slovenije, ki se je odigrala v Kranju na nogometnem igrišču v športnem centru Kranja, so z 0:1 dobili nogometaši Luke Koper, tekmo pa je odločil kar sodnik iz Šmarja-Sapa Dejan Balažič. Tekma je večinoma potekala med dvema kazenskima prostoroma, nevarnejši pa so bili varovanci trenerja Siniše Brkiča. Če v голу Luke Koper ne bi bilo razpoloženega vratarja Igorja Neneziča, sicer Kranjčana, bi Triglav že po prvih 45 minutah vodil vsaj z 1:0. Priložnosti za zadetek so se kar vrstile, sledil pa je sporni trenutek tekme. Triglav je bil v napadu po desni strani. Pred pomožnim sodnikom je bil na nepravilen način zaustavljen Aleš Poplatnik, a sodnika nista reagirala. Koper je to darilo izkoristil s hitrim protinapadom, saj so domači nogometaši pričakovali prekršek in Brečevič se je sam znašel pred Žanom Pelkom in ga matiral za končnih 0:1. »Nogometašem Luke Koper nimam kaj očitati, a lahko bi marsikaj rekel čez sojenje. Prvi polčas smo izgubili, a se bo že čez teden dni igral drugi. Prav zaradi sporne odločitve bomo odšli v Koper še bolj napadalno,« je po tekmi povedal trener Triglava **Siniša Brkič**, ki ga z ekipo v nedeljo ob 14. uri čaka tekma z Rudarjem iz Velenja. **J. M.**

Kljub borbeni igri so nogometaši Triglava po sporni sodniški odločitvi zmago morali prepustiti gostom iz ekipe Luke Koper. / Foto: Gorazd Kavčič

KRANJ

Jutri začetek balinarske super lige

Jutri ob 15. uri se začne balinarska super liga, v kateri bodo sodelovali tudi trije gorenjski klubi. Radovljica-Jesenice in Planina Ribnikar AS se bosta med seboj pomerili že v prvem krogu, medtem ko bo ekipa aktualnih državnih prvakov Lokateks Trata gostila ljubljanski Krim. V ostalih državnih ligah (gorenjske ekipe sodelujejo v vzhodnih skupinah) se je končal jesenski del. V prvi ligi vzhod je na vrhu nepremagljivi Tržič, v drugi ligi vzhod-center pa vodi Mengeš. **S. Š.**

KRANJ

Pred hokejisti Triglava dve tekmi

Ta konec tedna hokejisti Triglava v ligi INL čakata dve tekmi. Obe bodo odigrali v domači dvorani Zlato polje. Jutri, v soboto, v Kranj prihaja vodilno moštvo lige Zell Am See, v nedeljo še trenutno četrtouvrščeni Bregenzerwald. Jutrišnja tekma se bo začela ob 19.15, nedeljska pa ob 18. uri. **V. S.**

Naj plavalca sta Klinarjeva in Dugonjič

V Termah Banovci so minulo sredo podelili priznanja najboljšim plavalcem in plavalkam minule sezone, prav tako so razglasili naj kopaljšča.

VILMA STANOVNIK

Banovci – Pri Plavalni zvezi Slovenije so izbrali najboljše plavalce in plavalke v tekmovalni sezoni 2011/2012 in jim na slovesnosti v Banovcih podelili nagrade in priznanja. Sloves najboljše slovenske plavalke je ohranila članica PK Gorenjska banka Radovljica **Anja Klinar**, ki se je izkazala s petim mestom na 400 metrov prosto v Debrecenu in bila nato naša najboljša na OI v Londonu, kjer je v isti disciplini osvojila 10. mesto in dokazala, da sodi med najboljše plavalke sveta. Njen trener je **Miha Potočnik**, ki je bil prav tako nagrajen s priznanjem.

V absolutni moški kategoriji si je sloves najboljšega zaslužil koroški plavalec **Damir Dugonjič**, ki se je izkazal tako v Szcecinu kot Debrecenu, naš najboljši pa je bil z 18. mestom na 100 metrov prsno tudi na olimpijskih igrah. Damjana na njegovi športni poti spremlja trener **Matija Medvešek**.

Poleg naj plavalca in plavalke v absolutni kategoriji

Najboljši plavalci in plavalke minule sezone so zaslužena priznanja za uspehe v minuli sezoni dobili v Termah Banovci.

so nagrade prejeli tudi mlajši plavalni upi. Tako je bila med mladinkami najboljša članica PK Velenje **Nastja Govejšek**, ki trenira pod mentorstvom **Jureta Primožiča**, med mladinci pa si je naziv najboljšega zaslužil član PK Triglav Kranj **Peter John Stevens**, ki ga trenira **Luka Berdajs**. V kategoriji kadetov je naslov najboljšega

pripadel članici Delfina **Izi Senčar**, ki jo trenira **Nace Majcen**, najboljši med kadeti v minuli sezoni pa je bil **Žan Pogučar** iz PK Gorenjska banka Radovljica, za katerega skrbi trener **Aleš Rebec**.

Hkrati z razglasitvijo najplavalcev so nagrade v Banovcih podelili tudi naj kopaljščem. Od gorenjskih je v kategoriji

naravnih kopaljšč drugo mesto pripadlo Grajskem kopaljšču Bled, med letnimi kopaljšči se je na tretje mesto uvrstilo kranjsko, med pokritimi bazenskimimi termalnimi kopaljšči je tretje mesto zasedel Vodni park Bohinj, v kategoriji malih termalnih kopaljšč pa so drugič zapored na prvem mestu Terme Snovik.

 NK Triglav : NK Rudar Velenje
nedelja, 28. 10. 2012, ob 14.00, Športni center Kranj

Z GORENJSKIM GLASOM
DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA
OGLED TEKME!

Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in NK Domžale, ki bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 14. uri na stadionu v Kranju.

NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 8 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 5 EVROV.

Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!

Gorenjski Glas

KRANJ, ŠKOFJA LOKA

Prespala sta v policijskih prenočiščih

V torek popoldne so kranjske policiste napotili k avtobusni postaji v Kranju, kjer je pijan moški ležal na ulici in zmerjal mimoidoče. 42-letni moški se ni umiril niti ob prisotnosti modrih angelov, zato so ga ti pridržali. Podobne težave so imeli istega dne, le da v večernih urah, tudi v Škofji Loki. Tudi tam je moški omagal zaradi prevelike vinjenosti, obležal na cesti in žalil mimoidoče. 39-letnik je imel očitno še kar precej energije, saj ga policisti niso uspeli pridržati drugače, kot da so ga trdo prijeli in olisčili. **S. Š.**

ZVIRČE

Iskanje pogrešanih otrok ni bilo potrebno

V sredo pozno popoldne sta se v gozdu blizu Zvirč izgubila otroka, stara petnajst in dve leti, zato so hitro sprožili iskalno akcijo. Na zbirnem mestu v Zvirčah se je ob 18. uri zbralo okoli štirideset iskalcev, od tega petnajst prostovoljnih gasilcev iz Kovorja in dvanajst iz Bistrice pri Trziču, pet vodnikov reševalnih psov in deset gorskih reševalcev iz Trziča. Medtem ko so se še dogovarjali o načinu iskanja, pa je do njih že prispela novica, da sta otroka že sama našla pot iz gozda. **S. Š.**

KRANJ

Pravočasno »obujte« svoja vozila

Vremenoslovci za ta konec tedna napovedujejo, da se bo meja sneženja ponekod po Sloveniji spustila tudi do nižin, zato policija opozarja, da je v zimskih razmerah obvezna zimska oprema vozil tudi pred 15. novembrom. Zakon o pravilih cestnega prometa namreč določa, da morajo biti motorna in priklopna vozila s predpisano zimsko opremo opremljena med 15. novembrom in 15. marcem prihodnjega leta, pa tudi zunaj tega obdobja, če na cestah vladajo zimske razmere, ko se sneg oprijema vozišča ali je vozišče zasneženo ali poledenelo. **S. Š.**

SKUTA

Noč prevedrili v južni steni Skute

V sredo popoldne se je v južni steni Skute huje poškodovala planinka. Do nesreče je prišlo, ko sta pripravnik alpinističnega odseka Planinskega društva Kamnik plezala v južni steni Skute, označeni s peto težavnostno stopnjo. Pri tem je najverjetneje prišlo do odloma, alpinistka pa si je poškodovala nogo. Še istega dne se je 22 gorskih reševalcev iz Kamnika po zelo težko dostopnem terenu odpravilo proti alpinistoma. Prišli so na višino okoli 2100 metrov, torej tik pod steno, od tam pa je sedem reševalcev moralo preplezati približno 150 metrov stene. Do poškodovane planinke so prispeli okoli 2.30 zjutraj. Oskrbeli so jo, nato pa so skupaj v steni prenočili. Zaradi megle so naslednje jutro najprej nameravali ponesrečenko v dolino prenesti na klasičen način, k sreči pa se je kasneje zjasnilo in v reševalno akcijo se je vključil vojaški helikopter. **S. Š.**

ŠKOFJA LOKA

Vzeli zlatnino in denar

Nepripravili so nekaj noči nazaj vlomili v stanovanjsko hišo v okolici Škofje Loke. Odtujili so zlatnino in denar v skupni vrednosti okoli osem tisoč evrov. **S. Š.**

Afričani v prtljagi tihotapili heroin

◀ 1. stran

To naj bi preslepilo službenega psa, če bi morebiti cariniki ali policisti želeli pri iskanju droge izkoristiti njegov izostren vonj. »Vsi trije državljani Tanzanije so v Evropo poleteli z letališča v Nairobi. V dveh primerih sta storilca v Slovenijo priletela preko frankfurtskega letališča, v enem pa preko letališča v Zürich,« je še razložil in tako kot njen sogovornik Lindav pohvalila dobro sodelovanje carinikov in policistov na brniškem letališču.

»Opisana pot vseh treh storilcev kaže na to, da gre za enega od splošno znanih krakov tranzita mamil iz Pakistana in Afganistana v Evropo. Pravo delo slovenske policije se zato tu šele dobro začne, saj mednarodna preiskava že intenzivno

poteka,« je ocenil Lindav in izpostavil, da imajo opravka s klasičnim načinom tihotapljenja oziroma s t. i. človeškimi »mulami«, ki drogo tihotapijo proti plačilu. Razen enakega načina tihotapljenja pa druge povezave med 40-letno državljanko Tanzanije, pri kateri so 15. oktobra odkrili skoraj tri kilograme heroina, 43-letnim Tanzanijcem, ki je v kovčku 17. oktobra tihotapil slabih pet kilogramov heroina, in komaj devetnajstletnim sodržavljanom, pri katerem so 22. oktobra odkrili slabe tri kilograme pogubne droge, policisti zaenkrat niso ugotovili. Pri vseh treh je bilo vendarle še nekaj skupnega: pri vseh treh so policisti že med t. i. profiliranjem potnikov zaznali nenavadno nervozno in druge očitne znake, ki so izdajali, da je pri njih nekaj narobe.

Eden od zadnjih zasegov heroina na brniškem letališču.

Kolikšen bi bil končni izkupiček ulične prodaje zaseženih enajst kilogramov heroina, Lindav ni mogel oceniti, ker da je cena na malem trgu precej odvisna od ponudbe. »Povpraševanje pa je zagotovo veliko,« je ocenil. Kilogram heroina sicer na črnem trgu stane

med petnajst in dvajset tisoč evrov, je še dodal. »Nehvaležno je ocenjevati, koliko droge prestrežemo na brniškem letališču, rekel pa bi, da nekje med deset in petnajst odstotkov,« je prvi mož gorenjskih kriminalistov še potešil zvedavost predstavnikov sedme sile.

Spet pozor pred spletnimi krajami

Kraje denarja preko elektronskega spletnega bančništva se nadaljujejo, zato policija uporabnikom priporoča skrajno previdnost.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Policija znova svari uporabnike elektronskega spletnega bančništva pred nepoklicanimi vsiljivci v sistemih elektronskega bančništva. V zadnjem obdobju je namreč spet obravnavala več primerov vdorov v e-bančništvo podjetij in posameznikov s pomočjo programskih orodij, katerih namen je bil kraja denarja v obliki prenakazil na prirejene bančne račune.

»Ker se trend tovrstnih vdorov nadaljuje tudi v drugi polovici letošnjega leta, policija znova opozarja vse

uporabnike e-bančništva na previdno in skrbno ravnanje z računalniško in drugo opremo, preko katere dostopajo do svojih bančnih računov. Opozorilo je še toliko bolj namenjeno podjetjem in podjetnikom, ki imajo lahko v določenem trenutku na računu večje količine denarja, zato je lahko škoda oz. višina odtujenih sredstev še toliko višja,« opozarja **Simon Golub**, predstavnik Uprave kriminalistične policije. Previdnost je potrebna v vseh primerih, ko se od posameznikov, ki uporabljajo računalnike z nameščenim sistemom za elektronsko

bančništvo, pričakuje kakršen koli poseg v njihov informacijski sistem, namešča nje datotek neznanega izvora in namena delovanja ali posredovanje podatkov na podlagi kontakta na daljavo preko telefonske komunikacije ali elektronske pošte s strani osebe, katere dejanska identiteta ni preverjena, pravi Golub. »Še posebej pa je treba skrbno ravnati z varnostno opremo, ki omogoča elektronski dostop do bančnega računa. Pri tem v policiji svetujemo, da se po končani uporabi takoj odjavite iz sistema za elektronsko bančništvo oz. ga deaktivirate in

fizično odstranite dodatno varnostno opremo za e-banško iz računalnika, na primer pametno kartico iz čitalca pametnih kartic,« poudarja.

Za pravilno uporabo programske ter strojne računalniške opreme morajo uporabniki e-bančništva namestiti in redno uporabljati programe za protivirusno zaščito, filtriranje sumljivih pošte in odstranjevanje vohunskih programov. Ob zaznavi sumljivih okoliščin policija svetuje uporabnikom, da takoj prekinijo povezavo do svetovnega spleta in o tem nemudoma obvestijo policijo ter banko.

Po petih mesecih še ovadba

SIMON ŠUBIC

Kranj – Pet mesecev po koncu najobširnejše kriminalistične preiskave v zgodovini Slovenije, katere cilj je bila nelegalna trgovina z drogo in orožjem, ki je v velikem delu potekala tudi na Gorenjskem, je kranjsko tožilstvo na Okrožno sodišče v Kranju vložilo obtožnico. To je potrdila tudi vodja tožilstva **Irena Kuzma** in pojasnila, da je 25 oseb obtoženih zaradi kaznivih dejanj promet s prepovedanimi drogami ter prometa z orožjem in eksplozivom. Enajst oseb je še vedno v priporu,

ena pa v hišnem priporu. Kar 42 hišnih preiskav pri šestdesetih domnevnih članih več kriminalnih združb se je 11. maja zvrstilo na območjih policijskih uprav Kranja, Ljubljane in Primorske. Na Gorenjskem so ta dan opravili 33 hišnih preiskav, v katerih so zasegli 2,5 kilograma konoplje in 195 sadik konoplje, 1440 gramov amfetaminov, 560 gramov sredstev za redčenje droge, 475 gramov heroina, 81 gramov kokaina, dve ročni bombi, pet pištol in drugo. Skupno so tedaj pridržali osemnajst oseb, sodišče pa je kasneje odredilo pripor za

enaest osumljencev, zoper enega pa hišni pripor. »Preiskava je pokazala, da je 33-letni državljani Črne gore, ki je stalno prebival na območju Škofje Loke, vodil organizirano združbo, ki je opravljala prevoze heroina in konoplje iz Črne gore po balkanski poti preko Slovenije v zahodno Evropo. Združba se je ukvarjala tudi s tihotapljenjem orožja iz držav bivše Jugoslavije v Nizozemsko in Francijo,« je tedaj razložil vodja gorenjskih kriminalistov Boštjan Lindav. Združba je po njegovih besedah delovala zelo nasilno, tudi do svojih članov.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341

GG | HIŠA KULTURE

www.gorenjskiglas.si

Torek, 6. novembra 2012, ob 18.30

OD ROMANTIKE DO ZRELEGA PARTNERSTVA

Vabljeni na predavanje o partnerstvu in raziskovanju odnosov, ki ga bosta izvedla zakonca in Imago terapevta dr. Tadeja in Tjaž Nemanič.

Partnerska zveza je kot pot od otroštva k pravi odraslosti. V fazi romantične zaljubljenosti nam izpolnitev naših potreb predstavlja partner. Ko pa zaljubljenost mine, poskušamo partnerja spremeniti, da bo tak, kot ga želimo mi. Številni pari ostajajo v tej fazi boja doživljenjsko. Vendar pa je čas boja tudi priložnost za rast. To je znak, da se v odnosu nekaj skuša razviti, spremeniti in napredovati. In ko se partnerja nehata boriti za prevlado, se lahko njun odnos spremeni. Drug drugega bolj razumeta, sprejemata in spoštujeta in njun odnos postane bolj zrel.

Predavanje bo zanimivo, čas bo tudi za vaša vprašanja in sodelovanje, vstop pa je prost. Se vidimo v torek!

Gorenjski Glas

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLIED

Ne nosi mi rož na grob

Številni si za svoje zadnje počivališče izberejo naravo, ne pokopališča. Svojem naročijo, naj njihov pepel namesto pokopa v klasičnem grobu raztresejo na kraju, ki ga imajo radi.

MARJANA AHAČIČ

»Zdaj me večkrat obiščite, ko sem še živa. Kaj boste hodili na moj grob, kupovali rože in nosili sveče,« je svojim otrokom na srce položila 75-letna gospa, mama treh otrok in babica, ki je svojem že dolgo nazaj zabičala, da ne želi nobenih pogrebniških ceremonij in postavljanja spomenikov po smrti. »Rada bi, da si zdaj vzamejo čas zame, ne potem, ko me ne bo več,« odločno pojasnjuje svojo odločitev.

Odloča se podobno kot gospa, ki je umirala za rakom in ni imela bližnjih sorodnikov, prijateljem pa ni želela naložiti stroškov in skrbi za svoj grob. Njen pepel so raztresli na domačem pokopališču. Ali Nemeč, ki se je že ob prvem obisku Bleda zaljubil v Slovenijo in si želi, da bi bilo prav tu njegovo zadnje počivališče. Rad bi, da bi njegov pepel raztresli v Blejsko jezero.

Za raztros pepela zunaj pokopališča potrebujemo dovoljenje upravne enote

Tudi na številnih gorenjskih pokopališčih so že uredili posebne prostore za raztros pepela pokojnih. V nasprotju z nekaterimi drugimi državami, sosednjo Italijo na primer, pa je pri nas dovoljen tudi raztros pepela zunaj pokopališč. Zanj svojci potrebujejo dovoljenje pristojne

upravne enote. »Vloga za izdajo dovoljenja za pokop zunaj pokopališča – raztros pepela vložijo svojci pokojnika. Pri tem gre večinoma za upoštevanje pokojnikove želje, ki želi biti pokopan zunaj pokopališča z raztrosom pepela na območju, kamor je najraje zahajal. Najpogosteje so to hribi oziroma kraji, s katerimi so bili pokojni v času življenja osebno povezani,« pojasnjuje Liljana Leš z Upravne enote Radovljica. »Največ zanimanja na območju Upravne enote Radovljica je za območji Pokljuke in Jelovice.« Za raztros pepela na Triglav ali v Blejsko jezero v zadnjem času svojci pokojnikov niso zaprosili.

Zaenkrat le nekaj vlog na leto

Kot še pojasnjujejo na radovljiški upravni enoti, se število izdanih dovoljenj za raztros pepela zunaj pokopališča v zadnjih letih ne povečuje; na leto izdajo od tri do pet dovoljenj, v prvih devetih mesecih letošnjega leta sta bili izdani le dve dovoljenji; lani tri, leta 2010 sedem in leta 2009 prav tako tri.

Podobno je na Jesenicah, kjer so lani izdali dvanajst, letos pa do konca septembra pet dovoljenj za raztros pepela zunaj pokopališč. Kot pravijo, se za tovrsten pogreb odločajo tako domačini kot tudi drugi, a vedno

ljudje, ki so na neki način povezani s kraji, ki so si jih izbrali. »Prejšnja leta je bil med pogostejšimi lokacijami za raztros pepela naveden Triglav, v zadnjem času pa so nas večkrat zaprosili, če pepel pokojnikov lahko raztresejo po reki Savi, pri čemer ni bilo nobenih zahtev,« so še povedali.

Vršič, Bohinj, Jamnik ...

»Na pokopališču v Kranjski Gori še nimamo urejenega mesta za raztros pepela pokojnih, a to že nekaj časa resno načrtujemo,« je povedala direktorica Komunale Kranjska Gora Henrika Zupan. V tamkajšnjem pogrebnem podjetju se sicer spomnijo raztrosov v Severni triglavski steni in na Vršiču. V Bohinju so imeli v zadnjih letih le en takšen primer: na obalo jezera pri Stari Fužini so raztresli pepel gospe iz Ljubljane, ki je leta dolgo prihajala v Bohinj.

Rajko Mikolič iz pogrebnega podjetja Akris pa pove zgodbo o dveh italijanskih državljanah, ki sta si želela biti pokopana v naravi in katerih družini sta se, ker to v Italiji ni dovoljeno, odločili, da to storijo v Sloveniji. »Najprej sem imel v mislih Sv. Petra nad Begunjami. Spomnim se, kako sem svoje z avtom peljal kar se le da visoko po gozdni cesti. Na enem od ovinkov smo obstali, izstopili in naenkrat v daljavi,

na drugi strani radovljiške ravnine, zagledali Jamnik s čudovito cerkvico na robu. V trenutku smo vedeli, da gremo tja,« pripoveduje.

To ni anonimni pogreb revežev

Če so pred desetletji, stoletji anonimno pokopavali revne in zapuščene, je zdaj situacija obrnjena. Kot pove Mikolič, se namreč za raztros pepela ponavadi svojci odločijo glede na pred smrtjo jasno izraženo željo pokojnih. »Pokličejo me in povedo, kaj želijo. Napotim jih na upravno enoto in ko tam dobijo potrebno odločbo – radovljiška upravna enota to res z občutkom za ljudi ponavadi izpelje v enem dnevu – pripravimo obred.« Pogrebne slovesnosti so različne, tako kot se razlikujejo pri običajnih pokopih. »Svojci so vedno zraven. Včasih tudi župnik, pevci odvisno od posameznika. Če pepel raztresemo znotraj pokopališča, lahko na določeno mesto postavimo manjšo ploščico z imenom pokojnega, na urejenem mestu lahko nato svojci prižgejo svečo, položijo cvetje, če si to želijo.«

Slovenec je grob v uteho

In številni si tega zares želijo. »Slovenci radi in

Na večini gorenjskih pokopališč je urejeno posebno mesto, kjer je mogoče raztrstati pepel pokojnih. / Foto: Gorazd Kavčič

Večina tistih, katerih pepel po smrti raztresejo v naravo, pred smrtjo izrazi željo po zadnjem počivališču na kraju, ki so ga imeli radi. / Foto: Gorazd Kavčič

pogosto obiskujemo grobove, to nam je v uteho,« pravi Mira Stušek, predsednica zgornjegorenjskega Hospica. Morda je tudi to eden od razlogov, da raztrosov pepela pokojnih ni toliko, kot bi morda pričakovali. In če je takšno slovo bistveno cenejše kot tradicionalen pokop – običajen raztros pepela stane okoli 700 evrov, osnovni pogreb pa je petsto evrov dražji – se v zadnjih letih nekateri Slovenci odločajo še za eno, a bistveno dražjo novost pri načinu posvajanja od pokojnih svojcev, tako imenovani diamantni pogreb. »Gre za pogreb, pri katerem pepel pokojnika

spremenimo v diamant,« pojasnjuje Elvina Babajić iz pogrebnega podjetja, ki ponuja tovrstno storitev. »Doselej smo v Sloveniji opravili že osem diamantnih pogrebov. Žaro s pepelom pokojnika prepeljemo v Švico, kjer pepel v posebnih laboratorijih v nekaj mesecih spremenijo v diamant in ga nato, s certifikatom, da gre za diamant z unikatno kemijsko sestavo pokojnika, izročimo svojcem. Tovrstni diamanti stanejo od tri do deset tisoč evrov, zanimivo pa je, da so vsi svojci, ki so se odločili za tovrsten pogreb, to storili s pepelom enega od svojih staršev.«

Od petka do petka

Sindikati za november napovedujejo proteste, vroče v državnem zboru ... Stran 10

Šport

Grega Žemlja po uspehu na Dunaju: »Nisem evforičen, ostajam trdno na tleh.« Stran 11

Ekonomija

Blaž Pesjak: »Kupci so izkazali več interesa za nakup Mersteela kot Big Banga.« Stran 13

Od petka do petka

Državni zbor je ta teden obravnaval več kontroverznih zakonov. Na sliki: posvet poslancev Pozitivne Slovenije /Foto: T. K.

V poslanske klopi je prvič sedla Alenka Koren Gomboc, SDS, sestrična Urške Bačovnik Janša. /Foto: T. K.

Izrebrali so vrstni red za glasovnice na volitvah predsednika države: prvi bo napisan Pahor, drugi Türk in tretji Zver. /Foto: T. K.

Sindikati grozijo s protesti

Državni zbor je začel z oktobrskim zasedanjem, na katerem sta bila tudi proračuna za prihodnji dve leti. Ta razburjata nekatere sindikate, ki za november napovedujejo proteste.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Slovenija je konec minulega tedna izdala desetletne državne obveznice v vrednosti 2,25 milijarde dolarjev (1,73 milijarde evrov). Obrestna mera je 5,7 odstotka; cena obveznic je občutno nižja kot pred mesecem dni, a še vedno zelo visoka.

Ne le drago zadolževanje, tudi nepriljubljeni ukrepi, ki jih sprejema vlada, da bi se država izvila iz krize, ji pri ljudeh znižujejo priljubljenost. Vsaj tako kažejo javnomnenjske raziskave: po raziskavi Vox populi vlado kot uspešno ocenjuje še petina ljudi, ugled pa izgubljajo domala vse politične osebnosti, po katerih vprašujejo anketirance. Vodilna koalicijska stranka SDS, ki so jo javnomnenjske ankete doslej uvrščale na prvo mesto, pa je s prvega mesta zdrknila na tretje.

Vročje v državnem zboru ...

V ponedeljek se je začelo oktobrsko zasedanje državnega zbora. Poslanci so se lotili več kontroverznih zakonov. Tako so znova obravnavali zakona o državnem holdingu in o slabi banki, ki ju je z vetom zavrnil državni svet in ju vnovič poslal državnemu zboru v odločanje. Ta ju je potrdil tudi drugič, vendar še nista povsem »iz vode«, saj nad njima visi grožnja sindikatov z referendumom. Kot primerno za nadaljnjo obravnavo so poslanci potrdili tudi novelo zakona o visokem šolstvu, čeprav ji

poleg opozicije ostro nasprotuje tudi stroka. Na poslanskih klopeh pa sta bila tudi memoranduma o proračunih za leti 2013 in 2014. Premier **Janez Janša** in finančni minister **Janez Šušteršič** pravita, da vodita stran od krize, k večji gospodarski rasti in da bodo načrtovani ukrepi Sloveniji omogočili izpolnjevanje zavez v postopku presežnega primanjkljaja in utrjevanju javnih financ ter dolgoročno zajezile javnofinančni primanjkljaj pod tri odstotke BDP.

... novembra pa na ulicah

Med ukrepi je med drugim tudi omejevanje mase plač v javnem sektorju, zaradi česar se tam zaposleni bojijo odpuščanja. Veliko hude krvi so povzročile tudi napovedane višje stopnje obdavčitve, ki bodo prizadele številne storitve in tudi tiskane medije. Proračuna za prihodnji dve leti sta razburila sindikate javnega sektorja. Konfederacija sindikatov javnega sektorja (pod vodstvom Branimirja Štruklja) zato napoveduje, da bodo šli sredi novembra na ulice. Ne strinjajo se s politikom zategovanja pasu, zniževanjem mase za plače in razgradnjo socialne države. S protestom in stavkami pa grozi tudi največja sindikalna centrala, Semoličeva zveza svobodnih sindikatov, ki ji tudi ni všeč način reševanja iz krize, ki najbolj tepe navadne ljudi, poleg tega pa so se znova obregnili

ob dejstvo, da je vlada poslala v parlamentarni postopek neusklajeni pokojninsko in delovno pravno zakonodajo. O obeh reformah pogajanja sicer še potekajo. V parlamentu pa še naprej razburja tudi zakon o uravnoveženju javnih financ. Opozicija je vložila svojega, s katerim želi odpraviti krivice, ki jih je zakon naredil skupinam upokojencev zaradi znižanja pokojnin. Sprva je kazalo, da bo tudi Državljska lista Gregorja Viranta podprla opozicijski predlog, potem pa ga vendarle ni, ker je vlada popustila in iz znižanja izvzela pokojnine zaposlenih v nekdanjih jugoslovanskih republikah.

V poslanske klopi je sedla nova poslanka, **Alenka Koren Gomboc**, brezposelna sestrična Urške Bačovnik Janša. Dvomi o njeni srednješolski izobrazbi se še niso razblinili. Pojavili pa so se novi: poslanka in podpredsednica SDS Sonja Ramšak ne plačuje računov za najemniško stanovanje. Ko je zgodba prišla na dan, je pojasnila, da najemne pravice niso bile prenesene na njenega nekdanjega partnerja, ki živi v tem stanovanju in ga ne plačuje. Zagotovila pa je, da bodo račun plačani. Ob Branku Mariniču, Ivanu Simčiču in Borutu Ambrožiču (ki imajo težave z izobrazbo), Ivanu Vogrinu (ki ima težave z upnikom) in Mitji Meršolu (ki ima težave s preteklostjo in takratno službo državne varnosti) je to še en madež na ugledu državnega zbora, kar se

že njegovemu predsedniku Gregorju Virantu hudo sitno zdi.

Že tiskajo glasovnice

Vsaj ugledu gospodov Milana Zvera, Danila Türka in Boruta Pahorja, ki se potegujejo za položaj prihodnjega predsednika države, menda ni kaj očitati. Vsaj v dosednji predvolilni kampanji se ni pokazalo nič takega in tudi prvo televizijsko soočenje je minilo brez pretresov. Je pa že znan vrstni red, kako bodo napisani na glasovnicah: prvi bo Borut Pahor, drugi Danilo Türk in tretji Milan Zver. Slednji se je ta teden predstavil Kranjčanom na volilni konvenciji, jutri se bo še v Škofji Loki, prejšnji konec tedna je bil v Šenčurju na dobrodelni košarkarski tekmi. Danilo Türk je obiskal Žiri in se pridružil prazniku njihove osvoboditve, Borut Pahor pa je bil en dan nadzornik v Triglavskem narodnem parku.

Izteklet pa se je tudi rok za vložitev kandidatur za volitve v državni svet. Za 22 članov državnega sveta iz lokalnih okolij se poteguje 84 kandidatov. Gorenjska, v tem primeru razdeljena na volilni enoti Kranj in Jesenice, bo dobila dva državna svetnika (sedanja sta Blaž Kavčič in Bogomir Vnučec), za nova jih iz Kranja kandidira šest, iz jeseniškega območja pa trije. Izbrani so tudi že elektorji. Preostalih 18 državnih svetnikov prihaja iz različnih interesnih združenj.

Dialog, ki ga ni bilo že več kot 35 let

JELKO KACIN, ALDE/LDS

moj pogled

Pot iz politično-gospodarskih razmer je za Slovenijo bolj trnova kot za druge države. Pomembna je »velikost«, omejenost in majhnost. Nova koroška poslanka ima prav, ko pove, da so ji glasove podpore zaupali volivci. Zaupa tudi sebi in gre z zastavo SDS v boj za lepšo Slovenijo. Ni narobe, če ima le osnovnošolsko izobrazbo in želi končati srednjo šolo. To je zelo spodbudno! V znano je prihodnost.

Problem pa je, da take osebnosti niti od daleč ne izpolnjujejo pogojev za odgovorne poslance/ke, kot jih vidi starosta naše politike osamosvojitve, oče slovenske ustave dr. France Bučar. Kako bo poslanec

mogel samostojno presoja in odločiti po vesti, ko je v celoti odvisen od (ne)milosti stranke in tudi ekonomsko nemočen brez nje. Stanje duha v hiši demokracije je slabo, klima je neprijetna in sovražna. Polarizacija žene poslance v konflikt, sodelovanja ni, zaupanje pada, volja po spremembi pa še bolj. Vladajoče stranke v skupni postelji koalicije ne upajo niti za hip zadremati v strahu, da jih bo največja stranka pomendrala, izrinila, preigrala. Neprespanost ne omogoča zbranega dela, ne preudarnih odločitev, ne varne vožnje, tudi v politiki ne.

Na letalu sem prebral pogovor z guvernerjem Banke

Slovenije, ki opozarja na nezrelost, oholost, tudi neumnost mladega državnega sekretarja na finančah (MF). »Zelenec« bankam grozi z nacionalizacijo, krši zakone države in statute bank. Predstavniki MF prihajajo na nadzorne svete bank, ti pa jih ne upajo zaustaviti pred vrati sejnih sob. Gre za »NEO-komunizem« najslabše vrste! Komunistom se opravičujem za ta izraz, ki ni žalitev zanje. Termin uporabljam, da opozorim na paradoks, da oblast razglašajo za »kulake« vse in vsakogar, ki pove, da je kdaj nujno šteti do tri, preden izrečejo ali uresničijo neumnost, zaradi katere zardevamo in trpimo, predvsem pa plačamo vsi.

Ena takih nebuloz »princa teme« v stilu grobosti »prst v oko« ali »zob za zob« je izjava prvaka vlade, da je (bo) vlada plačala 20 odstotkov preveč za dolarsko zadolžitev, ker v ustavi (še) ni »zlattega pravila«. Kaj želi s takimi izjavami doseči, lahko le ugibamo. V tej shizofreni situaciji se upravičeno sprašujemo, kdo je »pacient« in kdo »terapevt«. Ko sem na Brniku sedel v avto in slišal »državniško« izjavo Janeza Janše v radijskem dnevniku, sem se vprašal, kje sem pristal? Morda v Romuniji, na Madžarskem, v Albaniji, Ukrajini. Ne, bil sem spet doma.

Zgodilo se je na dan, ko sta se v Bruslju srečala

predsednika vlad Srbije in Kosova, Ivica Dačić in Hasim Thaci. Stopila sta na novo pot. V imenu EU ju je gostila Katty Ashton. Dokazala je, da je tam, kjer je volja, vedno tudi pot. Petintrideset let že trpimo posledice pomanjkanja najvišjega političnega dialoga med Beogradom in Prištino, z demontažo in razpadom Jugoslavije, vojnami, mrtvimi in vsemi izgubljenimi priložnostmi mladih generacij. Kaj če bi se Janez Janša razgledal po Zahodnem Balkanu? Kolega Ivica Dačić prihaja na njegovo povabilo v Slovenijo. Potrebujemo obiske iz tujine, da bi se vladar učil osnovnega spoštovanja partnerjev doma.

Šport

Nisem evforičen, še vedno sem trdno na tleh

»Poskušal bom ostati ista oseba, enako trenirati in še izboljšati svojo igro,« je tenisač Grega Žemlja po zgodovinskem uspehu na Dunaju ohranil mirno kri.

SIMON ŠUBIC

Šestindvajsetletni Žirovničan **Grega Žemlja** je prejšnji teden premikal mejnike slovenskega moškega tenisa. Na Dunaju je kot prvi slovenski tenisač nastopil v finalu ATP turnirja, kar je kljub porazu proti osmemu igralcu sveta, Argentincu **Juanu Martinu del Potru** (7:5, 6:3), zadostovalo, da se je na svetovni lestvici povzpел na 50. mesto. S tem je postavil še drugi mejnik, saj se je pred njim najvišje na ATP lestvici z 68. mestom avgusta letos zavih-tel **Blaž Kavčič**. Zgodovinskega uspeha so se zelo razveselili tudi Žemljevi sovaščani, ki so mu zato v ponedeljek na Selu pri Žirovnici pripravili prisrčen sprejem. Prvi doslej, a si obetajo, da jih bo še mnogo. Pod taktirko njegovega bratranca **Boštjana Noča**, sicer predsednika Čebelarske zveze Slovenije, je iz dobre stotnije grl, kar je predstavljalo približno četrtno Seljanov, najprej odmevalo »Grega, Grega!«, sledili so govori, čestitke, pohvale in zahvale, ker je ime Kašarjev ponesel daleč v svet. Župan **Leopold Pogačar** je celo razmišljal, da bi poleg aleje slavnih mož postavili še alejo slavnih športnikov (iz Žirovnice namreč prihajajo hokejski dvojec Rodman, prav tako bratska veslaška naveza Pirih in mladi nadarjeni veslač Jernej Markovec).

Žemljo je ves direndaj kar nekoliko presenetil: »Ko sem poslušal vse govorce na sprejemu, sem se začel spraševati, ali sem res toliko dosegel, ali je bilo to res tako dobro. Očitno bo že držalo. Neverjetno je bilo tole doživeti.« Za številna odrekanja in potrpljenje se je zahvalil svoji družini in ostalim zaslužnim za njegov uspeh. Med slednjimi je izpostavil predvsem dva: »Trenar Žiga Janškovec je vedno verjel vame, tudi ko so prišli najbolj črni dnevi. On je najbolj zaslužen za mojo trenutno igro. Zahvalil bi se tudi Andreju Polencu, predsedniku teniškega

kluba Triglav Kranj, ki mi je omogočil vse pogoje za trening od mojega šestnajstega leta naprej.« Preden se je prepustil številnim stiskom rok, si je utrgal še trenutek za spodnji pogovor.

Vaš uspeh na Dunaju so mediji razglasili za sanjski teden Grege Žemlje. Je bil sanjski tudi za vas, glede na to, da vam v finalu ni uspelo zmagati?

»Vsekakor je bil sanjski. Če bi zmagal še finale, sploh ne bi več našel besede, s katero bi prejšnji teden še lahko opisal. Moram pa reči, da še vedno nisem evforičen, še vedno sem trdno na tleh in že jutri bom nadaljeval s trdim treningom ter se pripravljaj na konec te sezone in čim boljši začetek prihodnje.«

Kako ste se sicer počutili v svojem prvem finalu ATP turnirja? Ste občutili posebno nervozo?

»Vsak finale je poseben, tudi na challengerjih. Mislim, da na začetku tekme nisem bil kaj posebej nervozen. Prej morda pred samo tekmo, ko so me obhajale misli: A zdaj pa kar finale. Sedaj pa bo treba še več pokazati kot sicer. V samem finalu pa sem bil od prve točke naprej zelo dobro razpoložen, tako da mislim, da tudi v naslednjem finalu, če ga bom še kdaj igral, ne bom preveč živčen.«

Ali še kaj premlevate dunajski finale? Bi se morda del Potra sedaj kaj drugače lotili, bi kakšno potezo med tekmo drugače izpeljali, če bi imeli to možnost?

»To so relativno malenkosti. Mogoče bi kakšno stvar malo drugače naredil, vendar bistvenih razlik ne bi bilo. Še vedno mislim, da sem igral zelo dober tenis tudi v finalu in da je bil del Potro tokrat dejansko nekoliko boljši od mene.«

Z zadnjim uspehom ste se zavih-teli na 50. mesto ATP lestvice, kar je novi mejnik v slovenskem moškem tenisu. Vam bo odslej lažje ali

težje tekmovati? Vendarle boste sedaj kar naenkrat postali tarča drugim, nižjevrščenim tenisačem ...

»V vsaki novi situaciji se pač stvari nekoliko spremenijo. Vsekakor pride do razlike, koliko si vreden, kateri si na lestvici, koliko te spoštujejo drugi in koliko sam spoštuješ druge. Težko pa rečem, kaj se bo sedaj spremenilo. Poskušal bom ostati ista oseba, enako trenirati in še izboljšati svojo igro. Bomo videli, kaj se bo zgodilo.«

Glede na to, da ste imeli zelo radi tudi alpsko smučanje; kdaj in zakaj ste se odločili, da se boste posvetili tenisu?

»Tenis sem začel igrati pri šestih, sedmih letih in mi je bil takoj zelo všeč. Res pa je, da sta mi bila potem kar nekaj let alpsko smučanje in tenis enako ljuba športa, s tem da je potem tenis prevladal. Sedaj mi ni niti malo žal, da sem se pri desetih, enajstih letih odločil za tenis.«

Kot mlad, nadobuden tenisač ste morda sanjali, da boste nekoč številka ena na svetu, da boste osvojili Wimbledon. Kaj pa sedaj? Kakšne ambicije imate danes?

»Kot se spomnim, je bilo malo drugače. Takrat so bili težki časi za moški tenis v Sloveniji. Vsaka osvojena ATP točka je bila velik uspeh, tudi v klubu je bila težka situacija. Tako da sem si takrat utopično zaželel, da bi bil enkrat uvrščen med najboljših sto na svetu. Priznam, da v to takrat dejansko nisem verjel, ampak danes sem petdeseti na svetu in mislim, da me mogoče čaka še kaj večjega. Časi so se zagotovo precej spremenili in zagotovo je pred mano in slovenskim tenisom svetla prihodnost.«

Že sami ste nakazali, da je bil pri nas moški tenis dolga leta v senci ženskega. Ali je za to obstajal poseben razlog ali pač doslej preprosto

Grega Žemlja: »Zadnji uspehi so plod dolgotrajnega trdega dela.« /Foto: Gorazd Kavčič

ni bilo posameznika, ki bi voz potegnil naprej?

»Če se zavedamo, da je bilo do leta 2008 najboljša slovenska moška uvrstitev na ATP lestvici 197. mesto, potem je gotovo moralo nekaj manjkati. Toda mi smo verjeli v uspeh, klub je verjel vame, prav tako vsi trenerji, vsi so mi dopovedovali, da imam igro za preboj magične meje 100, sedaj pa sem prebil celo mejo 50. Na žalost pa ne poznam toliko ženskega tenisa, da bi lahko komentiral, zakaj je bila taka razlika. Zagotovo je veliko odvisno od posameznika, s katerimi ljudmi delaš, v kakšnem okolju treniraš.«

Tudi vaša mati je na današnjem sprejemu poudarila, da se je v zadnje pol leta zgodil kakovostni preskok: osvojili ste tri challengerje, igrali v 3. krogu odprtega prvenstva ZDA, sedaj finale na Dunaju. Kje je razlog za ta rezultatski dvig?

»To je plod dolgoročne dela. Trenutne rezultate štejem za del širšega načrta, dolgotrajnega trdega dela. V tem trenutku se je pač vse poklopilo, rezultati so prišli na plano. Trenar mi je večkrat rekel, da pri meni določene stvari pridejo z zamikom, določeni treningi se poznajo šele čez teden ali dva. Tudi tu mislim, da se rezultati poznajo po nekaj letih trdega dela.«

Omenili ste, da boste že jutri nadaljevali s treningom. Kakšni so vaši načrti za naprej?

»Čakata me še dva turnirja do konca sezone, nato pa priprave na novo sezono, v kateri bodo glavni cilji vsi grand slami in najvišji turnirji serije 1000. Tam bom poskušal dosegati najboljše rezultate.«

Trenar Žiga Janškovec je na današnjem sprejemu dejal, da je sedaj na vrsti trideseterica ...

»Poskusil bom.«

Vaščani Sela pri Žirovnici so navdušeni nad Gregovimi zadnjimi uspehi. /Foto: Gorazd Kavčič

Petdesetemu igralcu sveta je pripadla medalja iz kranjskih klobas. /Foto: Gorazd Kavčič

»Ko smo opazovali tvoje udarce, smo vedeli, da si igralec, ki se lahko prebije med trideset najboljših in še več. Potreben je bil le še mentalni preskok v glavi,« je tenisaču kranjskega Triglava čestital predsednik kluba Andrej Polenc. /Foto: Gorazd Kavčič

Zgodba o kozolcu, letnik 1813

Pr' Petrač na Jamniku obnavljajo kozolec, ki bo prihodnje leto star dvesto let. Zgodba o kozolcu je zanimiva, bil je nema priča številnih dogodkov, tudi požiga vasi, med katerim je mina prebila njegovo slamnato streho.

CVETO ZAPLOTNIK

Sušenje trave s sušilnimi napravami in siliranje trave spreminja tudi podobo gorenjske (slovenske) pokrajine. Medtem ko kozolci z betonskimi stebri doživljajo različno (žalostno) usodo, je v zadnjem času vse več pripravljenosti za ohranitev čedalje bolj redkih starih, lesenih kozolcev, ki so neprecenljiva dediščina slovenskega podežlja. Eden takšnih kozolcev je tudi kozolec – toplar na Petračevi kmetiji na Jamniku. Čeprav ga je zob časa že načel, gospodar Stane Lotrič ni nikoli razmišljal, da bi ga podrli. Nasprotno: močno si je želel, da bi kozolec 200-letnico od postavitve dočkal obnovljen. In kjer je želja, cilj, je tudi pot. Stane jo je našel, uspel na razpisu Mestne občine Kranj pridobiti nekaj denarja in se ob koncu prejšnjega tedna lotil obnove, ki se je verjetno danes, v petek, že končala.

Kozolec ima zanimivo zgodbo. Korenine rodbine Lotrič na Jamniku segajo v leto 1622, kozolec sta leta 1813 v bližini doma postavila tedanja gospodarja Blaž in Helena, ki sta imela štirinajst otrok. Med drugo svetovno vojno, med požigom vasi Jamnik 27. februarja 1944, je ena od min priletela tudi na kozolec, preluknjala slamnato streho in padla na tla, kjer se je vnela slama. Stanetov oče Stanko, ki je zdaj pri dvainosemdesetih letih, je to opazil, skupaj s sosedom, že pokojnim

Kot je povedal Stane Lotrič, sta na Jamniku še dva starejša kozolca – eden, ki stoji v hudi strmini, z letnico 1816, in drugi (v zaselku Kolombart), ki ima zidane stebre, z letnico 1838.

Aleksandrom Ktrašnikom, sta stekla h kozolcu in še pravočasno pogasila ogenj. Na medvojni dogodek še vedno spominja ožgani steber, na katerem je tudi komaj vidna letnica izdelave in postavitve – 1813. Kozolec, ki stoji na izpostavljeni legi dvesto metrov od domačije, je vseskozi kljuboval tudi močnemu vetru, karavanškemu fenu, ki je nekajkrat odkril streho. Čeprav so kmalu po vojni slamo na strehi zamenjali z opeko, z doma narejenim »špičakom«, so leta in desetletja vendarle naredila svoje. Zob časa je načel streho in ostrešje. »Okrepili smo »šperovce«, zamenjali late in opeko, pri tem so nam pomagali sorodniki, prijatelji, znanci, vsem sem hvaležen. Pri obnovi smo upoštevali smernice zavoda za varstvo kulturne dediščine,« je povedal gospodar Stane in se vprašal, ali so tudi njegovi predniki, ko so postavljali kozolec, morali imeti za to različna dovoljenja, soglasja in smernice.

»Spomini na kozolec so spomini na trdo kmečko delo. Kako smo se »matrali«,

Ustanova Poti kulturne dediščine je prihodnje leto, ob dvestoletnici Petračevega kozolca, pripravljena postaviti na Jamniku razstavo Slovenski kozolec, ki vključuje osemnajst maket kozolcev.

ko smo žito ali travo zlagali v zgornje »štante«?!« pripoveduje oče Stanko in doda, da so na Jamniku nekdanje, za razliko od današnjih časov, pridelovali vse vrste žit – pšenico, ječmen, rž, oves, ajdo, proso, tudi lan. Ko so podobno kot še na marsikateri kmetiji opustili pridelovanje žit in rejo govedi, se je spremenila tudi vloga kozolca. V njem nič več ne sušijo žita, travo le občasno, sušijo pa drva in deske; vozove (pod streho kozolca) so zamenjali sodobni kmetijski stroji. V bližini kozolca z letnico 1813 je še manjši kozolec, ki je med drugo svetovno vojno pogorel, a so ga po tleju obnovili. Njegova posebnost je most.

Na Petračevi kmetiji obdelujejo šest hektarjev kmetijskih zemljišč in gospodarijo s štiriindvajsetimi hektarji gozda. Redijo sedem koz, Stane se v okviru dopolnilne dejavnosti ukvarja s posekom in spravlom lesa, za lastne potrebe pa na ekološki način pridelujejo zelenjavo in druge poljščine.

Stanko in Stane – oče in sin, oba ponosna na to, da se bo skoraj dvesto let stari kozolec ohranil »pri življenju«. / Foto: Gorazd Kavčič

Med obnovo kozolca so na ostrešju okrepili »šperovce« ter zamenjali late in kritino.

Petra Kavčič
Palačinke in omlete
in omlete

Če so palačinke in omlete tudi vaša priljubljena jed in jih želite pripraviti nekoliko drugače, je ta knjiga odlična za vas. V njej boste našli čez 80 svežih idej za hitro in preprosto popestritev svojega jedilnika.

13,00 EUR
+ poština

Redna cena knjige je 15,00 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

GG IZLET

23. - 25. NOVEMBRA 2012 (3 dni/2 nočitvi)

SARAJEVO – MEDJUGORJE – TROGIR

ZA NEPOZABNO VZDUŠJE BOSTA POSKRBELE VODIČA GORAN IN ALES TER PREDSTAVNICA GG!

Vabimo vas na potovanje po Bosni in Hercegovini ter hrvaški Dalmaciji. Spoznali bomo drugačno Sarajevo, si obliznili prste ob pravih sarajevskih čevapčičih, si privoščili bosansko »kahvo« in občudovali najlepši razgled na mesto s 176 m visokega nebotičnika Avaz. Obiskali bomo Mostar in Počitelj in eno najpomembnejših rimsko-katoliških romarskih svetišč v Evropi Međugorje. Zaključek potovanja bo pripadel dalmatinskemu biseru Trogirju.

1. dan: KRANJ - SARAJEVO

Odhod iz Kranja v nočnih urah. Prihod v Sarajevo v jutranjih urah. Ogled novega in starega dela mesta. Organizirano kosilo: čevapčiči in kislomleko v sarajevski čevapdžinici. Vzpon na najvišjo razgledno točko v Sarajevu – Avaz Tower. Nastanitev v hotelu Hollywood (4*). Po večerji zabava in ples v »balkanskih« ritmih žive glasbe v hotelu.

2. dan: SARAJEVO – JABLANICA – MOSTAR – POČITELJ – ČAPLJINA

Po zajtrku ogledi mest. Prenočevanje v mestu Čapljina, v prijetnem vzdušju hotela Mogorjelo (4*). Večerja v hotelu.

3. dan: ČAPLJINA – MEĐUGORJE – TROGIR – KRANJ

Po zajtrku voznja proti Međugorju, enemu izmed najbolj znanih rimsko-katoliških svetišč v svetu. Za nekatere bo to priložnost za obisk cerkve sv. Jakoba, za druge priložnost za jutranjo kavico v

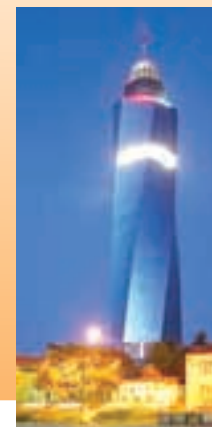
prijetnem vzdušju hercegovskega mesteca. Popoldne vrnitev proti Kranju. Prihod domov v večernih urah.

CENA VKLJUČUJE: avtobusni prevoz po programu, 2x polpenzion v dvoposteljnih sobah v hotelu kat. 4*, kava in sladica v kavarni stolpnice Avaz Tower, kosilo na Baščaršiji, ogled po programu z vstopnino za Begovo džamijo, stroške odličnega slovenskega vodnika, stroške lokalnih vodnikov, nezgodno zavarovanje za vse udeležence, stroške organizacije in DDV.

Cena: **171 eur**

Organizacija in izvedba izleta:

UNITOURS d.o.o.

Za rezervacijo čimprej pokličite na tel. št. 04/201 42 41, pišite na: narocnine@g-glas.si ali se na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju oglašite osebno.

Gorenjski Glas

Kupci izkazali več interesa za nakup Mersteela kot Big Banga

Blaž Pesjak je pred dvema letoma prevzel krmilo takrat povsem obubožanega Merkurja. Minule mesece je predvsem bančne upnike prepričeval v novo konverzijo terjatev v lastniške deleže. In skoraj v celoti mu je uspelo.

BOŠTJAN BOGATAJ

Ponedeljkova skupščina je Merkurju prinesla (oziroma bo po vpisu novega kapitala) za dobrih 85 milijonov od načrtovanih 90 milijonov evrov novega kapitala. Nakelski trgovec s tem pridobiva na trdnosti in zmanjšuje zadolženost. Banke so z zadnjo konverzijo terjatev, poznavalci menijo, da ne zadnjo, postale lastnice dobre polovice Merkurja. Več predsednik uprave Blaž Pesjak.

Današnja dokapitalizacija je manjša od načrtovane. Ali lahko to kakorkoli ogrozi načrte sanacije Merkurja?

»Čeprav je znesek dokapitalizacije manjši, kot smo pričakovali, slednje na srednji rok ne bo ogrozilo sanacije Merkurja. Upamo, da se bo gospodarska situacija izboljšala in bomo preko rednega poslovanja nadoknadili izgubljeni.«

Gre za zadnjo dokapitalizacijo ali bodo v prihodnosti te še na dnevnem redu lastnikov?

»Že iz analiz, izvedenih pred potrditvijo prisilne poravnave, je bilo jasno, da je Merkur prezadolžen in da zgolj iz rednega poslovanja tudi v času gospodarske rasti

ne bi bil sposoben odplačati dolga. O tem, ali bo v prihodnosti potrebna dodatna dokapitalizacija, je v tem trenutku prehitro govoriti, saj je slednje odvisno od številnih dejavnikov, med drugim od predvidenega dezinvestiranja, morebitnega dodatnega padca trga in podobno.«

Drugi obrok poplačil v sklopu prisilne poravnave v višini 20 milijonov evrov je pred vrati. Ali imate s tem težave?

»Današnja izglasovana dokapitalizacija bo pomembno vplivala tudi na likvidnost družbe, saj bodo upniki v kapital družbe konvertirali tudi terjatve iz prisilne poravnave; drugi obrok se bo skladno s tem znižal.«

Koliko obresti na leto plačuje Merkur? Ali drži, da okoli trideset milijonov evrov?

»Ne drži. Merkur bo na prejete kredite bankam v letošnjem letu plačal okoli 6,6 milijona evrov, enako načrtujemo za leto 2013.«

V sklopu prisilne poravnave je predvidena tudi prodaja divizij Big Bang in Mersteel. Koliko ponudb za odkup imate? Kdaj menite, da bi lahko sklenili prodajo?

»Presenečeni smo, da je med potencialnimi

investitorji izražen veliko večji interes za nakup deleža Mersteela kot za nakup deleža Big Banga. V kratkem se bodo začeli skrbni pregledi. Kdaj bo mogoče skleniti prodajo, je odvisno tudi od bank, ki se morajo s prodajo strinjati, saj so deleži zastavljeni. Če bi bile ponudbe primerne, ocenjujemo, da bi lahko deleže prodali do konca tega leta oziroma v prvi polovici prihodnjega leta.«

Kako kaže s prodajo finančnih naložb?

»Finančne naložbe so v večini dane v zastavo kreditodajalcev, kdaj se bodo zastavni upniki odločili za unovčenje, je težko napovedati, saj je finančni trg praktično nedelujoč.«

Za koliko bi se lahko Merkur razdobil po prodaji zgoraj naštetega?

»To je povsem odvisno od unovčenja zastavljenega premoženja.«

Koliko ima Merkur danes, po dokapitalizaciji, dolgov (brez dolga dobaviteljem)?

»Če upoštevamo le prejete kredite in upoštevamo izglašovano dokapitalizacijo, bo ostalo v poslovnih knjigah družbe 241 milijonov evrov finančnih obveznosti – kreditov.«

Merkur ima danes še za 241 milijonov evrov finančnih obveznosti, kreditov, za njih pa na leto plačuje 6,6 milijona evrov obresti. Predsednik uprave Blaž Pesjak pravi, da sanacija družbe poteka po načrtih. / Foto: Gorazd Kavčič

Za likvidnost je pomembno tudi podaljšanje plačilnih rokov dobaviteljem – kakšni so ti roki danes in kakšni bi bili optimalni? Kdaj bi jih lahko dosegli?

»S koncem septembra smo pri dobaviteljih dosegli povprečni plačilni rok 49 dni za dobave na odloženo plačilo. Drugi krog pogajanj z dobavitelji še poteka, nekje pričakujemo plačilni rok šestdeset dni.«

In še o zaključku stečajnega postopka družbe Merfin, ki se je končal brez delitve stečajne mase. Kako komentirate odločitev sodišča?

»Sklep sodišča smo prejeli in še proučujemo možnosti. Zagotovo pa bomo tudi v tem primeru v roku, ki nam je na voljo, izmed vseh pravnih možnosti izbrali tisto, ki najbolj zaščiti interese družbe Merkur.«

Ste iz tega naslova pričakovali kaj poplačila?

»Poplačilo bi si zagotovo želeli, vendar je vse odvisno od stečajne mase.«

Ali pričakujete kaka druga poplačila iz naslova oškodovanja Merkurja? Koliko?

»Postopki še potekajo, trenutno težko predvidevamo, kako se bodo zaključili in kako bi lahko bil Merkur poplačan.«

GG | IZLET

SOBOTA, 10. NOVEMBRA 2012

NA MARTINOVANJE Z GORENJSKIM GLASOM

Popotnike bo Gorenjski glas spet združil na Martinovo soboto, ko se bomo ob 9.30 zbrali na avtobusni postaji na Primskovem pred Mercator centrom. Prvi postanek bomo naredili na Trojanah, nato pa bomo pohiteli proti termam Dobrna, kjer nas bo v hotelu Vita ob 12. uri že čakala prava Martinova pojedina. Po kosilu se bomo skupaj odpravili na sejem domačih obrti, kjer bo nastopila Godba Dobrna, Ljudske pevke Dobrna, folklorna skupina, harmonikar, moški pevski zbor, po krstu vina ob 15. uri pa bodo potekale tudi brezplačne degustacije vina. Sejemsko dogajanje bo trajalo vse

Cena: **35 €**

Cena vključuje: avtobusni prevoz, kosilo, malico, kopanje, organizacijo, zavarovanje.

do 17. ure, mi pa bomo že prej odšli v bazene na popoldansko kopanje do 19. ure. Po kopanju se nam bo spet prilegla malica, prihod v Kranj pa načrtujemo okoli 21. ure. *S seboj ne pozabite vzeti kopalke, brisače in dobre volje.*

Če se nam boste odločili na ta star praznik, ki sega v čas daleč pred Kristusom, pridružiti, si svoj sedež čim prej rezervirajte po tel. št.: 04/201 42 41, se pri nas oglasite osebno ali nam pišite na: narocnine@g-glas.si.

Organizator izleta je TA Odisej.

Odjave sprejemamo najkasneje tri dni pred odhodom, sicer vam stroške prevoza tudi v primeru odjave zaračunamo.

Gorenjski Glas

Še nimate slovenske zastave?

Za vas smo pripravili izredno ugodno ponudbo kakovostnih slovenskih zastav.

Slovenska zastava, svilena, 200 x 100 cm, stane le 24,50 EUR.
Slovenska zastava, svilena, 150 x 75 cm, stane le 18,90 EUR.

Zastavo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če vam jo pošljemo po pošti, plačate še poštnino (ok. 3 EUR).

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Na robu

Eva

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Eva se enega od dogodkov v ranem otroštvu spominja takole: »Če sem bila pridna, če sem jo ubogala, me je zmeraj objela in stisnila k sebi. Mama nikoli. Babico sem zaradi tega, ker sem bila zaradi nje nenehno lačna, sovražila, po drugi strani pa sem jo imela bolj rada kot mami.«

Pred dnevi sem od neke deklice dobila e-pošto, v kateri opisuje podobne stiske, kot jih je imela Eva. Takole piše: »V četrtem razredu se je moji mami zdelo, da sem postala preveč okrogla. Zunanost me sploh ni brigala, čeprav je bila ona z njo obsedena. Zvečer mi ni dovolila večerjati, pa tudi čez dan sem lahko jedla zelo malo ali nič. V šoli je dosegla, da sem prejela vegetarijansko malico, zaradi česar so

se v razredu iz mene norčevali in mi nalašč podtikali hrenovke in podobno. Ker kilogramov nisem izgubljala, ampak sem jih še pridobivala, mi je ponudila cigarete. Češ, da bom ob njih izgubila tek in začela hujšati. Tako sem že pri dobrih dvanajstih letih postala redna kadilka, kar sem še danes, pri sedemnajstih.«

Bi se človek ob takih starih zjokal, kričal, tepel?

Evo so njeni vrstniki občudovali in ji zavidali, saj je, na videz, živela zelo dopadljivo življenje. Poznala je veliko pomembnih ljudi, s katerimi sta se družili mama in babica, prijateljicam je pripovedovala o znanih osebnostih, zaradi česar je požela nemalo zavisti. Ob neki taki priložnosti je zapisala v svoj dnevnik:

»Z babico sva obiskali šiviljo, ki je šivala obleke za domala vso smetano doma in tudi za nekatere iz bivše Juge. Dovoljeno mi je bilo, da sem pomerjala obleke in se v njih sprehajala pred budnimi babičinimi očmi. Bila sem še otrok, prsi mi še niso zrasle, nisem imela bokov, prekratke noge. A babica me je vsakič, ko sem zamenjala obleko, kritično opazovala in zmajevala z glavo. Nič ji ni bilo mar, če poslušam, kar na glas je komentirala, kakšna zguba sem, da so za moj zgrešeni videz krivi očetovi geni. Šivilja ji je pihala na dušo, da je to res, pa da ne pozna ženske v zrelih letih, ki bi se tako dobro držala kot ona. Po takšnih obiskih je bilo

doma še huje. Babica je kričala, zmerjala, stala za mojim hrbtom, ko sem sedla h kosilu, in če se ji je zdelo, da sem žlico prehitro nosila v usta, me je udarila po roki. Krožnik juhe sem morala jesti vsaj pol ure, jaz pa bi tisto malo, kar mi je odmerila, najraje v hipu zmetala vase, tako sem bila lačna. Nekoč sem na cesti našla denarnico. Odprla sem jo in brez razmišljanja izmahnila nekaj tolarjev. Odhitela sem do trgovine in kupila dve vrečki čokoladnih napolitank. Pojedla sem jih v nekaj minutah. Sestradan želodec moje ihte po žretju ni razumel najbolje, sredi baleta sem se zgrudila ob drogu, bruhala in se zvijala v krčih. Učiteljica je takoj videla, za kaj gre, poklicala je babico, ki je nemudoma prišla pome in me potem surovo, brez milosti odvedla domov. Teden dni me je imela pod ključem, pila sem lahko le kamilice in jedla paradižnikovo juho. Ko sem spet lahko šla v šolo, sem se komaj držala na nogah. Bila sem slabotna, zelena v obraz, brez volje. A babica je bila zadovoljna. Kar žarela je, ko me je opazovala, ko sem šla po stopnicah. Bilo je prvič, kar pomnim, da je razredničarka, ki me je učila biologijo, zaskrbevalo, ko me je videla. Niti glave nisem mogla držati pokonci, ves čas pouka sem spala in bila z mislimi odsotna. Ob koncu ure me je prišla za roko in skupaj sva odšli k svetovalni delavki. Ne vem sicer, kaj sta se pogovarjali, ker me od začetka ni bilo

zraven, zapomnila pa sem si, da se ona ni želela vtikati, ker je poznala moje starše in je »vedela, kakšni so«. Razredničarka me je potem odpeljala v svoj kabinet in me spraševala, kaj mi je. Odgovarjala sem ji tako, kot me je naučila babica: da sem imela gripo in da si še nisem opomogla. Videla sem, da je postala žalostna, rekla mi je, da ji lahko zaupam, da ne bo nikomur povedala. Nisem si upala, bilo me je strah, da me bo babica vnovič zaklenila v sobo in bom morala jesti tisto nagravžno paradižnikovo juho, zato sem molčala.«

Evino mamo je fotograf »ujel« na neki prireditvi, fotka je bila objavljena v ženski reviji in čeprav se je smehljala v večji družbi, sta bili nad pomembnostjo dogodka obe z babico nadvse zadovoljni. V trenutku slabosti sta Evi dovolili, da pripelje domov muco.

Kar tresla sem se od razburjenja! Moja sošolka mi je podarila sivo kepico z žarečimi očki, mehko, nežno in toplo. Jokala sem od sreče, prvič v življenju bom imela nekoga, h kateremu se bom lahko stisnila in ob katerem se bom pogrela, če me bo zeblo. Domov sem jo prinesla v košari, v roki pa sem držala gosto popisano list, kako jo moram negovati in hraniti. Bila sem presrečna. Objemala sem babico, mamo, celo sestro, ki je izjemoma prišla bliže in mi poklonila delček svoje vzvišene pozornosti.

(Se nadaljuje)

SODNA KRONIKA TEDNA

Piše: Simon Šubic

Pogojna kazen zaradi malomarnega zdravljenja

Na ljubljanskem okrožnem sodišču so pred dnevi zaradi malomarnega zdravljenja šestmesečnega dojenčka obsodili zdravnika zdravstvenega doma na Vrhniki dr. Sretena Nakićenovića, so poročali mediji. Grozilo mu je do osem let zavora, senat pa mu je na koncu izrekel pogojno kazen enega leta zavora s preizkusno dobo treh let. Sodba ni pravomočna, obramba je tudi že napovedala pritožbo. 2. aprila 2009 zvečer so starši v dežurno službo zdravstvenega doma na Vrhniki pripeljali šestmesečno punčko, ker se je slabo odzivala in bruhala. Zdravnika Nakićenovića so opozorili, da je že prestala operacijo zaradi prirojenega podvojenega črevesja. Zdravnik pa otroka ni napotil na urgenco, temveč je družino poslal domov z napotilom, naj se vrnejo, če se bo otroku stanje poslabšalo. Čez nekaj ur so se res vrnili, a je bila deklica že v zelo slabem stanju in je kasneje umrla zaradi infarkta ozkega črevesja, ki ga je povzročilo zavozlano črevesje. Zdravnik se je branil, da je zaradi preutrujenosti po celodnevem delu, slabšega sluha in znanja slovenščine otrokovo mati napačno razumel, da so otroku naredili delno obstrukcijo zaradi ciste na zunanji strani. Poleg tega boleznini ni prepoznal, ker je deklica kazala netipične znake.

Na sodišču se je glede krivde premislil

Na mariborskem sodišču so začeli obravnavati umor Petre Borko junija letos v Teznu. Domnevni storilec, žrtvin 28-letni zunajzakonski partner Sebastijan Štrucl na predobravnavnem naroku krivde ni želel priznati, čeprav je kruto dejanje dan po umoru prostodušno opisal Petrinemu očimu in najemodajalcema, pri katerih sta s partnerko živela, krivdo pa je kasneje priznal tudi kriminalistu. Njeno truplo so dan kasneje našli potapljači v bližini hidroelektrarne Zlatoličje. Po opisu tožilca naj bi Sebastijan nekdanjo partnerico najprej davil s trakom, jo po obrazu žgal z avtomobilskim vžigalnikom, nazadnje pa jo 24-krat zabodel z izvijačem.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Na cestah ena smrtna žrtev

V preteklem tednu (od 15. do 21. oktobra) je v prometnih nesrečah na slovenskih cestah umrla ena oseba. Gorenjski policisti so obravnavali 34 prometnih nesreč, v katerih se je enajst oseb lažje poškodovalo, ena pa huje. Prejšnji teden so policisti na Gorenjskem pridržali voznika, ki je odklonil test alkoholiziranosti, niso pa zasegli nobenega motornega vozila. Letos so slovenske ceste terjale 101 smrtno žrtev (lani pa 118). Na Gorenjskem je umrlo enajst oseb (lani trinajst).

Se otroci rodijo z daljincem v roki? (2)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Otroci v svoji sobi ne potrebujejo televizorja. Tudi če vam je stari televizor odslužil, ni razloga, da bi ga dali v otroško sobo. Tam naj bo prostor za igrače, knjige in prijatelje. Televizor naj ne bo prižgan avtomatično, za zvočno kulisso, za odklop ali iz navade. Na gumb pritiskamo z namenom, ko si želimo nekaj ogledati. Če vemo, da je to najlažja pasivna zabava in če želimo vzgajati otroke, ki ne bodo pasivni, potem črtajmo iz urnika televizor. Kadar pa ga otrok obožuje, vam ne preostane drugega, da si ogledate oddaje skupaj z otrokom, da boste sploh videli, kaj otroka zanima. Skupno gledanje televizorja ima vseeno nekaj več prednosti, kot če to počne vsak zase v stilu »daj mi mir«. Lahko

vidimo otrokov svet, katere risanke, filmi, glasba so mu všeč. Tisti bolj razmišljujoči boste komentirali še reklame in pokazali otroku, na kakšne trike nas lovijo glede vsega, kar se prodaja. Ko vas v filmu presenetijo prizori s spolno ali nasilno vsebino, nikar ne ugašajte televizorja. Kaj si mislite, kaj bi radi sporočili otroku, kaj vidite? Je to film, ki prodaja zgodbo, ali eden izmed mnogih, ki se vrtijo brez glave in repa? Risanke in filmi niso nevarni sami po sebi. Škodljivi postanejo, ko se njihova vsebina zmeša z vsebino otrokove osebnosti, njegovega odzivanja in izkušnji. Škodo delajo, kadar sedenje na kavču premaga druge dejavnosti. Pozorni bodite, ko otrok začenja na vas, ko mu ugasnete

televizor, ker še ni opravil svojih dolžnosti, ker je pozna ura ali ker ima že štirioglati obliko glave od samega gledanja v ekran. Vsakršen grob odziv s strani otroka je alarm, ki naj vam zveni toliko časa, da boste naredili red. Vendar ne čakajte do pubertete. In še ena stvar se naj ne bi delala pred televizorjem. obroki ne sodijo v razvedrilni program in prehranjevanje nima prav nobenega smisla, če ga bomo prenesli iz kave na kavč. Ko imate filmski večer in ste nagnete ni na kavču kot mladi mucki in je več bližine kot motečega programa, takrat se najjete pečene koruze. Juha, solata in zrezki pa vsekakor ne sodijo pred televizor. Pa čeprav ste odrasli, utrujeni in si želite miru. Otroci nas gledajo.

Zanimivosti

Planinski izlet: Žavcarjev vrh (915 m)

Pogled na Pohorje

Ko prečiš Pohorje, ti pogledi, vsaj na začetku poti, pogosto uidejo proti severu, na področje Dravskega Kozjaka, ki valovi zaradi številnih vrhov, ki vabijo, da jih obiščemo.

JELENA JUSTIN

Naš tokratni vzpon bo precej daleč stran od Gorenjske in tudi pot do izhodišča bom izbrala, vsaj časovno, malce daljšo, ker nisem pretirana ljubiteljica stalnega drvenja po avtocestah. Povzpeli se bomo na Žavcarjev vrh, ki je del razširjene Slovenske planinske poti. Če imate knjižico za zbiranje žigov starejšega datuma, se isti dan lahko povzpnete tudi na Tojzlov vrh.

Da bomo zašpilili tudi cestni del poti, se bomo zapeljali preko Jezerskega sedla do Železne Kaple, peljemo skozi in v enem od križišč zavijemo desno proti kraju Žitara vas (Sittersdorf) in nadaljujemo v smeri

Globasnice in Šmihela do mejnega prehoda Vič. Znova prečimo mejo in že smo v Dravogradu, kjer sledimo do križišča, kjer zavijemo levo proti Mariboru. Čaka nas kar nekaj deset kilometrov ob dolini reke Drave in mimo nekaterih dravskih elektrarn. Ko pridemo v Brestrnico, zapeljemo v kronišču na izvoz proti vasi Gaj, in takoj spet levo. Cesti sledimo skozi vas in v spodnjem delu gledamo za markacijami Tojzlov vrh. Cesta se vzpenja in na manjšem križišču, kjer proti Tojzlovemu vrhu zavije desno čez rdeče pobarvan most, mi sledimo levo oz. naravnost še kakšen kilometer. Pojavijo se markacije za Žavcarjev vrh. Zavijemo levo na makadam in

na enem od manjših parkirišč parkiramo.

Spodnji del poti poteka po makadamski cesti, ki je mestoma precej strma. Hodimo ob potoku, ki je na naši levi strani, skozi t. i. Šolarjev jarek. Cesti sledimo vse do kmetije Strnad, kjer se makadamska cesta spremeni v kolovozno pot, ki se nadaljuje skozi gozd. Tik pred kmetijo se lepo pokaže naš današnji vrh. Po kolovozni poti nadaljujemo naprej. Kmalu smo pri zapuščenih kmetiji, nad katero je nekaj naseljenih, manjših hišic. Gremo mimo hišic, in kmalu dosežemo gozdno cesto, ki jo le prečimo. Na drugi strani se poženemo nazaj v gozd. Pot poteka prečno skozi gozd, praktično skoraj brez

pridobivanja na višini. Pripelje nas do makadamske ceste. Cesti sledimo po klanecu navzgor in na njegovem vrhu se desno odcepi steza skozi gozd. Steza nas spet pripelje do ceste, ki ji sledimo vse do slemena in oznake Pot grebenskih kmetij. Mi nadaljujemo levo, skozi krajši odsek gozda, saj smo spet na cesti, ki ji sledimo nekaj sto metrov. Na naši levi je čudovit razgled na Pohorje; zdi se mi, da med drugim tudi na smučišče Partizanka. Cesto zapustimo tik pred gozdom, zavijemo levo in se povzpemo do Koče Žavcarjev vrh, na kar nas opozori tudi smerokaz.

Planinska koča Žavcarjev vrh, ki stoji na višini 863 m, je bila postavljena leta 1954,

Do zapuščene kmetije je približno 45 minut. / Foto: Jelena Justin

kar je bila prva koča na takrat obmejnem območju Dravskega Kozjaka. Izpred kočje je lep razgled na južna pobočja Kozjaka, vidijo se smučišča na Mariborskem Pohorju. Ob jasnem vremenu pogled seže do Slovenskih goric, Dravskega polja in Halož. Proti zahodu se vleče dolg hrbet Pohorja, ki na zahodu napoveduje Črni vrh in Veliko Kopo.

Do vrha Žavcarjevega vrha nas od kočje loči še 5 minut. Pot nadaljujemo mimo kapelice v smrekov gozd. Pot se zmerno vzpenja in nas v

nekaj minutah pripelje do vrha, ki je skrit globoko v gozd, in na žalost, brez razgleda. Priznam, da me je spomnil na Klopni vrh na Pohorju in tudi sama pot vzpona me je močno spominjala na pohorske poti.

Nazaj sestopimo po poti vzpona, ali pa se po Poti grebenskih kmetij spustimo do Tojzlovega vrha in se od tam vrnemo nazaj do jeklenega konjička.

Nadmorska višina 915 m
Višinska razlika: 565 m
Trajanje: 2 uri in 30 minut
Zahtevnost: ★★★★★

Zadnji odcep do Planinskega doma Žavcarjev vrh / Foto: Jelena Justin

Koča na Žavcarjevem vrhu je odprta tudi jesenske in zimske vikende. / Foto: Jelena Justin

Natrganec in nažgane device

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Leto 2008, petstoletnica rojstva Primoža Trubarja. Z mojim Izbranim se odpraviva na romarsko pot, tja, koder je bila natisnjena prva slovenska knjiga, vse do Rothenburga, kjer je Trubar v izgnanstvu 1548 dobil prvo službo pastora in se oženil z Barbaro Sitar, ki je prišla za njim iz Kranja. V predvečer njih sencah stopiva na Primus Truber Hof, majhen trgec pri cerkvi sv. Duha, na kateri je tudi Trubarjeva spominska plošča. Prižgeva svečo in v oglasni omarici ogledujeva fotografije majskega očitno pristrčnega slavja, ko je trgec dobil Trubarjevo ime. Slovenci in Rotenburžani, uradna slovenska delegacija, zbor »Cantemus« in kulinarika kranjske dežele

... Ponuja se avgustovska luna, ko sediva na terasi hotelčka Zlata vrtnica in bi samo »kaj malega«, saj greva še na pohod z nočnim mestnim čuvajem. Medtem ko čakava na jedi s čudnimi imeni, me v prospektu zbode v oči bolj legenda kot resnica iz 1631, »Mojstrski požirek«. Katoliški general in grof Johann Tserclaes von Tilly je s 60 tisoč vojakov oblegal luteransko mesto in ga slednjič zavzel. Napovedal je požig in uničenje. Mestni svetniki so mu kljub temu izrekli dobrodošlico s prelepim bokalom, polnim vina. In Tilly je ponudil stavo: Če se najde junak, ki izpije bokal na dušek, bo mestu prizaneseno. Tedanji mestni župan Georg Nusch

je gladko izpil 3,25 l vina na dušek ... Od 1888, ko je bila igra napisana, 600 nastopajočih vsako leto ob binkošnih uprizorih »Mojstrski požirek« v štirih dneh. Oblegano mesto, zasedeno mesto, rešeno mesto in srečno mesto. Je res srečno? Tega ne vem. Oblegano pa je – s fotostrelci iz vsega sveta.

Natrganec

(Gerupfter - stara frankovska različica)

Za 4 osebe potrebujemo: 1 hlebček zrelega camemberta, 30-50 g masla, 1 šalotko ali četrt čebule, pol žličke sladke paprike, pol žličke ostre paprike po želji, 1 rumenjaka po želji, 1 žličko suhega belega vina, sol, poper, nastrižen drobnjak.

Vse sestavine morajo imeti sobno temperaturo. Camembert natrgamo z vilicami in pretlačimo z maslom. Dodamo sesekljano šalotko oziroma čebulo in začimbe ter vino. Če zmesi primešamo rumenjaka, mora biti jajce res sveže, drugače ga raje opustimo. Sirovo zmes oblikujemo v kroglo in povaljamo v drobnjaku. Če želimo oblikovati majhne kroglice, gre najlažje z žlico za sladoleđ. Postrežemo z dobrim kruhom za malico ali ob narezku.

Nažgane device

(Versoffene Jungfrauen)

Za 4 osebe potrebujemo – za testo: 3 jajca, 90 g sladkorja, 8 g sladkorja z vanilijo, 80 g moke (tip 405), ščepec grobe soli,

maslo ali olje za peko; za preliv: 0,5 l suhega rdečega vina, 1 palčico cimeta, 1-2 rezini neskropljene limone, 120 g sladkorja, 8 g sladkorja z vanilijo.

Vino, cimeto, palčico, sladkor in sladkor z vanilijo damo v lonček, zavremo, kuhlamo 10 minut, precedimo in damo na toplo. Jajca ločimo. Beljake s ščeptom soli stepemo v trd sneg. Rumenjake, sladkor in sladkor z vanilijo penasto umešamo, dodamo moko in nato trd sneg. Segrejemo maščobo, z žlico zajemamo majhne žličnike in jih zlato rumeno ocvremo na maščobi in odcedimo na kuhinjskem papirju. Na krožnike damo nekaj »devičk«, jih oblijemo s toplim prelivom in takoj postrežemo.

Živi in mrtvi

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Pred nami je spet en praznični teden. Dva vikenda, vmes pa dva dela prosta dneva. Eden spominja na neuspeli, a kljub temu veličastni poskus reformacije v slovenskih deželah – dal nam je prvo knjigo v slovenskem jeziku. Drugi nas vsaj za en dan poveže v skupnost z našimi mrtvimi predniki. To niso tako poveljani in vesoljno uveljavljeni prazniki, kot bodo kmalu božično-novoletni in za njimi velikonočni. Dan reformacije večina ceni le zato, ker je dela prost. Dan spomina na mrtve pa je med Slovenci resnično spoštovan, ne le po zunanem izkazovanju v pretiranem številu sveč in rož, po mojem je v večini od nas tudi dejansko in globoko ponotrjen.

Večkrat sem se že vprašal, kakšna bi bila danes Slovenija, če bi reformacija v naših deželah uspela? Kardinal Rode je svoj čas, ko je

bil še ljubljanski nadškof, zavrnil, da bi bila nemška, da bi Slovenci z reformirano vero slej ko prej sprejeli tudi nemščino. Ne vem, morda. Vere bi bili gotovo še krščanske, naše cerkve, ki so se razcvetele v baroku (arhitekturnem slogu protireformacije), pa bi bile manjše in manj razkošne. Kmalu po teh praznikih bo žirovska župnija s številnimi dejanji obeležila stoletnico nove župnijske cerkve sv. Martina, zgrajene v letih 1906-1912. Mogočna zgradba; kolikor vem, je v nekaterih izmerah največja na Gorenjskem in med večjimi v ljubljanski nadškofiji. Njena prednica, ki je v stoletjih postala precej manjša in od zoba časa načeta, je bila slogovna mojstrovina, za njeno ohranitev sta se zavzela dunajski arhitekt Jože Plečnik in cesarsko-kraljevi deželni konservator France Stele. A ni nič pomagalo, podrli so jo! Nekoč sem pomislil, kako veliko denarno breme je morala biti nova cerkev za faro in farane. Kakšne bi bile Žiri danes, če bi tisti silni denar »kapitalizirali«, ga vložili v podjetnost? Vprašanje je seveda »brez veze«, zgodilo se je, kakor se je. Dejstvo pa je, da bi v isti župniji, če bi bila protestantska, ne gradili tako velike in drage cerkve, ampak manjšo in cenejšo. Spotovanja po skandinavskih deželah se spomnim tamkajšnjih pokopališč: zelene trate pod drevesi, posejane le s skromnimi kamni, nobenih dragih spomenikov. Ne vem, kako je pri njih v dneh okoli 1. novembra, a v

protestantskem duhu ni, da bi toliko denarja izdali za velike spomenike, sveče, cvetje in druge spomeniške in pokopališke stroške. No, mi imamo svojo tradicijo, tako je in tako naj ostane.

Prva novembrska dneva imata svojo tradicionalno katoliško vsebino (vsi sveti, verne duše). Prvi november pa je dejansko dan spomina na mrtve, ki ni pomenljiv le za katoličane, ampak za nas vse. Lahko bi rekli, da se tega dne oziroma že v dneh pred tem na Slovenskem vzpostavi ena velika povezava živih in mrtvih. Me prav zanima, kaj vse vsebujejo te povezave, zlasti na intimnih ravneh in ne le v tistih, ki se izkazujejo v obiskovanju pokopališč, krašenju spomenikov, prižiganju sveč. Pomislim: kako bi bilo, če bi se tudi v drugih dneh in skozi celo leto večkrat povezali s svojimi predniki. S sredstvi vsemogočne informacijsko-komunikacijske tehnologije to sicer ni mogoče – na telefonske klice se ne odzivajo, ni jih na fejsbuku, ne tvitajo. Lahko pa bi se zgledovali po njihovih vrednotah. V časih pred 2. svet. vojno in revolucijo so v naših krajih bolj cenili tradicionalne vrednote, vernost, spoštovanje starejših, domoljubje, poštenost, delavnost. V letih med vojno pa se je izkazala slovenska upornost. Večjo dozo te bi spet rabili zdaj, ko stopamo tako rekoč v kolaborantski odnos do mednarodnega finančnega kapitala. Skratka: navdihujmo se pri naših prednikih, ne bo nam žal!

Vaš razgled

»Tako kot cveti letos, ni še nikoli,« je na cvetove dature pokazala Marija Kokalj iz Čirč, ki je cvetove tudi štela in končala s številko sto petdeset, čeprav je cvetov še več. »Poleti roži ustreza jutranje sonce in žejna je kar naprej. Prezimim jo v garaži, le paziti je treba, da ne bi pomrznila,« je dejala Kokaljeva in dodala, da datura diši lepo in tudi močno, ko pa je toliko cvetov. S. K. / Foto: Tina Dokl

Dober glas seže v deveto vas, Gorenjski glas pa celo na Kitajsko, bi lahko komentirali zgornji posnetek, ki nam ga je posredoval Edin Halačević. Barman iz Lesc je na svetovno prvenstvo v Peking vzel tudi naš časopis, ki je v kiosku med kitajskimi časopisi in revijami precej izstopal. Tamkajšnji domačini so ga menda z zanimanjem prelistali, koliko so razumeli, pa je že drugo vprašanje. A. Š.

Slovenci v zamejstvu (322)

Korošci so letos peli na Primorskem

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Občasna gostovanja primorskih pevskih in igralških skupin na Koroškem in koroških na Primorskem so leta 1983 dobila novo obliko – Primorske kulturne dneve na Koroškem in naslednje leto Koroške kulturne dneve na Primorskem. Od takrat naprej se slovenski kulturni ustvarjalci vsako leto izmenjaje srečujejo na Koroškem in na Primorskem. Tako je nastala najstarejša in najmnogičnejša oblika kulturnega sodelovanja med Slovenci na Koroškem in v Italiji. Prireditelji te kulturne uspešnice so Krščanska kulturna zveza iz Celovca, Slovenska prosveta iz Trsta in Zveza slovenske

Jutri, 27. oktobra, ob 15. uri bodo na kolodvoru Celovec/Žrelec-Ebental odkrili spomenik 70-letnici izgnanstva koroških Slovencev. S te železniške postaje je moralo leta 1942 okrog tisoč koroških Slovencev v nacistična taborišča.

katoliške prosvete iz Gorice. Njena vsebina niso le pevski in igralški nastopi, ampak tudi medsebojno spoznavanje, pogovori o razmerah, v katerih živi slovenska kultura v Italiji in v Avstriji, in dogovori o sodelovanju, ki običajno rojevajo nove ideje. Preteklo nedeljo so se začeli 15. Koroški kulturni dnevi na Primorskem. Do torka, ko bodo končani v Gorici, se

bo zvrstilo enajst prireditev v Trstu in okolici, v Gorici in v Ukvah v Kanalski dolini. Na tamkajšnji osnovni šoli, kjer imajo tudi nekaj ur pouka v slovenščini, so nastopili lutkarji Slovenskega kulturnega društva iz Celovca.

Med številnimi dogodki zadnjih dni na Koroškem zasluži posebno pozornost predstavitev knjige o Loški cerkveni pesmarici iz leta

Cerkvena pesmarica iz Loč/Latschach je nastala leta 1825.

1825 in drugih dokumentih iz tega časa. Knjiga je združila zgodovinarje in jezikoslovce

ter zbiralce ljudskega blaga s Koroškega in iz Slovenije, predstavljena pa je bila tam, kjer je nastala: v Ločah/Latschach ob Baškem jezeru/Faaker See. Loška pesmarica, iz katere je nekatere pesmi še mogoče zapeti, je jezikovni in zgodovinski dokument o koroški zgodovini, o razvoju slovenskega jezika, teologije in liturgije ter cerkvenega petja. Knjiga sili k sistematičnemu zbiranju, hranjenju in znanstveni obdelavi številnih slovenskih koroških rokopisov. Izdaja knjige o loški pesmarici je bila tudi počastitev 100-letnice rojstva dr. Pavla Zablattnika, duhovnika, ravnatelja Slovenske gimnazije, slavista in etnologa.

Zelena Gorenjska^{GG}

PETEK, 26. OKTOBRA 2012

Najprej v sanacijo toplotnega ovoja

»Najprej obnova fasade z dobro izolacijo in menjava oken in vrat, temu naj sledi menjava ogrevalnega sistema,« svetuje Peter Mali. Kljub strmoglavljenju cen zemeljskega plina svetuje naložbo v lesno biomaso ali toplotne črpalke: »Investicija je racionalnejša.«

BOŠTJAN BOGATAJ

Z vstopom distributerja Gen-I na področje zemeljskega plina je nastal vihar nižanja cen tudi do četrte prejšnje cene. Je to dovolj za večje zanimanje za ogrevanje na plin? »Velikega zanimanja za preureditev ogrevalnih sistemov na zemeljski plin zaenkrat ni. Kdor se že ogreva na plin, je lahko vesel in bo razmislil o menjavi dobavitelja, drugi pa morajo vedeti, da je plin sorazmerno dražji kot ogrevanje s toplotno črpalko ali na lesno biomaso,« pravi Peter Mali, energetski svetovalec pri projektu EnSvet.

Dodaja, da je plin danes zagotovo znova bolj zanimiv energent. Tudi zato, ker je investicija, na primer, v menjavo kotla na kurilno olje s plinsko pečjo nižja kot nabava kotla na lesno biomaso (polena, peleti, sekanci) ali toplotne črpalke. »Vendar večini investitorjev začetna cena investicije ni najpomembnejša, ampak so to stroški, ki jih bo imel z obratovanjem ogrevalnega sistema. Razmišljajo dolgoročno, računajo na subvencije države,« pojasni Mali.

Splet čistih ogrevalnih sistemov

Na Gorenjskem lastniki stanovanj in hiš še vedno najbolj prisegajo na ogrevanje s kurilnim oljem in lesno biomaso. Slednje je razumljivo, saj smo gozdnata regija, veliko lastnikov gozda želi izko-

Peter Mali

ristiti naravne danosti. Žal jih veliko še vedno uporablja stare kotle, ki slabo izkoriščajo potencial lesa in so, glede na današnje standarde, tudi nepraktični. »Oba energenta sta zelo zastopana, a trend menjave kotlov na kurilno olje obstaja, tudi starejše peči na polena se menjajo s kotli z boljšim izkoristkom in manjšimi izpusti ogljikovega dioksida, nekateri tudi s

kotli na pelete. Uporaba je enostavnejša,« pove energetski svetovalec.

Mimogrede, uporabo lesne biomase spodbujajo tudi v Avstriji, po nekaj letih pa ugotavljajo večjo onesnaženost zraka z ogljikovim dioksidom. »Investitorji se odločajo predvsem za subvencionirane peči, te pa so na lesno biomaso in z manjšimi izpusti. Tudi v primeru, da bi se vsi odločili za ogrevanje s toplotnimi črpalkami, bi močno pritisnili na dobavitelje električne energije in bi imeli podoben negativen efekt. Zato potrebujemo splet čistih ogrevalnih sistemov, sam dajem poudarek lesni biomasi, ki je imamo v Sloveniji na pretek,« odgovarja Mali.

Z obnovo fasade do visokih prihrankov

Bolj ali manj privlačne investicije (finančno in trajnostno) v ogrevalni sistemi so eno, varčevanje danes in sedaj pa so drugo vprašanje. Stanovalci v večstanovanj-

Primerjava stroškov sistema ogrevanja za povprečno hišo

	Stroški investicije	letni stroški ogrevanja v EUR	prednosti	slabosti
kurilno olje	2	1500	avtomatsko delovanje	Več škodljivih emisij za okolje, neugodna cena ogrevanja
lesna biomasa: specialni kotel na polena s prigrajenim hranilnikom toplote	3	350-400	nizka cena ogrevanja, domač vir energije	več dela z roko, potreben velik prostor za shranjevanje drv
peleti	3	600 - 650	ugodna cena ogrevanja, lahko domač vir energije	v primeru avtomatskega delovanja potreben zalogovnik za pelete ali pa ročno polnjenje pelet iz vreč (v manjši zalogovnik ob kotlu)
toplotna črpalka	3	500 - 700	ugodna cena ogrevanja, avtomatsko delovanje, koriščenje obnovljivih virov energije	razmeroma visoka investicija
Plin	2	1200	avtomatsko delovanje, ekološko najprimernejši od fosilnih goriv	nestanovitne cene na energetskem tržišču
elektrika (električni radiatorji)	1	1700	avtomatsko delovanje	visoka cena ogrevanja

Stroški investicije označeni od najcenejšega (1) do najdražjega (3). Vir: Peter Mali, energetski svetovalec

skih objektih večinoma ne morejo izbirati energenta ogrevanja (lahko pa pritiskajo na dobavitelja in zmanjšajo cene), zato so rešitve druge. »Če se lastniki lahko dogovorijo, naj gredo v toplotno sanacijo fasade, saj so okna večinoma že zamenjali. Z dobro izolacijo bodo prihranili med trideset in štirideset odstotki energije, lahko tudi

več,« pojasni Peter Mali. Pomembna je tudi obnova in toplotna zaščita strehe, sledi montaža termostatskih ventilov in hidravlično uravnoteženje ogrevalnega sistema (ta v vsako enoto dovede enako količino energije oziroma toplote), tudi pri pripravi tople sanitarne vode so možni številni ukrepi. Nova zakonodaja pri novograd-

njah celo prepoveduje grelnike vode (bojlerje), nado-meščajo jih manjše toplotne črpalke in/ali ogrevanje prek sončnih kolektorjev.

Pred letom so morali stanovalci na radiatorje montirati merilnike ali delilnike toplote. So ti prinesli prihranke?

► 18. stran

Zdravje

Homeopatinja Suzana Nešović je predstavila zdravilne rastline v homeopatiji. **Stran 18**

Ozaveščanje

Kdor prinese v gozd smeti, naj na tleh jih ne pusti - Fuj smrdi. **Stran 19**

Obnova

»Nepripravljenost projektov je rak rana Gorenjske,« pravi Anton Pogačnik. **Stran 23**

ZDRAVJE

Najprej v sanacijo toplotnega ovoja

◀ 17. stran

»Večinoma da, vendar ne zaradi samih meritev in kasnejših delitev, ampak psihološkega učinka in motivacije, saj lahko vsak sam sproti spremlja porabo in jo manjša, saj se prihranek neposredno občuti v žepu,« odgovarja energetski svetovalec.

Metanje denarja v peč

Tudi varčevanja pri ogrevanju v družinskih hišah se je potrebno lotiti podobno kot v večstanovanjskih objektih – najprej s prenovo toplotnega ovoja stavbe – novo fasado z dobro izolacijo in menjavo oken in vrat. Peter Mali pravi, da bi lahko s tem že za do polovice znižali porabo energenta (ne pa nujno stroškov): »Po obnovi potrebujemo manjšo moč kotla, zato je nesmiselno najprej menjati ko-

ploskovno (talno in stensko) ogrevanje, ki zahteva nižje temperature vode. Za takšno ogrevanje pa so zelo primerne toplotne črpalke (dodatnih deset tisočakov), investitor, ki to zmore, se bo odločil še za dogrevanje sanitarne vode prek sončnih kolektorjev (dodatnih pet tisočakov). Za marsikoga so to le sanje, zato se zadovolji le z menjavo kotla. Že nove peči na lesno biomaso lahko prinesejo velike prihranke glede na stare, iztrošene kotle z manj izkoristka na kurilno olje, polena in podobno.

Nizkoenergijska in pasivna gradnja

Ogrevalni sistemi v novih hišah so nekoliko drugačni. Trend je v nizkoenergijskih in pasivnih hišah. Povedano povsem po domače: starejše, slabo izolirane hiše porabijo za ogrevanje kvadratnega

Nad prehlad s čebulo

Na povabilo Društva za razvoj podeželja Resje je homeopatinja Suzana Nešović v torek predstavila zdravilne rastline v homeopatiji.

MATEJA RANT

Homeopatija, je na začetku pojasnila **Suzana Nešović**, je naravna metoda, ki deluje po principu, da krepi moč našega telesa, da se sam celi. »Je vrsta energetske medicine in temelji na naravnih zakonih,« je razložila Suzana Nešović in dodala, da homeopatski proizvodi ponovno vzpostavljajo porušeno ravnovesje v našem organizmu, ki se kaže kot bolezenski simptom ali znak. V homeopatiji se uporabljajo tudi rastline, ki rastejo na naših travnikih in jih ljudje že po tradiciji nabirajo kot zdravilne rastline. V homeopatiji je pomembno, je še opozorila, da uporabljajo sveže oziroma žive rastline, in ne že sušene. Pri zdravljenju s homeopatskimi zdravili, je pojasnila Suzana Nešović, se ravnamo po načelu, da se podobno zdravi s podobnim. »Pri prehladu se pojavijo podobni simptomi kot pri rezanju čebule recimo, ko se nam solzijo oči in nam teče iz nosa. Zato nam bo pri zdravljenju prehlada pomagalo, če vzamemo polovico čebule in vdihavamo njena eterična olja.« Med rastlinami, ki se uporabljajo v homeopatiji, je izpostavila zlasti arniko in ameriški slamnik. »Če osvojite ti dve rastlini, lahko svojo raven zdravja dvignete za vsaj tristo odstotkov,« je poudarila. Arnika, je razložila, je ključna pri poškodbah, saj zmanjšuje krvavitve in otekline ter deluje protivnetno. Deluje na cirkulacijo in umirja bolečine ob poškodbah vseh vrst. »Pomaga pri krvavitvah, modricah, udarcih, zvinih, stomatolo-

Homeopatinja Suzana Nešović je predstavila zdravilne rastline v homeopatiji.

ških ranah, pa tudi pretresu možganov,« je naštel Suzana Nešović. Še ena od zelo uporabnih zdravilnih rastlin v homeopatiji je tudi ameriški slamnik, ki krepi odpornost in imunski sistem. Pri poškodbah na koži, zlasti odrgninah, je nadaljevala, pa je uporaben ognjič. »Ustavlja krvavitve, blaži bolečine in hitro celi rane.« Primeren je

predvsem pri površinskih ranah, medtem ko je za ureznine in vbodne rane bolj ustrezna šentjanževka. Iz šentjanževke, je še dodala, lahko pripravimo tudi čaj proti zimski depresiji.

V homeopatiji uporabljajo tudi navadni gabez, zlasti pri zlomih kosti, saj krepi vezivna tkiva. Vinska rutica se uporablja pri poškodbah sklepov

in tetive, prava kamilica pa pri preobčutljivosti in razdražljivosti, ko otrokom izraščajo prvi zobje. Obenem, je dodala Suzana Nešović, je tudi odlično zdravilo za vnetje ušesa. Navadni kosmatinec, je nadaljevala, daje moč preobčutljivim osebam, zlasti v puberteti, nosečnosti in menopavzi oziroma na splošno pri hormonskih spremembah v telesu. Rastlinsko oglje po besedah Suzane Nešović dviguje moč in sposobnosti organizma, volčjo češnjo pa uporabljajo za zniževanje visoke temperature. »Dobro deluje tudi na možgane in pomaga pri epilepsiji ter preprečuje vročinske krče,« je razložila Suzana Nešović. V homeopatiji uporabljajo še preobledo, prav tako za zniževanje visoke temperature, pa tudi ob stanjih šoka in različnih fobijah. Krvavi mlečnik pomaga pri delovanju in čiščenju jeter, smetlika pa krepi oči.

Homeopatska zdravila pripravljajo iz svežih rastlin. /FOTO: TINA DOKL

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Izbira ogrevanja z lesno biomaso je okolju prijazno in najceneje.

tel, nato pa se šele lotimo obnove fasade in menjave oken. To je metanja denarja v peč.« Stroški prenove so lahko zelo visoki, okoli 15 tisoč evrov, vendar Mali predlaga prej naštetih vrstni red. Poleg zgornjega stroška se lahko lastniki odločijo še za korenitejšo spremembo – pri celoviti obnovi je smiselna odločitev za

metra površine na leto 200 kilovatnih ur ali 20 litrov kurilnega olja, nekoliko bolj izolirane hiše med 10 in 15 litri kurilnega olja letno na kvadratni meter, nizkoenergijske hiše manj kot pet litrov. In pasivne? Od nič do 1,5 litra kurilnega olja letno na kvadratni meter. Z drugimi besedami skoraj nič.

Odpadne nagrobne sveče

Komunalna Kranj

Bliža se dan spomina na mrtve. Ohranjanje spomina na pokojne ni povezano s količino prižganih sveč. Dovolj je, da se nanje spomnimo, kadarkoli med letom, ne samo na 1. november.

Vsaka prižgana sveča pomeni odpaddek. Če odložimo sveče ločeno od drugih odpadkov, se lahko predelajo. V nasprotnem primeru se odpadne sveče odložijo in s tem dodatno obremenjujejo okolje. Spremenimo naše razmišljanje in ravnanje ter že pri kupovanju izdelkov pomislimo, da bo nakup ali del tega nakupa slej ko prej končal med odpadki. Noben odpaddek ni dober odpaddek, tudi če ga ločeno zberemo in predelano. Zato je odgovornost nas vseh, da pre-

prečujemo oz. zmanjšujemo nastajanje odpadkov.

Na pokopališčih na območju Mestne občine Kranj ter občin Šenčur, Cerklje, Naklo, Preddvor je urejeno tudi ločeno zbiranje odpadnih sveč. V zabojnike za odpadne sveče tako odložite vse vrste odpadnih sveč, medtem kot v zabojnik za odpadno cvetje odložite ovenelo cvetje in ostale rastlinske odpadke, kot so plevel, trava, listje in podobno. Prosimo vas, da umetno cvetje, trakove ter druge odpadke odložite v tretji zabojnik za druge odpadke.

Prispevajmo k čistejšemu zraku in zmanjševanju količin odpadkov. Pokažimo, da nam ni vseeno za naše okolje in naravo.

Čisto je lepo.

Z N A N J E

Ozaveščajo tudi najmlajše

Kdor prinese v gozd smeti, naj na tleh jih ne pusti, je glavno sporočilo ekološko obarvane predstave za otroke Fuj smrdi. Z njo Fakulteta za organizacijske vede v sklopu projekta Zero Trade najmlajše uči pravega odnosa do okolja.

ANA ŠUBIC

Najmlajši obiskovalci trgovskega centra na Savskem otoku v Kranju so minulo soboto lahko spremljali prijetno ekološko obarvano predstavo Fuj smrdi v izvedbi Teatra za vse. Z njo Fakulteta za organizacijske vede Kranj (FOV) v sklopu projekta Zero Trade tudi otrokom predstavlja prve, enostavne korake k zmanjševanju emisij ogljikovega dioksida. S predstavo so pred tem že ozaveščali tudi malčke v Bohinjski Bistrici in na Jesenicah. V glavnih vlogah sta medveda Miško in Bučko, ki imata svoj najljubši kotiček blizu čebelnjaka, nekega dne pa ugotovita, da so čebelnice in ptički odleteli, da ni več ribic v potoku, niti zajkije in mravljič ni nikjer, pa tudi jagodni več. Izkaže se, da je to posledica nevestnega ravnanja ljudi, ki so v gozdu za

Nasveti za zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida:

- kupite izdelke domače proizvodnje,
- kupite izdelke v reciklirani, biološko razgradljivi embalaži ali embalaži, ki jo je mogoče znova uporabiti,
- pijte vodo iz vodovoda,
- popravite polomljene izdelke in jih zavrzite šele, ko bodo popolnoma neuporabni.

seboj pustili kup smeti. Te sta v čarobno vrečo pospravila medveda ob pomoči otrok in jih obenem podučila, da smeti ne smemo puščati v naravi ... FOV pa s projektom Zero Trade ne ozavešča le mladih, temveč je v osnovi namenjen spodbujanju mednarodne izmenjave dobrih praks zmanjševanja emisij ogljikovega dioksida v trgovskem sektorju ter razširja ozaveščenost trgovcev in potrošnikov na območju Gorenjske, je pojasnila so-

delavka projekta Alenka Baggia. V sklopu projekta tako potekajo številne aktivnosti, za večjo ozaveščenost pa so med sobotno predstavo med obiskovalce trgovskega centra v Kranju razdelili tudi dvesto jabolčk iz integrirane pridelave z vrtnarije Resje. Jabolka so bila zapakirana v škatlicah z nasveti za zmanjševanje emisij ogljikovega dioksida. Te lahko zmanjšate s kupovanjem izdelkov domače proizvodnje, saj s tem podprete domače proizvajalce ter bis-

tveno prispevate k skrajšanju transportnih poti in manjši onesnaženosti zraka. Priporočajo tudi nakup izdelkov v reciklirani, biološko razgradljivi embalaži ali embalaži, ki jo je mogoče znova uporabiti oz. nakup nepakiranih izdelkov. S pitjem vode iz vodovoda boste bistveno prihranili pri porabi plastenk in stroških ter skrajšali transportne poti, polomljene izdelke pa je priporočljivo popraviti in jih zavreči šele, ko so res popolnoma neuporabni. Pri organizaciji sobotnega dogodka je pomagala tudi organizacija Alpe-Adria Green, ki je med podporniki projekta Zero trade. V soboto je v sklopu svojih rednih dejavnosti na različnih lokacijah v Kranju izvajala tudi meritve kakovosti zraka, rezultate pa bodo objavili, ko bodo končali z meritvami po večjih slovenskih mestih.

Takole so otroci v Kranju medvedoma pomagali s smetmi napolniti čarobno vrečo. /FOTO: ANA ŠUBIC

Sodelavka projekta Zero Trade Alenka Baggia in Saša Mlakar iz organizacije Alpe-Adria Green sta med obiskovalce trgovskega centra delili jabolka iz integrirane pridelave z vrtnarije Resje. /FOTO: ANA ŠUBIC

AKCIJA PRERAŠČA V TRAJNOSTNI PROJEKT

V občini Škofja Loka so lani začeli s celostno ekološko akcijo Loško je ekološko, ki je še posebej intenzivna aprila, njeni učinki pa naj bi bili trajnostni. O tem župan Miha Ješe.

Od kod zamisel za akcijo Loško je ekološko?

»Na podlagi mojega predvolilnega programa in zaradi potrebe po izboljšanju okolja v Škofji Loki smo se dogovorili za akcijo pod naslovom Loško je ekološko in že lani izvedli več delavnic. Nekatere med njimi so bile zelo dobro obiskane, nekatere, zlasti o ločevanju odpadkov, pa slabše, kar kaže, da še nismo tako dobro ozaveščeni, kot bi si želeli, in bo na tem treba še delati.«

Čemu ste dali poudarek na prvi akciji leta 2011, čemu letos?

»Že po lanskim aprilski akciji smo videli, da je potrebno razviti trajnostni projekt, ki ga bomo izvajali vse leto, aprila pa so okoljske teme, za katere menimo, da je treba o njih obvestiti in ozaveščati ljudi, nekoliko bolj zgoščene. Letos so bile delavnice bolj energetske naravnane, poudarek je bil tudi na ločevanju odpadkov, dotaknili smo se varstva zraka. Lani pa smo začeli s cenejšimi avtobusnimi voznicami in pogostejšimi prevozi

na mestni liniji spodbujati ljudi, da bi v večji meri uporabljali javni avtobusni prevoz. S posrečeno izbranim sloganom Loško je ekološko smo popisali tudi mestne avtobuse. Sami avtobusi sicer niso ravno najbolj ekološki in jih bo treba sčasoma zamenjati, akcija pa je vendarle uspešno učinkovala in z mestnim avtobusom se vozi vse več potnikov. S tem ljudje prihranijo pri gorivu, varujejo okolje, prihranjen pa nam je tudi marsikateri zastoj v prometnih konicah. Pričakujem, da bo z uveljavitvijo odloka o parkirnem režimu v mestu število potnikov na avtobusih še večje. Če imamo avto, to pomeni predvsem strošek, tako za gorivo, vzdrževanje, registracijo, pa tudi parkiranje, naj bo to doma ali na mestih, kamor gremo.«

Kaj še načrtujete v prihodnjih akcijah?

»Akcija Loško je ekološko že prerašča v razvojni projekt, ki vsebuje več vidikov zavedanja našega okolja. V vseh štirih letih bomo tako nadaljevali s posebnimi de-

lavnicami v mesecu aprilu, teme bomo določili glede na aktualnost, nekatere se bodo ponavljale. Stalnice bodo do leta 2017 prezentacije delovanja malih čistilnih naprav. Na tem področju smo bili zelo aktivni že lani, nedavno smo imeli že prva odprtja malih čistilnih naprav. Do leta 2017 moramo s slednjimi opremiti vse prebivalce, kjer ne bo skupnega kanalizacijskega omrežja. Največ vgrajen bo prav leta 2016 in 2017, ko se konča obnova in gradnja javnega kanalizacijskega omrežja v projektu Urejanja porečja Sore. Za vse, ki želijo vgraditi male čistilne naprave, mora biti do konca možnost koriščenja 15-odstotne subvencije, za kar bomo zagotavljali denar v občinskem proračunu. Prihodnje leto bodo spet delavnice ločevanja odpadkov, analizirali bomo tudi učinke energetske obnove stavb. Pripravljamo se na razpise za energetske saancije nekaterih javnih zgradb, denimo izolacije vrtca Najdihojca in osnov-

nih šol Mesto in Cvetka Golarja. Žal ni primerna za sofinanciranje obnova nekdanje šole na Gabrku, bomo pa s projektom pripravljene na kak drug razpis, da pridobimo upravljeno sredstvo.«

Z merilno postajo spremljate tudi kakovost zraka. Kakšni so rezultati?

»Analiz še nimamo, bodo pa v kratkem in bomo javnosti sporočili rezultate polletnega spremljanja na industrijskem območju na Trati. Novembra se merilna postaja za merjenje kakovosti zraka seli v mestno jedro, kjer bo pozimi merila, kaj za kakovost zraka pomenijo kurišča. Merilno postajo bomo v prihodnje selili na lokacije, za katere bodo občani presodili, da zahtevajo nadzor kakovosti zraka.«

Kako pa je s kakovostjo vode?

»Z izvedbo skupnega projekta štirih občin na škofje-loškem območju Urejanje porečja Sore pričakujemo občutno izboljšanje. Veseli pa me, da so Ločani letoš-

Župan Miha Ješe je pogost uporabnik kolesa, na naši fotografiji električnega. / FOTO: TINA DOKL

nje poletje spet množično obiskovali puštalsko kopališče, kar kaže, da se je kakovost vodotokov izboljšala.

Dali smo tudi pobudo, da Poljansko Soro uvrstimo med kopalne vode.«

Kakšen zgled ste svojim občanom pri ekološkem obnašanju?

»Predvsem kot uporabnik avtobusa in kolesa namesto avtomobila, pozimi pa bom uporabnik čevljev.«

**LOŠKO JE
EKOLOŠKO**

OGLAS

Do nižjega računa za elektriko

V slovenskih gospodinjstvih je veliko načinov in možnosti, kako prihraniti pri stroških za porabljeno elektriko. Eden najpreprostejših je preudarnejša raba elektrike, za katero ste lahko še dodatno nagrajeni.

Elektro Gorenjska Prodaja je edini prodajalec elektrike, ki gospodinjstva za učinkovitejšo rabo elektrike tudi nagradi. Vsem, ki želijo pri-

hraniti čas in denar, ponuja paket oskrbe električne energije **Porabim, kar rabim**. Paket omogoča gospodinjstvom, da spoznavajo »ener-

getske potratneže« ter aktivno varčujejo pri porabi elektrike. Ob za deset odstotkov nižji porabi elektrike letno v gospodinjstvu podjetje Elektro

PORABIM, KAR RABIM

Vam elektrika spravlja lase pokonci?

Tudi doma sem dober gospodar

Prijava

© 2008 - 2012 Elektro Gorenjska Prodaja, podjetje za prodajo elektrike, d.o.o. Ulica Mirka Vadnova 3, 4000 Kranj | Tel.: 08 81 81 82 | Fax: 08 81 81 81 | E-pošta: ga@ga.si | Internet: www.gospodinjstvi.si

Spletno mesto www.porabimkarrabim.si, na katerem najdete koristne napotke, kako prihraniti pri električni energiji.

Podarimo 5 let GA garancije

in bon za brezplačno elektriko

Podrilo za bon prejmete ob nakupu gospodinjstvenega aparata v GA trgovini. Bon za brezplačno elektriko lahko koristijo odjemalci Elektra Gorenjska Prodaja v skladu s Prodajnimi pogoji podjetja.

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja

redna cena: ~~519,99~~

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja **30€**

419,99*

32% prihranek električne energije**

30% prihranek električne energije**

75% prihranek električne energije**

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja

redna cena: ~~669,90~~

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja **40€**

529,90*

40% prihranek električne energije**

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja

redna cena: ~~479,99~~

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja **35€**

379,90*

35% prihranek električne energije**

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja

redna cena: ~~479,99~~

bon za elektriko
elektro gorenjska prodaja **35€**

379,90*

35% prihranek električne energije**

GA gospodinjstvi aparati, d.d.
Telefon: 080 81 82, E-pošta: ga@ga.si
Internet: www.gospodinjstvi-aparati.si

** Ocene prihranka so narejene na podlagi podatkov Inštituta Jožef Stefan o povprečni starosti aparata in o povprečni porabi električne energije ter energetske nalepke. Več informacij na: www.porabimkarrabim.si.

* Ugodnosti veljajo za izdelke z oglasa in veljajo za odjemalce Elektra Gorenjska Prodaja ob predložitvi zadnjega računa za električno energijo. Ponudba velja do 31. 12. 2012.

Gorenjska Prodaja gospodinjstvo tudi denarno nagradi.

Kako lahko odjemalci pristopimo k učinkovitejši rabi elektrike?

Paket Porabim, kar rabim z aktivnim varčevalnim programom odjemalce vodi do učinkovitejše rabe elektrike. V programu so predstavljeni največji porabniki elektrike v gospodinjstvu, navedeni so podatki, koliko ti porabniki prispevajo k skupni porabi ter koliko pri njihovi zmernejši rabi lahko gospodinjstva privarčujejo. Tako lahko odjemalci s pomočjo pripravljenih ukrepov začnejo dnevno varčevati, svoje varčevanje pa tudi spremljajo, saj so vsi doseženi prihranki sproti vidni v aplikaciji ter na mesečnem računu za porabljeno električno energijo. Odjemalci dodatno prihranijo tudi zato, ker plačujejo po dejanski porabi za pretekli mesec.

Koliko lahko odjemalec privarčuje na leto s pomočjo programa?

Višina prihranka je odvisna od velikosti porabe posamezne-

ga gospodinjstva. Povprečno gospodinjstvo z letno porabo 3500 kilovatnih ur, ki svojo letno porabo elektrike zmanjša za deset odstotkov, prihrani lahko v enem letu tudi do sedemdeset evrov.

Pogosto slišimo, da lahko račun za elektriko preprosto znižamo z zamenjavo dobavitelja. Ali lahko račun znižamo tudi drugače?

Najcenejša elektrike je tista, ki je ne porabimo. Odjemalci bodo dolgoročno na računu za elektriko največ prihranili, če bodo porabili le toliko elektrike, kot je potrebujejo. V družbi Elektro Gorenjska Prodaja zato svoje odjemalce ozaveščajo o odgovornejši porabi in jih spodbujajo k učinkovitejši rabi elektrike.

Najpogostejši varčevalni ukrepi, ki jih izvajamo?

Odjemalci se najpogosteje odločajo za ugašanje luči (41 odstotkov), izklop naprav v stanju pripravljenosti (26 odstotkov), zamenjavo klasične žarnice z varčno sijalko (19 odstotkov) in za zamenjavo starega aparata z energijsko varčnejšim (12 odstotkov).

V podjetju Elektro Gorenjska Prodaja ugotavljajo, da 40 odstotkov odjemalcev v paketu Porabim, kar rabim svojo letno porabo zmanjša v povprečju od 5 do 25 odstotkov. V zadnjih treh letih so z bonusom 10 evrov nagradili 3575 odjemalcev. Rezultati dokazujejo, da je v gospodinjstvih še veliko potenciala za prihranke samo s preudarnejšo rabo elektrike.

Tudi doma sem dober gospodar

V paketu Porabim, kar rabim vas nagradimo za učinkovitejšo rabo električne energije. Poleg ugodnosti ob nakupu gospodinjstvenih aparatov vam **paket Porabim, kar rabim** prinaša še dodatne ugodnosti:

- nižjo ceno električne energije kot v paketu Osnovni
- račun po dejanski porabi, da bodo vsi prihranki sproti vidni na vašem računu
- 10 evrov bonusa, če letno porabo električne energije zmanjšate za vsaj 10 %
- varčevalni program 10 korakov do učinkovitejše rabe električne energije, ki vašemu gospodinjstvu omogoča takojšnje prihranke

www.porabimkarrabim.si ☎ 080 22 04

Družba Elektro Gorenjska Prodaja, podjetje za prodajo elektrike, d.o.o., je registrirana pri Okrožnem sodišču v Kranju, št. Srg 2011/8382 z dne 7. 3. 2011. Osnovni kapital: 3.000.000 EUR. Matična številka: 392677000, ID številka: SI37692186, transakcijski račun pri Gorenjski banki 07000-0001282527. Sedež družbe: Kranj, poslovni naslov: Ulica Mirka Vadnova 3, 4000 Kranj, internet: www.eq-prodaja.si

elektro gorenjska prodaja

PROJEKT

Nižji stroški, manj izpustov CO₂

Fakulteta za organizacijske vede Kranj je v sklopu projekta Zero Trade organizirala dva javna foruma za deležnike in več akcij ozaveščanja potrošnikov.

BOŠTJAN BOGATAJ

Minula dva dneva je FOV organizirala mednarodno srečanje projektnih partnerjev s pregledom dosedanjih rezultatov, včeraj še delavnico, kjer so projektnim partnerjem predstavili primere dobrih praks, mnenja lokalnih akterjev in oblikovali smernice oziroma priporočila za aktivnejše zmanjševanje izpustov ogljikovega dioksida v trgovskem sektorju na Gorenjskem.

»Rezultati so pričakovani in dobra podlaga za nadaljevanje projekta. Vidimo možnosti ne le ozaveščanje, ampak tudi pilotne projekte, kjer bi trgovci konkretno znižali izpuste ogljikovega dioksida,« pravi vodja gorenjskega dela projekta Zero Trade prof. dr. Robert Leskovar. Rezultati temeljijo predvsem na zmanjševanju porabe energije, kar najbolj prispeva k zmanjševanju CO₂. »Hkrati vsi, ki se odločijo ukrepati, privarčujejo pri stroških ogrevanja,« pojasni Leskovar.

Elena Giovannini prihaja iz mesta Cesena, ki je vodilni partner projekta, pravi, da so z ukrepi na področju povezovalja lokalnih trgovcev in prizadevanja za zmanjševanje izpustov CO₂ začeli dve leti pred začetkom projekta: »Velik uspeh je bil že, da nam je uspelo za isto mizo posesti

Robert Leskovar

konkurenčne trgovce. Dogovorili smo se za skupne cilje. Tako so se zavezali in iz trgovin izgnali plastične vrečke, kar je kasneje posnemala tudi država s sprejetjem zakona o prepovedi uporabe plastičnih vrečk.« Med rezultati je tudi vzgoja osnovnošolcev in dijakov, ki so jim priporočili nakupe izdelkov z manj obremenjujočo embalažo. Gre za dolgotrajen proces, v Cesani se zavedajo, da bodo rezultati vidni šele čez leta.

Včeraj je partnerjem v projektu Petja Šegatin iz trgovinske zbornice predstavila pomen lokalne (samo)oskrbe, Maja Koković s finančnega ministrstva zelena javna naročila, Vojko Bernard iz Alpe Adria Green pomen ozaveščanja trgovcev in potrošnikov o oko-

Elena Giovannini

ljevilstvu, Karel Lipič iz Zveze ekoloških gibanj Slovenije pa problematiko zmanjševanja emisij v luči slovenske prometne politike. Aleš Polič iz Iskre Sistemi je predstavil spremljanje porabe energije, Božo Dukić iz Inštituta za obnovljive vire Kranj pa referat Gorenjski trgovci in njihov prispevek k zmanjšanju porabe energije.

Daniela Žagar je predstavila rezultate projekta Območno obrtno-podjetniške zbornice Kranj: »Sodelujemo v dveh smereh, prva je kako ukrepati v lastni hiši, druga pa ozaveščanje članov k manjšemu izpustu CO₂.« Ob analizi porabe energije v Podjetniškem centru Kranj so se zgrozili, kako potratni so, pravi Žagarjeva: »Le menjava petih klasič-

Daniela Žagar

nih žarnic z varčnimi, ki gorijo več ur dan, pomeni 60 evrov prihranka na mesec. Skupni prihranki so še veliko višji.« Z različnimi ukrepi konkretno varčujejo (pri energiji, s tem pa stroških), hkrati obrtniki varujejo okolje. Oboje so predstavili po sekcijah zbornice. Ugotovili so, da so veliki poslovni ali proizvodni prostori veliki porabniki energije, zato so organizirali konzorcij podjetnikov, ki bo kolegom svetoval pri nižanju stroškov.

»Cilji projekta so doseženi, a bi radi delo nadaljevali v prihodnje. Zanimanje med trgovci, predvsem pa potrošniki je ogromno, zato upamo, da nam bo uspelo pripraviti nov projekt, v katerem bi aktivnosti še nadgradili.

Na temo Kako velik je v resnici naš vpliv na okolje je predavala Nobelova sonagrajenka za mir prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj.

Naravovarstvenik Anton Komat je v Kranju in na Jesenicah pripravil predavanje na temo Trajnostna lokalna samooskrba kot rešitev globalne prehranske krize.

Predavanje Boža Dukića na temo Učinkovita raba energije v vašem domu, v nakupovalnem središču Domača vas

Univerza v Mariboru

Fakulteta za organizacijske vede

Več informacij o projektu je na spletni strani www.zerotrade.si ali na www.facebook.com/zerotrade.si

V sklopu projekta Zero Trade Fakulteta za organizacijske vede spodbuja mednarodno izmenjavo dobrih praks zmanjševanja emisij CO₂ v trgovskem sektorju ter razširja ozaveščenost trgovcev in potrošnikov na območju Gorenjske. Cilj projekta Zero Trade je ozaveščanje in spodbujanje dobrih praks pri zmanjševanju emisij CO₂, zmanjševanju odpadkov ter negativnih okoljskih vplivov potrošnje v trgovskem sektorju. Poleg Fakultete za organizacijske vede v projektu sodelujejo tudi občina Cesena (Italija), občina Odense (Danska) ter zveza občin Valle de Nalón (Španija). Projekt je podprojekt Interreg

IVC mini programa LoCaRe ali Low Carbon Economy Regions in se sofinancira iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

S podpisom sporazuma so podporo projektu Zero Trade izrazili:

- trgovine:
Nakupovalno središče Domača vas, Kranj
Gumitehna, Kranj
Astar, Trgovina Vida Kranj
Gramatex, Zgoša
Galerija Zvon, Bled
Prodajalna Tom, Jesenice
Aha, prodaja in servis koles, Kranj
Optiraj, optika, Kranj

Svet športa, Jesenice
Blanka, Kranj
Harmonia, Kranj
Modni salon Špica, Kranj
Cena, trgovina in izdelovanje ključev, Jesenice
Ekofleks, Kranj
Vema, Bohinjska Bistrica
Alber's, Bled
Dobra misel, Lesce
Miksi s.p., Jesenice
- Zveza malih trgovcev (sekcija Podjetniško-trgovske zbornice):
- Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj

- Okoljevarstvene organizacije:
Alpe Adria Green
Lokalna Energetska Agencija Gorenjske
Slovenski E-forum
Zveza ekoloških gibanj Slovenije
CIPRA Slovenija
Gorenjsko ekološko društvo Matijovc
Društvo za varstvo okolja Bled
- Sadovnjak Resje
S posebnim pismom podpore pa je naše delo podprla tudi Zveza potrošnikov Slovenije.

OBNOVA

Zelenih javnih naročil bo vse več

Po dobri polovici leta od uvedbe zelenega javnega naročanja je jasno, da je namen dober, s tem dajemo spodbudo gospodarstvu in izboljšujemo konkurenčnost, pravega učinka pa zaenkrat še ni.

BOŠTJAN BOGATAJ

Pred slabim letom je prejšnja vlada sprejela odločitev o uvedbi zelenega naročanja, vendar je izkušen na tem področju v Sloveniji še zelo malo, saj je polno začela veljati pred manj kot pol leta. Celovite statistike na državni ravni še ni, hkrati pa je v kriznih časih malo število gradbenih investicij, kjer pa še ni jasno, koliko izvajalci javne-

ga naročanja poznajo in so večji oblikovanja meril pri zelenem naročanju.

»Zeleno naročanje je in bo napredek v pozitivno smer, o dejanskih učinkih pa je še

prezgodaj govoriti. Izkušnje iz Evropske unije niso veliko boljše, kot pri nas, le nekatere države odstopajo v pozitivno smer. Lanska študija prevzemanja načel javnega

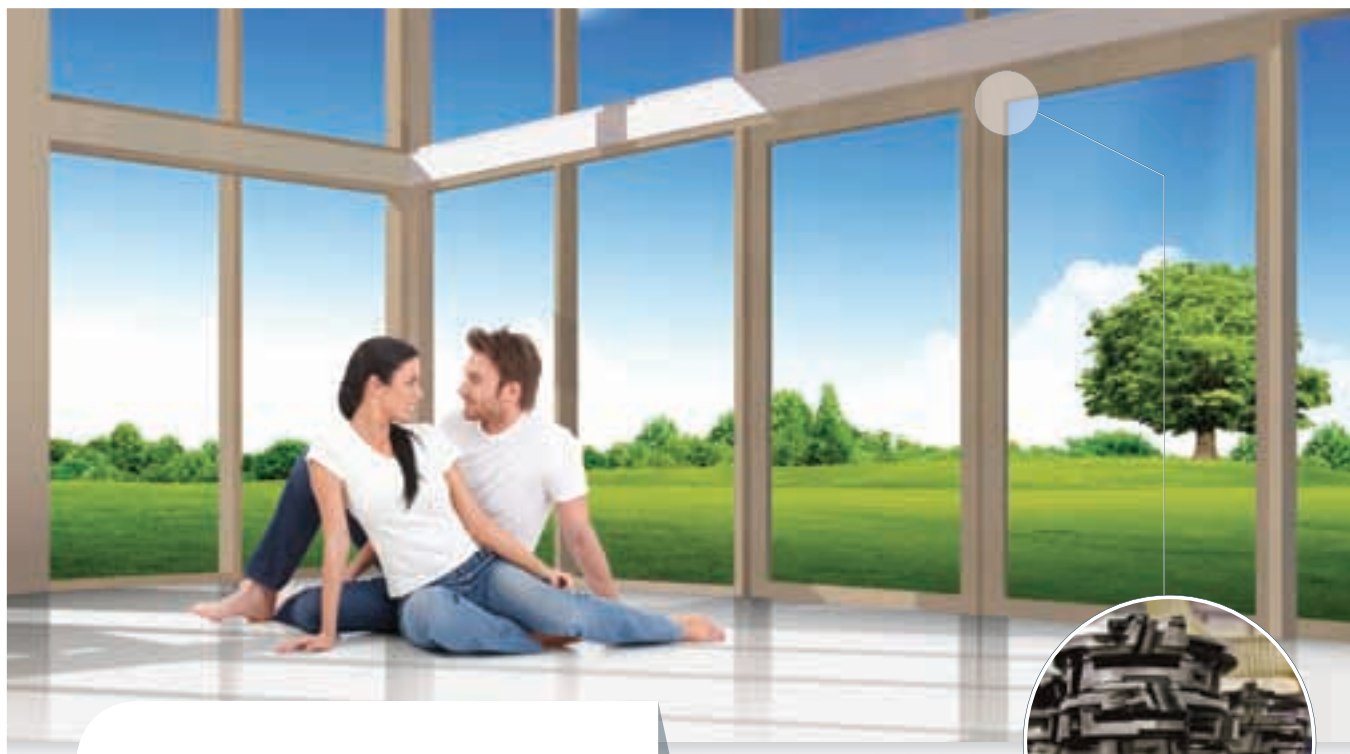
zelenega naročanja v 26 evropskih državah je pokazala, da cilji, ki so zelo ambiciozni (50 odstotkov vseh javnih naročil naj bi bilo že leta 2010 zelenih, op. a.), niti približno niso doseženi,« pojasnjuje Miha Tomšič s Centra za bivalno okolje, gradbeno fiziko in energijo pri Gradbenem inštitutu ZRMK.

Tudi slovenski akcijski načrt si je za leto 2012 zastavil cilj

Razen varovanja okolja in razvoja gospodarstva s povečevanjem konkurenčnosti bi v Sloveniji (in EU) pridobili tudi nova delovna mesta z višjo dodano vrednostjo.

»Danes morajo sodelovati vsi, ki so zavezani javnemu naročanju, v prihodnje pa bo ta uredba zavezala tudi vse javne ali poljavne agencije in podjetja v javni lasti. Javni sektor mora biti tudi zgled zasebnemu,« pravi Miha Tomšič o zelenem javnem naročanju. | FOTO: GORAZD KAVČIČ

M SORA

okno je več kot pogled

Okna **M SORA** imajo vsebino. En sam pogled v notranjost pove celotno zgodbo o izpopolnjenih tehnoloških postopkih ter trudu in uspehu ljudi, ki jim je uspela edinstvena ekoinovacija. Okolju prijazna naravna izolacija zagotavlja odlično toplotno izolativnost in navdušuje s prihrankom energije.

najsodobnejša tehnologija v Sloveniji

ekoinovacija okolju prijazna toplotna izolacija

moderno okno vrhunske kakovosti $U_w=0,66 \text{ W/m}^2\text{K}$

polovičnega zelenega naročanja, vendar tega cilja, kot rečeno tudi v EU ne, nismo dosegli. Javna zelena naročila se sicer lahko uporabljajo pri gradnji, pri živilih, elektriki, gospodinjskih aparatih, elektronski pisarniški opremi, z leti pa se bodo cilji oziroma odstotki le še poviševali. »Osnovno načelo zelenega naročanja je, da

ki, to je vsebnost raznih dodatkov ali kemikalij v izdelkih, poreklu lesa oziroma v predpisanem odstotku lesa pri gradnji novih javnih stavb. Na ta način bi lahko tudi pospeševali investicije in s tem rast slovenskega in evropskega gospodarstva. »Evropa gleda naprej in meni, da bo gospodarstvo konkurenčno le z novimi

»Opažam poplavo izrazov eko, bio, naravno, trajnostno in podobno. Večinoma uporabljene brez meril, le kot komercialni pristop ponudnikov. Kaj so mislili z izrazom, ki ga navajajo, vedo le sami, preverljivih meril pa večinoma ni. Zato označiti nekaj za zeleno in s tem zadostiti pogojem javnega razpisa, ni dovolj,« meni Miha Tomšič.

uporabimo – naročimo, kupimo – izdelke ali storitev, ki ima manjše negativne vplive na okolje v primerjavi z drugimi izdelki ali storitvami za isti namen ali enako funkcijo,« pove Tomšič. Z intenzivnejšim zelenim javnim naročanjem bi se lahko bolj združili tako energijski kot okoljski vidi-

proizvodi in storitvami, ki bodo sledili cilju varovanja okolja. Ob upoštevanju pristopa od zgoraj navzdol, torej zavezujočega naročanja v javnem sektorju, se bodo prilagodili tudi ponudniki, slej ko prej bodo vse pozitivno prevzela tudi gospodinjstva,« meni Miha Tomšič.

Skeletna gradnja je ena od možnosti za izvedbo zelenih javnih naročil.

M SORA d.d.
Trg svobode 2, 4226 Žiri
www.m-sora.si

PRODAJNI SALON
Letališka cesta 32b, 1000 Ljubljana
T: 01 54 41 310, F: 01 54 41 271
E: salon@m-sora.si

PRODAJNI SALON
Industrijska 13, 4226 Žiri
T: 04 50 50 232, F: 04 51 04 455
E: prodaja@m-sora.si

OBNOVA

Ves denar bi porabili Gorenjci

Pred mesecem je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor objavilo kar 52 milijonov evrov težak javni razpis za sofinanciranje energetske sanacije stavb v lasti lokalnih skupnosti. »Nepripravljenost projektov za takšne razpise je rak rana Gorenjske,« pravi Anton Pogačnik.

BOŠTJAN BOGATAJ

Iz javnega razpisa se bodo lahko tudi stodontno (a brez plačila DDV) financirali projekti v energetske učinkovite sanacije obstoječih stavb ali nadomestnih gradenj zaradi nesmotrnosti sanacije obstoječih stavb. Z drugimi besedami, občine bodo lahko skoraj zastopaj prenovile toplotne izolacije fasad in podstrešja in zamenjale okna na stavbah v njihovi lasti.

Lokalne skupnosti lahko na razpis prijavijo tudi projekte za sanacijo sistemov in uporabo ali vgradnjo sodobnih tehnologij za ogrevanje, prezračevanje in hlajenje stavb ter okolju prijaznih decentraliziranih sistemov za energetske oskrbo s poudarkom na kogeneraciji in rabi obnovljivih virov energije. »Na razpis ministrstva smo dolgo čakali, saj nam ponuja pomembne možnosti za obnovo javnih stavb. Do sedaj takšnih možnosti ni bilo, čeprav je veliko takšnih stavb kritičnih glede energetske učinkovitosti,« pravi Anton Pogačnik, direktor Lokalne energetske agencije Gorenjske (LEAG).

Koliko stavb v lokalni lasti, kot so šole, vrtci, zdravstveni domovi, občinske stavbe, športne dvorane, kulturni domovi in podobno, bi morali obnoviti na Gorenjskem, je danes težko reči. Pogačnik pravi, da bi bilo 52 milijonov evrov, ki so namenjeni za energetske sanacije v vsej Sloveniji, pravšnji znesek za obnovo stavb v lasti občin na Gorenjskem. »Vendar je tudi ta razpis

»Z energetske sanacije stavb v lasti občin ne bomo pridobili le lepših fasad, ampak tudi učinkovitejše ogrevanje in hlajenje, s tem pa občine tudi občutne prihranke pri letnem vzdrževanju stavb. Žal drugi gradbeni posegi, kot je obnova strehe, ne sodi v razpis in ga morajo občine poravnati same. V takšnih primerih jim svetujem še postavitev sončnih elektrarn,« pravi Anton Pogačnik.

odlična spodbuda za energetske učinkovitost korak za korakom, saj ne moremo razmišljati le o novih nizko-energijskih stavbah, vsega, kar imamo in je energetske potratno, pa porušiti,« pove direktor.

S tem spomni na obnovo spomeniško zaščitenih stavb, ki jih je treba obnavljati pod strokovnim vodstvom konzervatorjev. Prednost razpisa je, da ne gre za parcialne obnove, ampak za celotno in kakovostno obnovo toplotnega ovoja, stavbnega pohištva in ogrevalnega sistema. In projekti, jih imajo občine pripravljene?

»Nepripravljenost projektov za takšne razpise je rak rana Gorenjske. Občine se ponavadi odločajo za projekte, ko opazijo takšne razpise. To je sicer v redu, vendar v naši agenciji poudarjamo, da bi morali imeti projekte pripravljene vnaprej,« meni Anton Pogačnik.

Vsako leto naj bi se energetska učinkovitost stavb v zasebnem sektorju izboljšala za odstotek do 1,5 odstotka, v javnem sektorju za tri odstotke (oziroma bi se morala za toliko znižati poraba

energije). Zato bi morali imeti projekte pripravljene vnaprej, tovrstni razpisi pa so priložnost za doseganje cilja. Po drugi strani gre tudi za veliko priložnost za gospodarstvo, predvsem gradbeništvo, torej tudi za nova delovna mesta in nov investicijski cikel.

Slabost razpisa je, da država subvencionira (popolno) energetske prenove stavb ali delov stavb v lasti lokalnih skupnosti, vse drugo morajo lastniki plačati sami. »Razpis je velikodušen, saj bo močno pospešil pripravo projektov, koliko jih bo uspelo na razpisu in bodo občine imele tudi denar za lasten vložek in plačilo davka, pa je sedaj prehitro govoriti,« o možnostih za prenavo na Gorenjskem pove direktor.

Od 52 milijonov evrov naj bi vsaj trideset milijonov evrov ministrstvo razdelilo še letos, preostali denar v začetku prihodnjega leta, dodatnih 15 milijonov evrov naj bi bilo na voljo še na enem razpisu. Zanimanje na Gorenjskem je precejšnje, koliko denarja bo končalo v regiji, pa je drugo vprašanje.

Anton Pogačnik: »Na razpis ministrstva smo dolgo čakali, saj nam ponuja pomembne možnosti za obnovo javnih stavb. Občine bodo dosegle visoke prihranke pri letnem vzdrževanju (ogrevanju) stavb, mesta in podeželje lepše stavbe, gradbeništvo pa nov, večji investicijski cikel.« /Foto: GORAZD KAVČIČ

Okna Šemrl - energetske varčna okna

Energetske varčne gradnje je gradnja današnjih dni in prihodnosti. V Mizarstvu Šemrl sledimo najnovejšim trendom in iščemo nove rešitve, kako izdelati kvalitetno energetske varčno okno z dolgo življenjsko dobo in minimalnim vzdrževanjem za trajno kvaliteto bivanja.

Pri menjavi stavbnega pohištva vam svetujemo:

- leseno okno 78-EV ($U_g=0,7W/m^2K$, $U_w=0,99W/m^2K$)
- les-alu okno 68-AC ($U_g=0,7W/m^2K$, $U_w=1,0W/m^2K$)

Za novogradnje pa priporočamo:

- leseno okno 92-EV ($U_g=0,5W/m^2K$, $U_w=0,82W/m^2K$)
- leseno okno 92-EVP ($U_g=0,5W/m^2K$, $U_w=0,79W/m^2K$)
- les-alu okno 78-AC ($U_g=0,5W/m^2K$, $U_w=0,87W/m^2K$)

Najnovejša tehnologija nam omogoča, da s klasičnimi vogalnimi vezmi, ki zagotavljajo oknom optimalno stabilnost, vsak element posebej impregniramo oz. utrdimo, za tem pa sledi še trisistemska zaščita s končnim lakiranjem. Les je tako konstrukcijsko in globinsko zaščiten, saj je s tem preprečen vdor zunanje vlage in možnost propadanja.

Vabimo vas, da nas obiščete v salonu, kjer si izdelke lahko tudi ogledate. Z veseljem Vam bomo svetovali in pripravili ugodno ponudbo.

OKNA ŠEMRL

največ za vaš denar

**IZKORISTITE
BREZPLAČNO MONTAŽO**
(ZA POTRJEVA NAROČILA DO 31/12/2012)

SMREKA • MACESEN • LES/ALUMINIJ

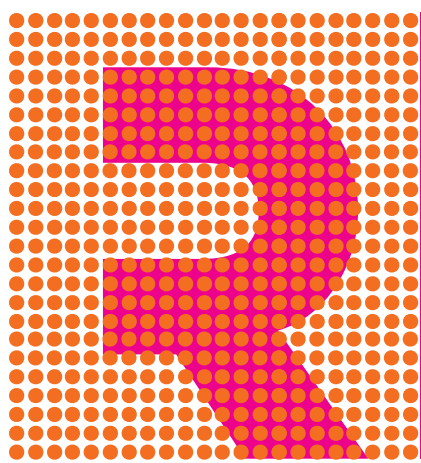
Telefon: 051/628-505
www.oknasemrl.eu
Salon: Planina 189 • 6232 Planina

MIZARSTVO ŠEMRL

Tradicija izdelave oken od leta 1895

DRAGI BONBONČKI

Hashem, Ahmed, Boshra. Vsak s svojo zgodbo. Bolj ali manj verjetno oziroma prilagojeno trenutku, osebi, ki ji jo pripovedujejo. Dejstvo pa je, ko ženski pokažeš lep diamantni prstan, potem je drug nakit ne zanima več.

Alenka Brun

Hurgada je bila včasih manjša ribiška vas, danes je pravi turistični bum. Še posebej je pri srcu ljubiteljem vodnih športov in potapljačem. Vetra res ne primanjkuje. Sredi oktobra sploh ne čutiš tridesetih stopinj in več, ker vedno piha.

Ahmed je vsak dan nasmejan in v polomljeni angleščini voščil dober dan. Bil je edini od hotelskega osebja, ki je vedel, kje sploh Slovenija je. Njegovo delo: pobiralec kozarcev na plaži. Za obhod plaže je potreboval natanko petindvajset minut. Podobno kot on je svojo hotelsko kariero začel danes šestindvajsetletni Hashem. Postopoma je napredoval do natakarja, barmana in kasneje zadolženega za bare, hrano in pijačo v hotelu. Vendar je njegova zgodba že na meji verjetnega. Rojen je bil v manjšem kraju v Luxurju, v bogati družini. Njegov oče naj bi bil lastnik velike plantaže s citrusi, paradizniki in podobnim. Že

v otroštvu so ga obljubili za moža sestrični. Tako ostane ta denar in posel doma. Zapletlo pa se je, ko se je Hashem v srednji šoli zaljubil v sošolko. Ni želel užaliti ne očeta ne svojega Boga, vlečko pa ga je v svet. Potem se v njegovem pripovedovanju pojavi še ena ženska, s katero se je poročil, ima z njo leto in pol staro hčer, a naj bi bila že ločena. Njegove sanje so lastna turistična agencija, ki baje že obstaja, tu pa se zgodba znova začne zapletati. Zanj, če vprašaš, je Kairo varen, zamahne z roko, češ da je ves Egipt varen, in se vrne nazaj na pripoved o tem, da je iz bogate družine, potem pa pripovedovanje zaokroži s stavkom, če bi ga lahko predstavila svoji modrooki prijateljici.

In tako počasi pridemo do Boshre Fayeza, hišnega hotelskega zlatarja, ki naj bi ne bil poročen samo zato, ker enostavno za ženo nima časa. Zanj je Hurgada morda najbolj varen kraj v Egiptu, v Kairu pa nikoli ne veš, kje bo završalo. Brez pravega vzorca in zelo mamljivo poldrago in drago kamenje, ki ga je imel razstavljenega v eni

večjih vitrin, me je pripravilo do tega, da sem ga vprašala, ali ga ni nič strah, da bi mu kdo kaj ukradel. Razložil mi je, da njegova zlatarna ni na cesti in hotel ima varnostnika, tako da ni strahu.

Počutila sem se kot v trgovini s sladkarijami. Pisanih dra gih bonbončkov se kar nisem in nisem mogla nagnati. Povprašala sem ga po imenih, po cenah. Rubini, topazi, akvamarini, s prostim očesom komaj vidni diamanti. Ni bil tipičen prodajalec. Umirjeno in nevsiljivo mi je razložil, da ima razstavljen sicer poldrago in tudi drago kamenje, ampak: »Tole so bolj modni kamenčki. Niso tako dobre kvalitete, zato tudi ne dosega velikih cen. Hm. Da bi se ti res splačalo, pa da ima zadeva še malce naložbeno vrednost, če se tako izrazim, potem je najboljši nakup diamant v kombinaciji z zlatom. V srebru drago kamenje ne dosega cen.«

Vendar tudi diamanti v Hurgadi ne dosegajo noro visokih cen, ker je ponudba pač prilagojena povpraševanju. V Fayezevi zlatarni oziroma srebrnarni bi bil

najdražji že narejeni prstan okoli petsto evrov, sem pa v nadaljevanju obiskala kar lepo število zlatarn v mestu – kar ni težko, saj si sledijo podobno kot pri nas lokali in bari v centru mesta. Ker sem v glavnem spraševala in nič kupovala, sem tvegala, da me bodo iz kakšne tudi nagnali, in dvakrat sem morala pošteno uporabiti igralske sposobnosti neumne blondinke, da sem odnesla celo kožo. Ozmerjali so me celo z b lesavo Rusinjo.

Najdražji diamantni prstan, ki so mi ga pokazali, je bil vreden štiri tisoč evrov in če bi prodajalcu pomahala pred nosom s šopom bankovcev, bi ga prodal tudi za tri tisoč petsto, morda še manj. Ko je izvedel, da sem Slovenka, se je še dodatno razgovoril. Ponosno mi je razložil, da imajo v njihovi draguljarni veliko slovenskih strank in če sem ga prav razumela, so med njimi tudi taki iz istega posla. Pa srebro tudi kupujejo pri njih.

Pogledala sem svojo verižico iz belega zlata in prvič pomislila, če ni le ena izmed številnih, morda celo z egiptčanskim poreklom

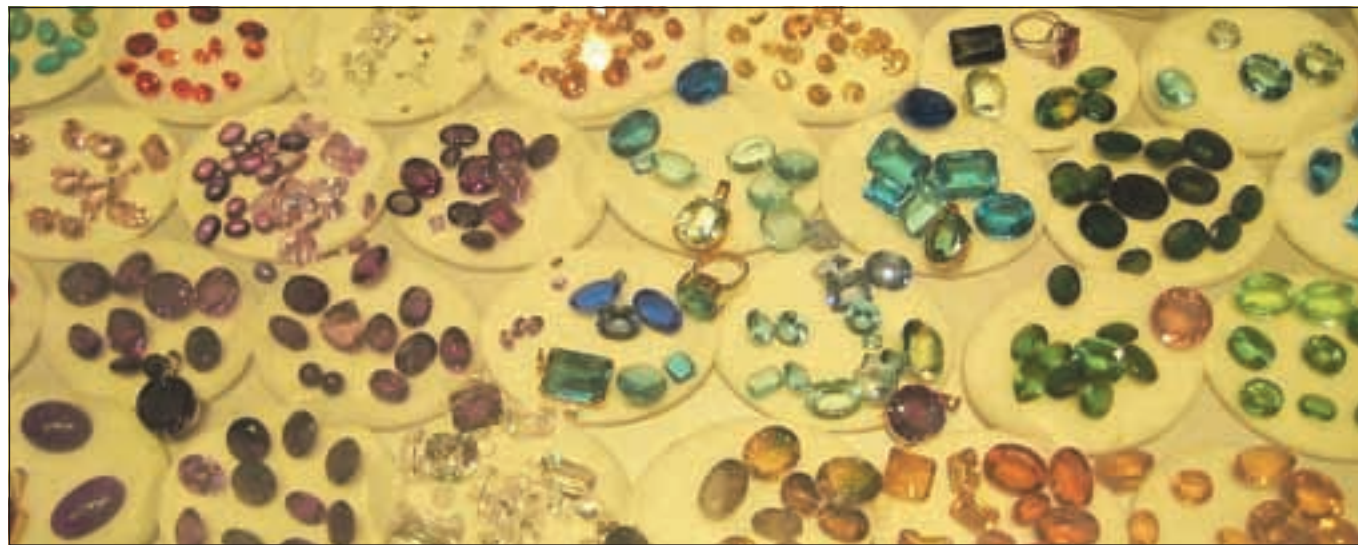
Glavni barman Alaa (levi) in Ahmed, ki se je odločil, da bo njegova naslednja stopnička od pobiralca kozarcev na plaži delo za šankom. Vendar je do tja še dolga pot ...

Hashem je bil pripravljen eno uro pripovedovati o svojem življenju, čeprav njegova zgodba na trenutke spominja že na kakšno iz Tisoč in ene noči, samo, da bi naredil vtis.

Boshra Fayez živi v Hurgadi in zaradi svojega dela veliko prihaja v stik s tujci, turisti, njegov način prodaje ni podoben uličnemu, ki je letos še bolj vsiljiv, celo predrznejši kot pretekla leta.

Kot v slaščičarni ... / Foto: AB

KULTURA

DRAMA O ZDRAVOSTI DVOMA

V soboto bodo v Prešernovem gledališču uprizorili drugo premiero v letošnji sezoni, dramo Dvom. Prvo slovensko uprizoritev je režiral Alen Jelen.

26

HUMOR

URA JE 12 (DVANAJST)

Naš predsednik vlade je pred časom, predvsem pa pred Evropo. Od nedelje naprej bo za vso Evropo veljalo, da bo ob istem času ura 12 (dvanajst).

27

LJUDJE

GLASBA IN SMEH

Kašarji so se v Grčiji odrezali odlično, Kroparji so krstili nove igralce, Veselo v Kranjsko Goro pa je bilo spet v znamenju narodnozabavne glasbe. / Foto: arhiv skupine

28

DRUŽABNA KRONIKA

GLASBA IN SMEH

Kašarji so se v Grčiji odrezali odlično, Kroparji so krstili nove igralce, Veselo v Kranjsko Goro pa je bilo spet v znamenju narodnozabavne glasbe.

A. B., M. A., T. K.

Tamburaška skupina Kašarji se je pred kratkim vrnila iz Grčije. Peter Bulovec, Luka Sprinčnik, Danijel Žunič, Nevenka Smolej, Ida Begovič in vodja skupine Jernej Smolej so se namreč udeležili svetovnega tekmovanja v Neos Marmas, kjer je nastopilo kar trinajst skupin iz Evrope, Azije in Afrike. V okviru festivala so nastopili v revijalnem in tekmovalnem delu, udeležili so se dveh parad in zajtrka s tamkajšnjim županom. V tekmovalnem delu je šlo Kašarjem dobro. Prejeli so prvo nagrado za

najboljšo glasbeno skupino in nastop, Ida Begovič pa je med dvesto nastopajočimi s strani strokovne žirije dobila posebno nagrado kot najbolj obetavna mlada glasbenica festivala. Domov so se Gorenjci vrnilo tudi z osmi povabili na festivale v prihodnjem letu.

Kroparski odbojkarji so s 'krstom' medse uradno sprejeli nove člane letošnje sezone. Nejc Kos iz Kranja, Aljaž Bernik iz Škofje Loke in Luka Mulec iz Logatca so pokazali, da so iz pravega testa. Krščenci so se predstavili in pozdravili navijače, vsak je zapel pesem, kjer brez gorenjske viže Siva pot ni šlo, odgovarjali so na vprašanja o klubu, se igrali pantomimo

in zapeli himno navijaške skupine Macola. Smeha in dobre volje ni zmanjkalo, vse dokler niso sešteli kazenskih točk, ki so jih krščenci pridno nabirali ob nepravilnih odgovorih. Kazen mora biti vzgojna, so se strinjali odbojkarji in jih novim pridobitvam kluba z ogromnimi dvoranskimi copati naložili po zadnji plati.

Kranjska Gora pa je bila spet v znamenju narodnozabavnih zvokov. Tamkajšnja turistična organizacija je pripravila srečanje narodnozabavnih ansamblov iz Slovenije, Avstrije in Italije. Pobudnika te zdaj že tradicionalne jesenske prireditve v srcu Zgornjesavske doline sta Janez Per in Jože Antonič

iz ansambla Alpski kvintet, ki sta tudi letos pomagala izbrati goste večera. **Bratje Smrtnik** in **Weinstalmussi** iz Avstrije, **Doganirs** iz Italije ter domači **Alpski kvintet**, **Veseli Begunčani**, **Trio Siniša Čeh** in **Slovenski zvoki** so v dvorano Vitranc privabili občinstvo od blizu in daleč. Večina obiskovalcev prireditve je bila iz Nemčije in Avstrije, Slovenci smo bili tokrat v manjšini, prav tako sosedje Italijani. Koncert sta tudi letos povezovala **Sepp Reich** v nemščini in **Maruša Kobal** v slovenščini, veselica, ki se je začela že ob osmih zvečer, pa se je z ključnim nastopom gostiteljev, Alpskega kvinteta, zaključila globoko čez polnoč.

Tamburaška skupina Kašarji je v Grčiji dobro zastopala Gorenjsko, pravzaprav Slovenijo. / Foto: arhiv skupine

Nejc, Aljaž in Luka so se predstavili tudi z glasbeno točko. Luka se je znašel in na pomoč mu je priskočil tudi ženski glas. / Foto: Tjaša Kržišnik

Nove igralce so s svojo prisotnostjo podprli tudi nekdanji igralec Bernard Debevec, novi trener Rok Blaznik in predsednik OK UKO Kropa Tomi Kržišnik. / Foto: Tjaša Kržišnik

Razpoloženi domači Alpski kvintet / Foto: Gorazd Kavčič

Na Veselo v Kranjsko Goro so nastopili tudi bratje Smrtnik.

VRTIMO GLOBUS

Razočarana gospodinja zopet samska

Eva Longoria (37), ki je najbolj poznana po vlogi Gabrielle iz priljubljene serije Razočarane gospodinjice, se je razšla z dvanajst let mlajšim nogometašem Markom Sanchezom. »Eva in Mark sta se razšla sporazumno in ostajata prijatelja,« je za People povedal neimenovan vir. Pred tem je Longoria prijateljela z Eduardom Cruzom, bratom igralke Penelope Cruz.

Sta Brad in Angelina podlegla drogam?

Pred mesecem dni so tuji mediji poročali, da je poroka najslavnejšega hollywoodskega para **Angeline Jolie (37)** in **Brada Pitta (48)** prestavljena zaradi nujne presaditve jeter, ki jo zaradi dolgoletne zlorabe drog potrebuje Joliejeva. Kasneje so to razvado pripisali Pittu, češ da sta se igralca že večkrat sporekla zaradi njegovega omamljanja ter da je po zadnjem prepiru igralec celo zapustil skupno domovanje v Franciji.

Po zdravljenju se počuti kot prerojena

Po enem mesecu prostovoljnega zdravljenja zaradi anksioznosti in stresa je pevka in igralka **LeAnn Rimes (30)** pripravljena na nov začetek. »Počutim se, kot bi se na novo rodila, čeprav imam že veliko let za sabo,« je v neki ameriški TV-oddaji povedala Rimesova, ki so jo, kot pravi, zelo prizadele kritike ter laži tabloidov, kar je tudi eden izmed razlogov, da je pristala na zdravljenje.

Madonna je stroga mama

Rocco (11), sin kraljice popa, je v neki pogovorni oddaji pritrdil voditeljici, da je Madonna zelo stroga mama. Rocco se je nekaj časa obotavljal: »Hmmm ... je zelo dobra mama,« potem pa se le opogumil: »Hmmm je stroga, vendar v dobrem pomenu.« **Madonna (54)** in Rocco v teh dneh skupaj nastopata v okviru pevkine MDNA turneje.

Saša Pavlič je simpatična dvajsetletna študentka Biotehniške fakultete, ki prihaja iz kovaške Kroepe. Rada igra odbojko, hodi v kino, sicer pa največ prostega časa nameni pol leta staremu psičku Twixu, ki ga je dobila od prijateljev za rojstni dan. / Foto: Tjaša Kržišnik

OSMRTNICA

V 77. letu starosti je sklenil življenjsko pot

BRANISLAV VLADIKOVIČ

dr. med., specialist ginekolog

upokojeni predstojnik ginekološko porodniškega oddelka v Splošni bolnišnici Jesenice.
Slovo od pokojnika bo jutri, v soboto, 27. oktobra 2012, ob 14.00 uri
na pokopališču na Breznici.

Splošna bolnišnica Jesenice

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre –
le daleč, daleč je*

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustila naša draga hči, žena, mami, babi, tašča, svakinja, teta

ANKA MATIČ

rojena Triller
iz Rakeka

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami. Hvala za vsako izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, vso pomoč in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Žalujoci vsi njeni
Kranj, Rakek, Cerkljanska Dobrava, oktober 2012

*Nazaj ne bo ga nikdar več.
Postal je val, oblak goreč,
postal odmev, ki se lovi
na hudi poti k večnosti.
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

V 81. letu je mirno zaspal dragi oče, stari oče, pradedek, tast, brat, svak in stric

MIRKO ŽLEBIR

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja in darovano cvetje in sveče. Hvala dr. Beleharju za vsa leta zdravljenja, župniku za lep pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke in pogrebni službi Jerič za organizacijo pogreba. Hvala tudi sovaščanom, posebej še gospe Anici Čimžar.

Hvala tudi tistim, ki jih nismo posebej imenovali, in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi
Dvorje, oktobra 2012

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

FRANC SODNIK

iz Poženika pri Cerkljah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, lovcem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče, darovane svete maše, ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala pogrebni službi Jerič, gospodu župniku, pevcem, lovcem za poslovilne besede za slovo od narave. Vsem neimenovanim najlepša hvala.

Žalujoci vsi njegovi
Poženik, 17. oktobra 2012

ZAHVALA

V 85. letu je odšel v večnost dragi mož, oče, stari ata in stric

URBAN REHBERGER

Mlinarjev ata z Zgornje Bele, 1928–2012

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, botrom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, molitve, darove sv. maš in izkazano bližino ob bolečih trenutkih. Iskrena hvala g. župniku Mihi Lavrincu za obiske na domu, duhovno tolažbo, lepo bogoslužje in pogrebni obred. Hvala g. Janezu Šavsu, g. Sašu Križnarju in g. Boštjanu Gučku, ki so somaševali pri pogrebni slovesnosti. Hvala cerkvenemu pevskemu zboru za doživeto petje. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala ge. Mariji za pomoč pri negi, dr. Nataši Kern za obiske na domu, dr. Nini Križnar Zupančič za skrbno spremljanje ob boleznih in dr. Lidiji Stare. Hvala pogrebni službi Navček.

Vsi njegovi
Zgornja Bela, Preddvor, Brezovica, Trbovlje, oktober 2012

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA URBANČKA

iz Velesovega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove za sv. maše. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala gre g. župniku Slavku Kalanu, pevcem, Domnu in Miru Istenič in ge. Ivanki Novak. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi dragega sina, brata in strica

GABRIJELA SKUMAVCA

rojenega 1. 2. 1953

se vsi njegovi iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in sorodnikom za izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter pomoč. Hvala reševalcem in zdravniku iz ZD Bled za takojšen odziv ob klicu na pomoč. Hvala pevcem in organistki za ganljivo slovo dolgoletnega organista od ribenskega kora. Hvala govorniku za lepe besede slovesa. Hvala g. župniku Romanu za duhovno tolažbo in lep obred. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat ISKRENA HVALA.

Žalujoci: mama Katarina in ata Miha, sestra Lucija; bratje: Matjaž, Boštjan in Domen; nečaki ter nečakinje: Vid, Nejc, Tina, Katja, Nadja, Mateja, Tadeja, Tjaša, Lenč Bodešče, 22. oktobra 2012

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
Je večno in nikdar ne more umreti.
/S. Makarovič/*

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustila naša ljuba žena, mami, babi, sestrična in dobra prijateljica

SLAVKA OSTERMAN

roj. Pliberšek, iz Luž

Ob boleči izgubi naše drage mami se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste njej in nam ob njeni boleznih stali ob strani in nas bodrili. Radi bi se zahvalili vsem, ki ste jo v tako lepem številu pospremili k njenemu počitku. Hvala za vse ustne in pisne izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in še posebej za darovane svete maše in molitve. Hvala šenčurskemu župniku g. Urbanu Kokalju, g. Cirilu Isteniču, g. Klemenu Svetelju, g. Damjanu Proštu in kaplanu Gregorju Roglju za svečan mašni obred, pevcem Vse za Jurja ter vsem, ki ste poskrbeli za svečan in spoštuječ sloves od naše drage mami. Iskrena hvala dr. Petru Frasu, dr. Snežni Pavlin Košir, dr. Mariji Ravnihar in vsemu zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta, oddelku CII, za neizmerno oskrbo. Posebna zahvala gre vsem prijateljem, še posebej pa ge. Milki Rupnik za neštete trenutke in tople besede. Hvala tudi pogrebni službi Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in jo boste imeli v svojem srcu vse življenje.

Žalujoci: mož Franci, hčerki Nika in Tadeja z družino
Luže, Visoko, oktober 2012

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

ALOJZIJ GRAŠIČ ST.

z Letenic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in sodelavcem Vigreda, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Iskrena hvala tudi osebju Bolnišnice Golnik, gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem bratov Zupan. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žalujoci vsi njegovi
Letenice, 20. oktobra 2012

ANKETA

Na Stol, tudi če
bo sneg

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Danes je zadnji šolski dan pred jesenskimi počitnicami. Nekaj učenk in učencev od prvega do petega razreda Podružnične šole Podbrezje smo zato vprašali, kako jih bodo preživeli.

Foto: Tina Dokl

Gal Mihelič:

»Poskušal bom pomagati doma, delamo luknjo pri hiši. Pomagal bom tudi luknjo zasuti. Igral se bom s sestrico, malo se bova lovila.«

Zaž Hozjan:

»Grem v Prekmurje, pomagal bom barvati sobe v novi hiši. Skakal bom na trampolinu, igral odbojko in igral saksofon.«

Anita Šalej:

»Pomagala bom na vrtu, sobo bom malo pospravila, pa učila se bom. Vsako nedeljo se učim in tudi kaj vmes. Z bratom se bova igrala kakšne namizne igre.«

Nina Drinovec:

»Šla bom k babici v Hrastnik, pa na Dunaj v živalski vrt. Če bo čas, se bom doma še malo vozila s kolesom.«

Bor Lampič:

»Vadil bom črke in račune. Igral se bom, pa sestrico Ajdo bom pazil. Z bratrancema Nejcem in sestrično Nežo bom šel v hribe, mogoče na Stol. Če bo sneg, bom imel s sabo smučke.«

Veliki, zraščeni, nenavadni ...

Da gobe (različnih vrst, velikosti in oblik) letošnjo jesen dobro rastejo, občutimo tudi v uredništvu. Gobarji se oglašajo pri nas z zanimivimi gobami ali nam o njih pošiljajo slike.

Rado Šubic s Hotavelj se velikokrat sprehaja po gozdu. Pred kratkim ga je med sprehodom v Suši presenetila najdba dveh jurčkov, ki sta se zrasla v enega, težkega 3,1 kilograma. »Najprej sem mislil, da vidim štor,« zadovoljen pove Šubic. Gobo je vzel za trofejo, jo pokazal nam in sosedom, nato pa jo je zaradi črvičnosti vrnil v gozd. /B. B.

Lojze Osterman iz Češnjevka, strasten gobar od malih nog, je v bližnjem gozdu našel ajdovčka »kapitalca«, težkega 1,56 kilograma in s premerom klobuka 34 centimetrov. Tale velja za največjega, kar jih je do zdaj našel. Skupaj s še polno košarico nadpovprečno velikih jurčkov nam jih je prinesla pokazat Lojzetova soproga Magda. /M. B. C.

Sandra in Uroš Globočnik iz Grada pri Cerkljah sta na Grajskem hribu našla tri zraščene in več kot en kilogram težke jurčke. Na sliki: sin Lovro z jurčki v rokah /C.Z.

Družina Rant iz Železnikov je sporočila, da so med nabiranjem kostanja našli štiri zraščene jurčke, ki so tehtali 70 dekagramov. Na sliki: jurčki »v družbi« Gabra in Brine /C.Z.

PREDDVOR

Za vrtec bodo plačali manj

Tudi v občini Preddvor bodo cene vrtcev zaradi nižjih stroškov za zaposlene od 1. oktobra nekoliko nižje. V vrtcu Storžek, kjer imajo od letos v novem vrtcu tudi jaslični oddelek, bo cena za program prvega starostnega obdobja nižja za 6,5 odstotka in bo znašala 429 evrov. V kombiniranem oddelku bo program veljal 331 evrov, v drugem starostnem obdobju pa bo tako v Storžku kot v Čričku na Beli ceni odslej 301 evro. Nespremenjena pa je cena skrajšanega programa drugega starostnega obdobja, po besedah **Mateje Sajovic**, ravnateljice Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor, kamor sodita tudi vrtca, ker še niso realno izračunani funkcionalni stroški novega objekta. Svetniki so spremenjenim cenam pritrdili, iz sklepa pa so izrekli določilo o starših, ki zamujajo pri prevzemu svojih otrok iz vrtca. Ti naj bi za vsako zamudno uro plačali 7,74 evra. Otrok naj bi bil praviloma v vrtcu največ devet ur, kdor pa to krši, naj bi tudi plačal. Po besedah ravnateljice je takih primerov največ 15 na leto. Svetniki so menili, naj se določijo povsem jasna pravila, preden začnejo zaračunavati. **D. Ž.**

KRANJ

Buča se odlično počuti v jablani

Buča na vrtu Marka Torkarja v Kranju je našla zanimivo pot za razrast v jablano. Najprej je kazalo, da bo buča bolj majhna, na presenečenje pa je zrasla v pravo velikanko. Buča je jedilna, kakšno njeno seme pa verjamemo, da bo lastnik prihranil za prihodnje leto. **S. K.**

Buča je zrasla v pravo velikanko.

vremenska napoved

Danes popoldne bo začelo rahlo deževati. Jutri bo oblačno in deževno, v noči na nedeljo se bo hitro ohladilo in dež bo prešel v sneg do nižin. V nedeljo bo oblačno in hladno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

6/14 °C

SOBOTA

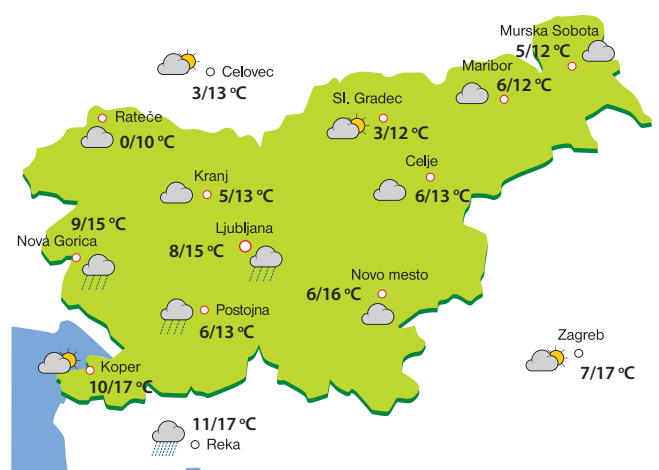

9/12 °C

NEDELJA

1/2 °C

DOJ KVA POSLJANJO
RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Stribarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2022-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si